

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ కార్యకలాపాలు

**ANDHRA PRADESH
LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES**

అధికార నివేదిక

OFFICIAL REPORT

బుధవారము, జూలై 18, 2007

12 వ శా. స. XI స. వాల్యూ 0 -- VII నంబరు -- 3

శక సంవత్సరము - 1929, ఆషాఢం - 27

WEDNESDAY, THE 18th JULY, 2007

12 L.A. XI S. VOL-- VII No. - 3

27 - Ashadh, 1929 - S.E.

#

శాసనసభ సచివాలయము

పబ్లిక్ గార్డెన్స్

హైదరాబాదు - 500 004.

**LEGISLATURE SECRETARIAT
PUBLIC GARDENS
HYDERABAD
500 004.**

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ

ప్రధాన అధికారులు

సభాపతి	:	శ్రీ కె. ఆర్. సురేష్ రెడ్డి
అధ్యక్షుల పేర్ల పట్టిక	:	శ్రీ యు. పురుషోత్తమ రెడ్డి శ్రీ బి. వేదవ్యాస్
		డా. (శ్రీమతి) జి. కుతూహలమ్మ
		శ్రీ నాదెండ్ర మనోహర్
		శ్రీ డి.సరేంద్రకుమార్
		శ్రీ ఎ. గోవింద నాయక్
కార్యదర్శి	:	శ్రీ కె. తుళ్ళసంద్ సింగ్
అదనపు కార్యదర్శి	:	శ్రీ కె. గోపాలకృష్ణయ్
సంయుక్త కార్యదర్శులు	:	శ్రీ ఎస్. రాజ సదారామ్ శ్రీ ఎస్. అంజయ్
ఉప కార్యదర్శులు	:	శ్రీ డి.శివరావు శ్రీ ఎం. పాండురంగాచార్య శ్రీ ఎం.వి.వి.సత్యసందం శ్రీ పి. సీతారాములు శ్రీ కె.ఎ.సర్పింహరాజు శ్రీ డి. సర్పింహులు
సహాయ కార్యదర్శులు	:	శ్రీ పి. సత్యనారాయణ శ్రీ కె. సుభాష్ చంద్రబాసు శ్రీ కె. తులసీరాం శ్రీ డి. సత్యనారాయణ శ్రీ ఎ. రామిరెడ్డి శ్రీ టి.రామచందర్ శ్రీమతి వి. గిరిజా సుందరి శ్రీ ఎస్. జయరాం శ్రీ ఎన్.కె. బెంజమిన్
		శ్రీ కె. జగన్నాథరావు మహాద్ జహీరుద్దీన్ శ్రీమతి ఎ.సాయిలక్ష్మి శ్రీ ఎం. నాగురామ్ శ్రీమతి పి. సుబ్రమ్మ శ్రీమతి ఎస్.ఎ.జ్యోతి శ్రీమతి టి. సుశీల
చీఫ్ రిపోర్టర్	:	

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ చర్చలు

అధికార నివేదిక

(మన్మండల శాసనసభ)

(పదకొండవ సమావేశము : మూడవ రోజు)

బుధవారము, జూలై 18, 2007

సభ ట. 80. 8.30 లకు ప్రారంభమైనది

(గౌ. సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో పున్మారు)

విషయ సూచిక

1. ప్రకటన

- 11వ శాసనసభ ప్రోసెసర్ అధ్యక్షుల నామినేషన్ గురించి
  - సభా కార్యక్రమం (వాయిదా తీర్మానములను గురించి)
  - సక్షాత్కర్షణ గుర్తుగల ప్రశ్నలు - వాగ్రామ సమాధానములు
  - సంతాప తీర్మానములు
    1. మక్కామనీదు బాంబు పేలుడులో మరణించిన వారి మృతి పట్లు
    2. 2007, జూన్ నెలలో సంభవించిన వరదలలో మరణించిన వారి మృతి పట్లు
    3. అంధ్రప్రదేశ్ మాజీ శాసన సభ్యులు శ్రీ ఎం. రామచంద్ర రాపు గారి మృతి పట్లు
  - సభా సమక్షంలో ఉంచిన వత్తములు
  - ప్రభుత్వ తీర్మానము (కమిటీ మెంబర్ల నియామకము గురించి)
  - ప్రకటన(పిఎసి, పియుసి మరియు ఎప్పిమేట్ కమిటీలకు సభ్యుల ఎన్నిక గురించి)
  - సభా కార్యక్రమము(ఇడుపుల పాయలో ముఖ్యమంత్రి గారికి పున్న ఎస్టేట్ భూములను గురించి)
  - లఘు చర్చ
- ప్రభుత్వ భూములు, కోనేరు రంగారాపు కమిటీ సిఫారసులతో సహా తత్వంబంధిత అంశాలపై

MR.SPEAKER: I have an announcement to make.

ప్రకటన

ప్యాసర్ అధ్యక్షుల నామినేషన్ గురించి

I am to announce to the House that I have nominated the following Members to be on the panel of Chairmen for the 11th Session.

1. Sri Gurunath Reddy
2. Sri B. Veda Vyas
3. Smt.G. Kutuhalamma
4. Sri D. Narendra Kumar
5. Sri Nadendla Manohar
6. Sri A. Govinda Naik

సభా కార్యక్రమము
(వాయిదా తీర్మానముల గురించి)

I have received notices of Adjournment Motions today.

1. The Adjournment Motion given notice of by Sri Yanamala Ramakrishnudu Garu and others regarding measures to be taken to control the rising prices of essential commodities including vegetables is disallowed.
2. The Adjournment Motion given notice of by Dr.G.Vijaya Rama Rao Garu and others regarding payment of ex-gratia to the families who died due to electric shock is disallowed.
3. The other Adjournment Motion given notice of by Sri Nomula Narasimhaiah Garu and others regarding measures to be taken to control the rising prices of essential commodities is disallowed.
4. The Adjournment Motion given notice of by Sri Chada Venkat Reddy Garu and others regarding measures to be taken to control the rising prices of essential commodities and to supply the essential commodities through the Civil Supplies Department to the common people is disallowed.
5. The other Adjournment Motion given notice of by Sri Akbaruddin Owaisi Sahab and others regarding the involvement of five Andhra Pradesh police officers, including four IPS Officers, for assisting and providing logistical support to Gujarat police officers charged with abduction and killing of Sohrabuddin in fake encounter and the murder of his wife Kausarbi is disallowed .
6. The other Adjournment Motion given notice of by Sri G.Kishan Reddy Garu regarding measures to be taken to control the rising prices of essential commodities is also disallowed .

7. The last Adjournment Motion given notice of by Sri Komireddi Ramulu Garu regarding taking up of Metpally Railway Line upto Nizamabad, during this year, via Metpally, Jagityal, Korutla and Kammaripalli is also disallowed.

ఎస్పున్నియల్ కమాడిటీన్ పైన ఒక నిర్దయం తీసుకున్నాము. ల్యాండ్స్, సచార్ కమిటీ తరువాత ఈ ఎస్పున్నియల్ కమాడిటీన్ గురించి 344 క్రింద నోటీసు ఇష్టండి. We will take it up.

(అంతరాయం)

డా. ఎన్. జనార్థన్ రెడ్డి (నాగర్కరూల్): 344 క్రింద ఇష్టండి.

MR.SPEAKER: If the notice is there, it will be examined. Rule 344 has got a procedure. Under that procedure, we will take it up and when it will be taken up, I will discuss with you and post it. ఏనీ మీద ఇష్ట్ లేదు. మీరు 344లో కావాలని అన్నారు. Now, we will leave it here.

(అంతరాయం)

Please be seated now. నిజయ రామారావుగారు ఎలక్ట్రిక్ హౌస్ వల్ల చనిపోయిన వారికి ఎక్కువైపులు సంబంధించి కన్నస్త్రే మినిస్టర్ తో మాట్లాడి, you can meet me in my Chamber. We will find a way out. దానికి చర్చ కావాలంటే, you give me a notice. Owaisi Sahab even for you, the same thing. If you want discussion, please give me a notice under different rule. It will be examined for consideration.

SRI AKBARUDDIN OWAISI (Chandrayan Gutta): An enquiry should be conducted. A fresh enquiry should be conducted.

మిస్టర్ స్పీకర్: నన్న ఆఫీసులో కలిస్తే, I will talk to you and fix up the date. Vijaya Rama Rao Garu, as far as your issue is concerned, I will speak to the concerned Minister and we will sort it out. Owaisi Sahab, if you want a discussion, you give notice under a different rule. It will be examined and it will be taken up in this House. Or if there is anything else, you can talk to the Hon'ble Minister for Home and you can sort it out. But if you want a discussion on that, if you want to make a mention of that, you have the other options. Kindly avail them. Either you can take it up in zero hour or you can give me a notice under Rule 344. Whenever your party turn comes, it will be considered. Now, kindly cooperate. We will take up the question hour.

సభ్యత్వపు గుర్తుగల ప్రశ్నలు -వాగ్దాప సమాధానములు

మంజీరా నాలుగవ దశ పథకం

ప్రశ్న నెం . 11(7994)

సర్వతీ/ శ్రీమతి వి. నరేందర్ రెడ్డి (మహాబూబాబాద్), ఎన్. మారుతి (చోపుదండి), ఎ. ఉమా మాధవ రెడ్డి(భోన్సెర్), ఇ. దయాకర్ రావు (వర్ధన్స్పేట), సిహాచ. రాజేశ్వరరావు (సిరిసిల్ల)- గారవనీయులైన మున్సిపల్ పరిపాలన , పట్టణాభివృద్ధి శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

- అ. హైదరాబాదు నగరానికి సింగారు నుండి త్రాగునీటిని సరఫరా చేయడం కోసం మంజీర 4వ దశ పథకాన్ని అదనంగా చేపట్టాలని ప్రభుత్వం నిర్లఱించిన విషయం వాస్తవమేనా?
- అ. అయితే, నిజాంసాగర్ ఆయకట్టుకు ఇది బ్యాలెన్సింగ్ రిజర్వ్యాయర్గా పున్మందున నిజాంసాగర్ ఆయకట్టు దారులతో పాటు సింగారు ఆయకట్టు దారుల శ్రేయస్సు పరిరక్షణకు ప్రభుత్వం తీసుకునే చర్యలేమిటి?

మున్సిపల్ పరిపాలన , పట్టణాభివృద్ధి శాఖామాత్రులు(శ్రీ కోనేరు రంగారావు):

- అ. లేదండీ
- అ. ఈ ప్రశ్న ఉత్పన్నం కాదు.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్ (మేఘెల్): స్పీకర్ సర్, హైదరాబాదు సిటీకి త్రాగునీటి అవసరాల కోసం అదనంగా ఇంకొక పైపులైను వేయాలని ప్రతిపాదన మేము ప్రభుత్వంలో ఉన్నప్పుడు వచ్చింది. తమరు కూడా నిజమాబాదు వాస్తవ్యాలే, ఆ ప్రతిపాదన తీసుకొని ఉంటే ఎట్టి పరిస్థితులలో ఆ ప్రాంతంలో నిజాంసాగర్ ఆయకట్టు అంతా పోతుంది. మెదక్ జిల్లాలో ఉన్న ఆయకట్టు కూడా పోవడం పల్ల ఇఖ్యంది పడుతున్నారు. కృష్ణా వాటాల్ని హైదరాబాదుకు సిటీకి తేవాలని కృష్ణా వాటార్ పనులు చేపట్టడం జరిగింది.

(అంతరాయం)

కృష్ణా రెండు దశల పనులు మాత్రమే అయ్యాయి. మంత్రిగారు సింగారు నుండి ఇంకొక పైపులైను తెచ్చే ప్రతిపాదన లేదని అంటున్నారు. కానీ దానిని పక్కకు పెట్టారా? లేక ఇంకెప్పుడైనా తీసుకుంటారా? కృష్ణా మూడవ ఫేజ్ పర్క్ ఎప్పటిలోగా స్టోర్ చేస్తారు? సింగారు సీటిని మెదక్ జిల్లాకు ఇచ్చే ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీ కోనేరు రంగారావుః అధ్యక్షా, నిజాం సాగర్ ఆయకట్టు నుండి కాని, రిజర్వ్యాయర్ నుండి కాని సింగూరు, మంజూరు ఆయకట్టు, రిజర్వ్యాయర్ నుండి ఇప్పుడు తీసుకుంటున్న నీటికంటే ఇంకోక బొట్టు నీరు తేవడానికి అపకాశం లేదు. అక్కడి నుండి ఈ మహో నగరానికి మంచినీటి కొరత తీర్పుడానికి ఈ ప్రభుత్వానికి ఇంతకంటే లేదు. ఈ వాటర్ తేవడానికి కృష్ణా, గోదావరి నుండి కన్సల్టెంటును వేయడం జరిగింది. వారి రిపోర్టు రాగానే తప్పకుండా వాటి నుండి తేవడానికి ఆలోచన చేస్తాము. సింగూరు, నిజాంసాగరు, మంజీర్ ప్రాజెక్టుల నుండి నీళ్లు తేవాలని ఉద్దేశ్యము లేదు. ఇప్పుడు వేసిన పైపు లైను నుండి ఇంకోక బొట్టు రావడానికి లేదు.

శ్రీమతి యం . పద్మా దేవేందర్ రెడ్డి (రామాయంపేట) : గౌరవ మంత్రిగారు ప్రతిపక్షంలో ఉన్నప్పుడు మెదక్ జిల్లాకు పాదయాత్రకు వచ్చినప్పుడు కృష్ణా వాటర్సు ప్రైదరాబాదుకు మంచినీటి కోసం తెస్తామని, సింగూరును మెదక్ జిల్లాకు వదలి పెడతామని మెదక్ జిల్లాకు వచ్చిన ప్రతిసారీ చెప్పడం జరిగింది. గణపవరం ఆయకట్టు 40 నేలు స్థిరీకరించినప్పటికి కనీసం పది నేల ఎకరాలకు కూడా నీరు పారని పరిష్ఠతి ఉంది. ప్రైదరాబాదుకు అఫీషియల్గా 4 టీఎమ్సిలు, అనఫీషియల్గా 4 టీఎమ్సిలు వస్తున్నాయి. సింగూరు రిజర్వ్యాయర్ నుండి నీటిని తరలించే నిమిత్తం కొంత నీరు రిజర్వ్ చేసి పెట్టవలసి ఉంది. అందువల్ల నిజాంసాగర్, గణపవరానికి ఆయకట్టుకు నీళ్లు ఇవ్వలేకపోతున్నాము.

ఉ.8.40

అధ్యక్షా, అది ఒక్కటి. మాకు ఎందుకంటే సింగూరు జలాలను మెదక్ జిల్లాకు ఒక కట్టాఫ్ డేట్ పెట్టి, ఆ డేటుకి ఎంతలోపల వదిలిపెడతారు అది ఒకటి. అదే విధంగా ఇప్పుడు సింగూరుకు రెండు టీఎమ్సి.ల నీళ్లకు సంబంధించి కెసిఆర్ గారు, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు కలసి అక్కడ దిగ్విజయ్ సింగ్ గారి సమక్షములో ఫిల్టీలో మాట్లాడినప్పుడు రెండు టీఎమ్సి.ల నీటిని మెదక్ జిల్లాకు ఇస్తామని ఒప్పందం కుదుర్చుకున్నారు. ఆ జీవో విడుదలై వన్ ఇయర్ అప్పతుంది. దానికి మనీ రిలీజ్ చేశాము, టెండర్లు అయిపోతున్నాయని అంటున్నారు. ఇంతవరకూ కనీసం ఒక్క ఎకరాకు కూడా అలైన్మెంట్ చేసుకోలేదు. ఒక్క కిలోమీటరు కాలువ కూడా తప్పలేదు. అంటే వన్ ఇయర్ అయినప్పటికీ ఇంతవరకూ ల్యాండ్ ఎక్సైజెస్ చేసుకోలేదు. ఒక్క కిలోమీటరు కాలువ కూడా తప్పలేదు. అదే విధంగా ఈ సింగూరు కట్టినప్పుడు ఏదైతే ముంపుకు గుర్తైన అరవై గ్రామాల ప్రజలు పున్నరో, వారికి ఇంతవరకూ కాంపెనీసేప్స్ ఇవ్వలేదు. ఇప్పుడ్ని గుర్తించకుండా, ఏమీ చేయకుండానే ముఖ్యమంత్రి గారు వాటిని పట్టించుకోకుండానే మెదక్ జిల్లాను వెనుకబడేన్నున్నారు.

MR. SPEAKER : Looking into the larger aspect of the question Madam, you have to limit it.

శ్రీమతి ఎం. పద్మా దేవేందర్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, కృష్ణా వాటర్సు ప్రైదరాబాద్కు తరలించారు. ఫీజ్-పైజ్ పస్తుంది. ఆ ఫీజ్-పైజ్ వచ్చినంతమట్టుకొనా సింగూరు నీళ్లను మెదక్ జిల్లాకు వదిలిపెట్టవచ్చుకదా? ఒక ఫీజ్లో వచ్చింది, మరొక ఫీజ్లో తెస్తామని అంటున్నారు. మరి అట్లాంటప్పుడు సింగూరు నీళ్లను మెదక్ జిల్లాకే వదిలినేయండి. అదే విధంగా కాంపెనీసేప్స్ కూడా అధ్యక్షా.

MR. SPEAKER: For compensation, he is not the concerned Minister. He is the Minister for Municipal Administration. మినిష్టరు గారు చెబుతారు.

శ్రీ కోనేరు రంగారావు : అధ్యక్షా, ఈ ప్రశ్నకు సంబంధించినటువంటి సమాచారం కాదిది. వారికి ఆ నిధనైన సమాచారం రావాలనుకుంటే ఇరిగేషన్ మంత్రిగారు పున్నారు. భారీ, మధ్యతరగతి ఇరిగేషన్ మంత్రిగారు పున్నారు. వారికి ఆ ప్రశ్న పంపించినట్లయితే ఆ గౌరవ సభ్యులకు సమగ్రమైన సమాచారాన్ని అందిస్తాము.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఒక్క నిమిషం. నేను చెప్పే సూచన కూడా మీరు వినండి. ఈ కొష్టంలో Phase IV, Supply of drinking water to Hyderabad City, అని పుంది. దానిలో compensation and other aspectsను కవర్ చేస్తే అది ఈ మినిష్టరు గారి సబ్జెక్ట్ కాదు. You will be only wasting time.

శ్రీ బి. దేవేందర్ గాడ్ : అధ్యక్షా, సింగారు నుండి ఫర్డర్గా ఎటువంటి డాయల్స్ పుండవని మినిష్టరు గారు చెబుతున్నారు. మేము అక్కడి నుండి ఫర్డర్గా తేదలచుకోలేదు అని చెప్పారు. సంతోషం అధ్యక్షా. అయితే సింగారు ప్రాజెక్టు మొదలుపెట్టినపుటి నుండి ఎవరు ప్రభుత్వంలో పున్న కృష్ణా వాటర్ రాగానే ఖచ్చితంగా సింగారును గణపురం ఆయకట్టుకు, నిజాంసాగర్ కు ఇవ్వడం జరుగుతుందనే విషయం చెబుతూ మొదటి నుంటి చెబుతూ వచ్చాము. ఈ రోజు ఫేజ్-2 కూడా స్టోర్ అయింది. అనాడు ఫోర్ట్ లైన్ వేయాలని అనుకున్నప్పుడు, కృష్ణా వాటర్ తీసుకురావడానికి అప్పటి క్యాబినెట్ సబ్ కమిటీకి నేనే అధ్యక్షుడిగా పున్నాను. వన్ ఇయర్ లోపల కృష్ణా వాటర్ను ప్రాదరాబాద్ సిటీకి అప్పుడు తీసుకువచ్చాము. సెకండ్ ఫేజ్ స్టోర్ అయింది. థర్డ్ ఫేజ్ ఒకవేళ కాస్ట్ బెనిఫిట్స్ రేపియో కూడా చూసినట్లయితే గోదావరి కంటే కృష్ణా వాటర్ను ప్రాదరాబాద్ సిటీకి తీసుకురావడం చాలా తక్కువ ధరలో వస్తుంది comparatively with Godavari water. కాబట్టి ఫేజ్-3 పర్క్సు కూడా చేపట్లాలని మేము డిమాండ్ చేస్తున్నాము. ఫేజ్-3ని కూడా మీరు చేపట్టాలి. ప్రాదరాబాద్ సిటీకి త్రాగడానికి కృష్ణా వాటర్ను తీసుకురాకపోవడానికి కారణం ఏమిటి? కనుక ఖచ్చితంగా అది చేపట్టాలి. గోదావరి పైన ఇప్పటి వరకూ ఎటువంటి స్పష్టత లేదు. అధ్యక్షా, మూడు సార్లు మూడు ప్రకటనలు చేశారు. ఒకసారి ఎల్లంపల్లి అన్నారు. ఎల్లంపల్లిని అసలు పురిట్లోనే చంపే ప్రయత్నం చేశారు. ఎల్లంపల్లి అసలు స్టోర్ కాలేదు. ఇప్పుడు సింగారు కథ ఏర్పడే పుండో సీమ్ కథ ఎల్లంపల్లి విషయంలో కూడా జరగబోతుంది రేపు. సింగారులో ఈ యొక్క ప్రాదరాబాద్ వాటర్ పేరు పైన డెడ్ స్టోర్జెస్లో అది అంతా నిల్చ చేయవలసిన అవసరం పుంది. సిమిలర్ అప్లికేషన్లో రేపు ఎల్లంపల్లిలో నీళ్ళ తీసుకువస్తే సీమ్ థిగ్ ఎల్లంపల్లికి కూడా అదే పర్ఫెక్షన్లో వాళ్ళ అక్కడ పెడతారు. అది కూడా ఇర్వై టియంసి., ల కెపాసిటీ పుంది అక్కడ. కనుక దానిని మేము గట్టిగా అపోజ్ చేశాము. మేము ముఖ్యమంత్రి గారికి లెటర్ కూడా రాశాము. తరువాత ఎల్లంపల్లి పద్మ, ప్రాణహిత నుండి నీళ్ళ తీసుకువస్తోమన్నట్లుగా ప్రకటన చేశారు. సరే, ఆ ప్రాణహిత ప్రాజెక్టు ఎంతవరకు వచ్చిందో అది సమయం వచ్చినప్పుడు మాట్లాడతాను. కానీ ఇప్పుడు థర్డ్ ఫేజ్ కంపారిటివ్ లీ మీరు ఇప్పుడు గోదావరి నుండి మూడు వందల కిలో మీటర్లు తెచ్చేకంటే ఈపేన్ ఇదే మనకు థర్డ్ ఫేజ్ లోపల ల్యాండ్ ఎక్సెప్షన్ సమస్య లేదు ఇక్కడ. అదే విధంగా కాస్ట్ కూడా చూసినట్లయితే కంపారిటివ్ లీ చాలా తక్కువ కాస్ట్లో వస్తుంది. కనుక ప్రాదరాబాద్ సిటీకి తక్కువ ధరలో నీళ్ళ రావడానికి అవకాశం పున్నటువంటి థర్డ్ ఫేజ్ ఎప్పటిలోగా స్టోర్ చేస్తారు. అదే విధంగా సింగారు వాటర్ను మెదక్ జిల్లాకు ఎప్పటిలో డెడ్ లైన్ పెట్టి, ఎప్పటిలోగా నీరు పదిలేస్తానే విషయాన్ని తెలియజేయాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కోనేరు రంగారావు : అధ్యక్షా, థర్డ్ ఫేజ్ ఎక్కడి నుండి తేవాలే విషయాన్ని నేను ఇందాక మని చేశాను. Consultantsను నిర్ణయించడం జరిగింది. వారి రిపోర్టు రాగానే ఏ ప్రాంతం నుంచి అయితే

శాశ్వతంగా నీటికొరత లేకుండా ఎక్కడి నుండి నీటిని ప్రాదరాబాద్ మహా నగరానికి తీసుకువస్తే బాగుంటుందనేది నిర్ణయించి తప్పకుండా చర్య తీసుకుంటాము. అందుచేత దాని గురించి ఇంకా రిపోర్టు రావలసి వుంది. ఆ రిపోర్టు వచ్చిన తరువాత ప్రాణపీత నుండి తేవాలా, లేకపోతే కృష్ణ నుండి తేవాలా ఇన్నీ కూడా నిర్లయం చేశాము. ఈ మహా నగరానికి 24 గంటలూ మంచినీళ్ల సరఫరా చేయాలనేటటువంటి ఆలోచన గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రి గారికి వుంది. దాని కోసం తీప్రంగా ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. గౌరవసభ్యులందరితోబాటు మాకు కూడా ఆ విధమైనటువంటి ఆత్మత వుంది. నేను వారికి మనవి చేస్తున్నానఁ. ఎప్పుడైతే ఈ మహా నగరానికి సహిషియంటగా మంచినీరు వస్తుందో, ఇప్పుడు మేము ఎక్కడి నుండి అయితే నీళ్ల తెస్తున్నామో అది అవసరం లేనప్పుడు ఆ నీటిని తప్పకుండా వదలడానికి ప్రభుత్వానికి ఏ విధమైనటువంటి అభ్యంతరమూ వుండదని చెప్పి మీ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

MR. SPEAKER : One one supplementary. Be very specific. No speeches.

جناب سید احمد پا شاہ قادری۔ اس سلسلہ میں میرا ایک شخص سوال ہے۔ کہ شما کے تحریک خیز کا اعلان کیا جا چکا ہے۔ وہ لائن کب شروع ہو گئی۔ اس کا کب آغاز ہو گا؟ ہو گایا نہیں؟ اگر نہیں ہو گا تو کیا وہ جو ہاتھیں ہیں؟ ہونے والا بے تو کب ہو گا؟ کیونکہ جید آباد میں پانی کی تلت سے ہر شخص واقف ہے۔ تحریک کے آغاز میں کیا رکاوٹ ہے؟ کب آغاز ہو گا؟ کس وجہ سے دیر ہو رہی ہے؟ کب آغاز ہو گا؟

శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి(హిమాయత్నగర్) : సర్, నేను ఒక్కటి క్లీయర్గా అడుగుతాను. థడ్ ఫీజ్ కృష్ణకు సంబంధించి ఆలోచి ఎక్కువ్ర రిపోర్టుకు సంబంధించినటువంటి సర్వే, ల్యాండ్ ఎక్సైజిషన్ అంతా అయిందా, కాలేదా? అవి అయినప్పుడు మరొక రిపోర్టు అవసరమా? మీరు గోదావరి సుండి నీళ్ల తెప్పించడానికి రిపోర్టు తెప్పించండి. దానిని తీసుకురండి. భవిష్యత్తులో మాకు ఏమీ అభ్యంతరము లేదు. ఇమ్మడియటగా మీరు ప్రాదరాబాద్లో 24 గంటలూ వాటర్ ఇస్ట్రీముని అంటున్నారు. పదే, పదే ముఖ్యమంత్రి గారు చెబుతున్నారు. ఇవ్వాలనిఅనుకున్నప్పుడు వెంటనే ఈ రోజు థడ్ ఫీజ్కి సంబంధించి కృష్ణ వాటర్ ప్రాదరాబాద్కు తీసుకురావడం కోసం సర్వే అయింది. ల్యాండ్ ఎక్సైజిషన్ అయింది. ఏ రకమైనటువంటి ఎక్కుపెండీచర్ లేదు. తక్కువ భర్యతో ప్రాదరాబాద్ నగరానికి కృష్ణ నుండి మంచి నీరు తీసుకురావడానికి అవకాశం వుంది. శాశ్వతంగా పరిష్కారం చేస్తామని మీరంటే ఆ లోపల పుణ్యకాలం అయిపోతుంది. ఆ రిపోర్టు వచ్చేలోపల ఆ పుణ్యకాలం అయిపోతుంది.

MR. SPEAKER : The question primarily pertains to IV Phase of Manjira.

శ్రీ నోముల సర్వింహాయ్(సక్రెకల్) : అధ్యక్షా, సబ్జెక్ట్ మాత్రమే మాట్లాడతాను. మంత్రిగారు చెప్పినటువంటి సమాధానం విన్నాను. మా అందోళన ఏమంటే సర్ సింగురు మెదక్ జిల్లాకు ఉపయోగపడకుండా పోయింది. దాని కింద అసలు ఇరిగేట్ ఏరియా లేదు. మంత్రి గారు ఇరిగేట్ ఏరియా క్రింద అయితే చెప్పినట్లుగా లేదు కాని క్వోశ్ నోలో వచ్చింది. ఒకటి ఏమిటంటే నల్గొండలో అక్కంపల్లి రిజర్వ్యాయర్ కూడా మరొక సింగురు కాబోతుంది. ఇప్పటిదాకా అక్కంపల్లి రిజర్వ్యాయర్ సుండి నల్గొండ జిల్లాకు సాగునీరు, త్రాగునీరు కోసం ఉద్దేశ్యిస్తే ప్రాదరాబాద్కు దానిలో కొంత మేరకు మాత్రమే వుంటే మొత్తం

ప్రాదరాబాద్కే వాడి, సల్లగొండ జిల్లాను ఎడారి చేస్తున్నారు. నీళ్లు త్రాగడానికి ఇష్వడం లేదు. ఎందుకంటే మేము అడిగేది ఏమిటంటే ఎక్కుడి నుండి ఇస్తారు మీరు. భాగ్య నగరం మహో నగరం. అది మనందరిది. దాని కోసం మీరు చేసే కాంకరెంట్ ప్రతిపాదన ఏమిటి? గోదావరి వాటర్సు ఎట్లా తెస్తారు? కృష్ణా వాటర్కు పున్సుటువంటి, ఇంతకు ముందు పున్సుటువంటి దానిని ఏమి చేస్తున్నారు? దానికి పున్సుటువంటి యుటిలిటీ కెపోసిటీ పుండా? పుంటే ఈ నివరాలు చెప్పవలసిందని తమరి ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ నాయని సర్పింహారిడ్డి (ముఖీరాబాద్): అధ్యక్షా, కృష్ణా వాటర్ థర్డ్ ఫేజ్ తేవాలని గత ప్రభుత్వం నీర్లయించడం జరిగింది. మరలా దాని మీద కమిటీ ఎందుకు వేయవలసి పచ్చిందని నేను మంత్రిగారిని అడుగుతున్నాను. ఎందుకంటే కృష్ణా వాటర్ థర్డ్ ఫేజ్ కూడా పస్తుందని ముఖ్యమంత్రి గారు కూడా చెప్పారు.

డి.8.50

శ్రీ జి. సాయన్స(సికింద్రాబాద్ కంటోన్మెంట్) : అధ్యక్షా, ప్రాదరాబాద్ సిటీలో ఇప్పుడు కూడా చాలా ప్రాంతాలలో 4,5 రోజులకు ఒకసారి నీళ్లు వచ్చే ప్రాంతాలు పున్నాయి. 5 రోజులకు నీళ్లు వచ్చే ప్రాంతాలు పున్నాయి. కావాలంటే చూపిస్తాము మినిష్టరు గారికి. రెండు గంటలు ఇంతే చాలా సంతోషం. 24 గంటలూ ఇస్తామనేది చాలా హస్యాస్యాస్యదం. ఆ థర్డ్ ఫేజ్ కి కరెక్ట్ లేదు. ఇంకా ఎన్నిపట్ల కమిటీ అంటున్నారు. గోదావరి, కృష్ణా నదీ జలాలను జాప్యం చేసిన తరువాత 24 గంటలూ ఎక్కుడ పస్తుంది? ఇప్పుడు కూడా 4,5 రోజులు రాని ప్రాంతాలను నేను చూపిస్తానని చెప్పి మంత్రిగారికి చెబుతున్నాను. ఎట్లా చేస్తారో చెప్పాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ టి. దేవేందర్ గాడ్ : అధ్యక్షా, మంత్రి గారిని వారి అఫీసర్లు తప్పుదారి పట్టిస్తున్నారు. సభను తప్పుదారి పట్టిస్తున్నారు. Already there is a complete project report. జైపాల్ రెడ్డి గారు, నేను ఒక ఘంజ్హన్లో కలిపినప్పుడు అడిగితే మేము ఏమి చెయ్యాలయ్యా, మేము డబ్బులు ఇష్వడానికి సిద్ధముగా పున్నాము. మీ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం కనీసం కనీసం కమిటీ ఇష్వడం లేదు ఆ థర్డ్ ఫేజ్కి. ప్రాజెక్టు రిపోర్టు ఇమ్ముడియటగా వాళ్లు పంపిస్తే we are ready to give the amount to the State Government అని చెప్పి జైపాల్ రెడ్డి గారు స్వతహాగా చెప్పారు సర్. థర్డ్ ఫేజ్ ఏమయింది అని వాళ్లను అడిగాము సార్. నీళ్లు పంపించుకుంటే రెడీగా పుంది ఇప్పుడు. ఈపెన్ గపర్చుమెంట్ ఆఫ్ ఇండియా కూడా డబ్బు సాయం చేయడానికి వాళ్లు సిద్ధముగా పున్నారు. థర్డ్ ఫేజ్ ఇమ్ముడియటగా స్టోర్ చేయడానికి అవకాశం పుంది. మళ్లీ దానిని ఏదో ఒక రకంగా పక్కదారి పట్టించి, దీనిని పోస్ట్స్టోన్ చేయడం అంటే ఇదుంతా పోతిరెడ్డిపాడు కోసం జరుగుతున్న వ్యవహారం సార్ ఇది అంతా. రేపు ప్రాదరాబాద్ సిటీకి ప్రాభుత్వమ్ము వస్తాయి. డ్రింకింగ్ వాటర్ లింక్-అప్ అయితే ప్రాభుత్వం పస్తుందని చెప్పి ప్రభుత్వం కావాలని థర్డ్ ఫేజ్లో డ్రాప్ చేస్తున్నారు. థర్డ్ ఫేజ్కి అచ్చుటి నుండే తీసుకోవాలి. ఆలరెడీ అక్కడ ప్రాజెక్టు రిపోర్టు పుంది. కనుక దాని ప్రకారంగా ఇమ్ముడియటగా థర్డ్ ఫేజ్ తీసుకోవాలి. గోదావరి, ప్రాణహిత వచ్చేసరికి దానికి it takes lot of time. వాటర్ ఇక్కడిదాకా రావాలంటే చాలా కాస్టలీ. కనుక ఇమ్ముడియటగా టీచ్ చేయాలని చెప్పి మేము డిమాండ్ చేస్తున్నాము.

SRI AKBARUDDIN OWAISI : Hon'ble Speaker Sir, the reason for everybody demanding for 3rd phase of Krishna water to be brought to Hyderabad city is, the present requirement of water is 270 M.G.D. The Hyderabad city is supplied water from Singur, Manjeera, Himayatsagar, Osmansagar, Krishna Phase I, and Phase II. In spite of supply of water from all these places, the total water which is being supplied is 230 M.G.D. having a shortfall of 40 M.G.D. After the emergence of greater Hyderabad, the total requirement of water for greater Hyderabad is 300 M.G.D. In spite of bringing in 3rd phase Krishna Water, Singur, Manjeera, Himayatsagar, Osmansagar, we are going to

have shortfall. Inspite of getting 3rd phase Krishna water, Godavari water is a must. The Government is not clear They are only saying that consultants were appointed. What is the need for appointing Consultants when already we have the project approved by the previous Government and why the Government is hesitating to bring 3rd phase Krishna water? Why do not the Government come clearly and explain us the reason for not bringing Krishna water? I want a specific answer. Are you bringing the Krishna Water or not? Do not deviate and say that we are appointing consultants. We do not need any consultants because reports are there, the projects are there, estimates are there. The Central Government through JNURM has agreed to release the money. The consent has to be given by the State Government. Why is the Government not giving consent for 3rd phase Krishna water?

మిస్టర్ స్పీకర్ : మినిష్టరు గారూ, ఈ ప్రశ్న చాలా లార్జర్. If you have information you can pass it on. మంజీరాతో స్టార్ట అయి గోదావరి, కృష్ణ అన్ని వచ్చేశాయి. This is the Question Hour.

శ్రీ కోనేరు రంగారావు : అధ్యక్షా, గౌరవ సభ్యులకు తమ ద్వారా మనవి చేసేది ఏమిటంటే మొన్న కృష్ణ వాటర్ మూడో దశమ గత ప్రభుత్వమే చేయాలని నిర్దియించిన విషయం మాత్రం నాకు మాత్రం తెలియదు. అయితే ఫస్ట్ దశ మేము వచ్చిన తరువాత మాత్రమే పూర్తయింది. మా ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత మాత్రమే దానిని స్టీడిగ్ పూర్తి చేయడం జరిగింది. రెండో దశ మేము వచ్చిన తరువాత మాత్రమే చాలా తొందరగా పూర్తి చేయడం జరిగింది. తరువాత మూడో దశలో మంజీరా వాటర్ తేవాలని పెద్దలు అంటున్నారు. దానికి ల్యాండ్ ఎక్సెబిషన్ జరగాలి. ఇప్పుడు రెండుసార్లు ల్యాండ్ ఎక్సెబిషన్ చేశాము. మరలా మూడో దశలో కూడా మొత్తం రోడ్లు వెడల్పు చేశాము. కృష్ణ నుండి వాటర్ తేవానికి రోడ్లు వెడల్పు చేయాలి. ల్యాండ్ ఎక్సెబిషన్ చేయాలి. అనేకమైనటువంటి సమస్యలు రాప్టుంటో ఉత్సవం అవుతున్నాయి. అది కూడా కృష్ణ మూడో దశ వాటర్ తెచ్చినా ఈ మహా నగరానికి శాశ్వతంగా మంచినీటి సమస్య తోలగదు. అందుచేత గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు దీనికి శాశ్వతంగా పరిష్కారం కావాలంటే మనం గోదావరి నుండి తేస్తే మంచిగా పుంటుండా, లేకపోతే కృష్ణ నుండి తేస్తేనే బాగా పుంటుండా అనే ఆలోచన చేస్తూ ఒక కమిటీని నిర్దియించడం జరిగింది. కమిటీ రిపోర్టు చాలా తొందరగా పట్టంది. అందుచేత కొంతమంది వారి అభిప్రాయాలు చెప్పారు. మన ఒప్పేసీ గారు చెప్పినట్లుగా శాశ్వతంగా పరిష్కారం కావాలంటే గోదావరి నుండి నీటిని తేగలిగితేనే మనకు ఇక్కడ పుష్టిలంగా, ఈ మహా నగరానికి పెరుగుతున్న పరిస్థితులకు అనుకూలంగా మనం మంచినీళ్లు ఇవ్వడానికి అవకాశం పుంటుండనే అభిప్రాయం నాలాంటి వాళ్లకు కూడా పుంది. నిధుల విషయం చెప్పారు. నిధులు తప్పకుండా తెస్తాము. ఏజెన్సీల నుండి గాని ఇది డిస్ట్రిక్టు అయిన తరువాత తప్పకుండా నిధులు తేవానికి ఏ నిధమైన కొరత లేదు. తప్పకుండా తెస్తాము. మూడో దశమ కూడా మేము ప్రారంభిస్తామనే విషయాన్ని నేను తమరందరికీ మనవి చేస్తున్నాను. పెద్దలు, శాసన సభ్యులు ఆయకట్టు విషయాలు అడిగారు. ఆయకట్టు గురించి నర్సింహాయ్ గారు అడిగారు. ఆయకట్టు సాగు, ఇరిగేషన్ ఇవన్నీ ఆయనకు తెలియంది కాదు. బహుశా ఈ సభలో నాకంటే సీనియర్, ఇంకోక సభలో నేను సీనియర్ని కావచ్చు గాని. అవన్నీ ఇరిగేషన్ మంత్రిగారిని అడగండి, ఆ విషయాలన్నీ చెబుతారు. కానీ మూడో దశ తప్పకుండా తేవాలి. తెచ్చేటటువంటి వాటర్ సఫీషియంటగా ఈ మహా నగరానికి సరిపోయేటట్లుగా పుండాలని, మళ్ళీ మళ్ళీ ఆలోచించకుండా అనేటటువంటి ఒక దృఢమైన ఆలోచన ముఖ్యమంత్రి గారికి పుంది. తొందరలోనే దానిని మెటీరియలైజ్ చేస్తామని చెప్పి గౌరవ సభ్యులకు తమ ద్వారా తెలియజేస్తున్నాను.

MR.SPEAKER : Question No.12 (8020)

(Interruptions)

That is enough. Have you read the question. The question relates to 4th phase Manjeera. We will leave it here. If you want elaborate discussion, there are options available, kindly avail. Question Hour cannot be converted into a full-fledged discussion. The Question relates to the 4th phase of Manjeera

(Interruptions)

We will leave it here. We will take it up in a different form, not in the Question Hour

(Interruptions)

We will leave it now. Kindly understand the limitation of the Question Hour. We went much beyond the scope of Question Hour. మీరు ఇంకా చర్చ జరపాలంటే we will take up in some other form but please do not convert this into a discussion.

(interruptions)

డా. జి. విజయరామార్వు (ఘన్‌పూర్): మంత్రిగారి సమాధానంలో అనేక అనుమాలు వ్యక్తం అవుతున్నాయి.

మిస్టర్ స్పీకర్ : మీరు ఇంకా చర్చ జరపాలంటే you come in a different form. విజయరామార్వు గారూ, మీకు చెప్పేను కదా. నేను అందుకే మాట్లాడాను. వర్షిక్యులర్స్‌గా ఏ ప్రశ్న పుండీ, గౌరవ సభ్యులు అడిగిన ప్రశ్న స్పెసిఫిక్‌గా పుంది. ఆ స్పెసిఫిక్ సమాధానం ఇస్తూ లార్జర్ యాస్‌ప్రైస్‌లో వెళ్లారు. మళ్ళీ ఇదంతా అయితే it will be endless. ఒక ప్రశ్నలో పూర్తి అయిపోతుంది. Kindly understand the limitations of the Question Hour. It has been adequately addressed. If there are apprehensions regarding Krishna and Godavari, you can come under different form. Now we will leave it here.

Question No. 12(8020) has been postponed at the request of the Member.
క్ల. 9.00

శ్రీ టి. దేవేందర్ గాడ్: స్పీకర్ సార్, మినిస్టర్ గారు హాస్‌ను మిస్టర్‌డి చేస్తున్నారు. మూడు ఫేజులు ద్వారా కృష్ణా వాటర్ తీసుకురావాలని చెప్పి కృష్ణా వాటర్ ప్రాజెక్ట్ మొదలు పెట్టిన రోజే నిర్ణయించారు. ఇవ్వాళ్ళ కొత్తగా అపుటికప్పుడు అనుకున్నది కాదు. మూడు ఫేజులలో కృష్ణా వాటర్ ను ప్రౌదరాబాదుకు తీసుకురావాలని చెప్పి స్పుష్టంగా ఉంటే మంత్రి గారేమో మాకు తెలియదని మాట్లాడడం చాలా బాధ్యతారహిత్యం, పూర్తిగా తప్పుడారి పట్టించే విధంగా వ్యవహరిస్తున్నారు. మూడవ ఫేజ్ కోసం ప్రాజెక్ట్ వీళ్ళ దగ్గర ఉంది. మూడవ ఫేజుకు కేంద్రప్రభుత్వం కూడా నిధులు సమకూర్చడానికి సిద్ధంగా ఉన్నది. మూడవ ఫేజ్ నీళ్ళ తీసుకోస్తే తప్ప ప్రౌదరాబాదీకు సంబంధించిన నీటి సమస్య తీరదు. మూడవ ఫేజ్ నీళ్ళ తీసుకోస్తే గాని సింగార్ జలాలు మొదక్, నిజమాబాద్ జిల్లాలకు వదిలే అవకాశం లేదు. ఇవన్నీ ప్రభుత్వం పక్కకు పెట్టి, ఎంత చెప్పినా విసకుండా మొండి పైఖరితో మోసపూరితంగా వ్యవహరిస్తున్నారు. ఖచ్చితంగా ఇది పోతిరెడ్డిపాడుతో లింక్ అయిన సమతు. రేపు పోతిరెడ్డిపాడు మూలంగా సాగర్లో నీళ్ళ తక్కువైన రోజు పెద్ద గొడవ అవుతుందని, దీనిని ఏదో రకంగా గోదావరి వైపు మళ్ళించి, థర్డ్ ఫేజ్ చేపట్టకూడదని కుట్టపూరితమైన ఆలోచన తప్ప మరొకటి కాదు. దీనికి మేము ఎంత చెప్పినా విసకుండా ప్రభుత్వం మొండి పైఖరితో, బాధతారాహిత్యంగా ఉన్నందుకు మా తీటనైన నిరసనను తెలియజేస్తున్నాను.

MR. SPEAKER : I don't want to force you to protest.

డా.జి. విజయరామారావు: సార్, మంత్రి గారి సమాధానంలో పరస్పర విరుద్ధమైన వ్యాఖ్యలున్నాయి. పరస్పర విరుద్ధమైన జవాబులు వచ్చాయి. అందుకే ఇన్ని అనుమతాలు వస్తున్నాయి. మూడవ ఫీజ్ కంప్లెక్స్ చేసినా ప్రౌదరాబాదుకు నీళ్లు సరిపోవు కాబట్టి గోదావరి నది పైన ఆధారపడవలసిన అవసరం ఉందని, గోదావరి నీళ్లు తీసుకురావాలని అంటున్నారు. ఇక్కడ ఒక అంశాన్ని గుర్తించాలి. ముఖ్యమంత్రి గారు, భారీ సీటిపారుదల శాఖమంత్రి గారు అనేక సందర్భాలలో చెప్పారు. కృష్ణా నదిలో వెయ్యి టి.ఎం.సిల వరద నీరు ఉండడం పల్ల ఆ నీరు సముద్రానికి ....

MR. SPEAKER : Please complete now. మీరు మాట్లాడండి. What is this? Where are we heading? ఈ పోస్ట్ నడవాలి. You want to deviate, you want to protest and then you want to convert it into a debate

డా.జి. విజయరామారావు: కృష్ణా నదిలో వెయ్యి టి.ఎం.సిల నీళ్లు లభ్యం అవుతున్న సందర్భంగా ప్రౌదరాబాదు నగరానికి మూడవ ఫీజ్ ద్వారా నీటిని అందించడానికి ఉన్న ఇబ్బంది ఏమిటి? కృష్ణా నదిలో వెయ్యి టి.ఎం.సిల వరద నీరు ఉందని నిర్ణారించారు. అనేక సందర్భాలలో ప్రభుత్వం చెప్పింది. ప్రౌదరాబాద్ సగరం .

MR. SPEAKER : I want to enlighten all the Members, ఇప్పుడు ఇది క్వాస్ అవర్. క్వాస్ అవర్ వన్ అవర్ ఉంటుంది. వన్ అవర్లో పది ప్రశ్నలకు సమాధానం తీసుకునే అవకాశం ఉంటుంది. ఇప్పుడు అరగంట అయ్యాంది. ఈ ప్రశ్న పై ఉప ప్రశ్నలు వేసిన సందర్భంగా మీరు కొంచెం దీనియేట్ అయ్యారు. By going by the spirit of the question, it was allowed. The Minister apart from Manjeera, he has dwelt on other 2 rivers, going by the need. You are not satisfied with the reply. You are entitled for the protest. ప్రొటెస్ట్ కి వచ్చినప్పుడు you have to be very specific. ప్రొటెస్ట్ పీరుతో if you want to go on like this, it does not serve the purpose.

డా.జి. విజయరామారావు: ప్రొటెస్ట్కు కారణం చెప్పాడ్గా నేను. కారణం లేకుండానే ప్రొటెస్ట్ చెయ్యాలా నేను?

MR. SPEAKER: Why are you protesting? because you have raised certain supplementaries. మీరు వినండి. It cannot be exploited like this. It is not right. మీరు నాలుగు సప్లైమెంటరీస్ అడిగారు. దానికి మినిషన్ గారు సమాధానం చెప్పారు. You are saying that you are not satisfied with the reply hence, you are registering your protest అటువంటి సమయంలో, the protest should be very specific. You cannot cover the whole thing again and say I am protesting. I am only trying to advise you.

డా.జి. విజయరామారావు: అధ్యక్షా, కృష్ణా నదిలో వెయ్యి టి.ఎం.సిల వరద నీరు సముద్రం పొలపుతుందని ప్రభుత్వం అనేక సందర్భాలలో నిర్ణారించింది. జంటనగరాల పరిసరా ప్రాంతాలు కృష్ణా నదీ పరీవాహక ప్రాంతంలో ఉన్నందున, కృష్ణా నదిలో పుష్పలంగా నీళ్లు ఉన్న అంశాన్ని సమర్థించారు. ప్రభుత్వం గోదావరి జలాలను ప్రౌదరాబాదుకు తరలించి మంచి నీరు తాగిస్తామని నమ్మించారు. కృష్ణా జలాలను

తెలంగాణ ప్రాంతానికి అందించకుండా తరలించుకోవడం అనేది మౌనం, దగా, కుటు తప్ప ఇంకోకటి కాదు. ప్రభుత్వ నిర్ణయానికి మేము తీవ్రంగా నిరసిస్తున్నాము.

శ్రీ నోముల సర్పింహాయః అధ్యక్షా, ప్రశ్న చాలా స్ఫురంగా ఉంది. పోనీ, ఉన్నది లేనిదీ చెప్పలేదు. ప్రాదరాబాదు పోయి పైబరాబాదు, పైబరాబాదు పోయి గ్రేటర్ ప్రాదరాబాదు వచ్చింది. గ్రేటర్ ప్రాదరాబాద్ అయిన తరువాత కూడా ఇంకా 35 శాతం వాటర్ స్టేర్జరీసిటీ ఉంది. ప్రభుత్వం చాలా ఆలస్యం చేస్తుంది. దీనిని ఆలస్యం చెయ్యడం వల్ల ప్రాదరాబాద్ ప్రజలు మంచినీళ్లకు ఇఖ్యంది పడుతున్నారు. పేదల బస్తీలకు రోజు నిడిచి రోజు నీళ్లు పస్తాయి. అది కూడా కొద్ది సెపు మాత్రమే వస్తుంది. ప్రభుత్వం రకరకాల మాటలతో ఆలస్యం చెయ్యడాన్ని మేము నిరసిస్తూ ప్రాటెస్ట్ చేస్తున్నాము.

శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి: అధ్యక్షా, కృష్ణ ట్రేచువల్ ద్వారా జంట నగరాల ప్రజలకు డ్రింకింగ్ వాటర్ కోసం వాటర్ అలాట్మెంట్ అయింది. డి.ఆర్.సి మీటింగ్లో కాని సిటీకి సంబంధించి అన్ని రాజకీయ పార్టీలు ఇంక్లూడింగ్ కాంగ్రెస్ పార్టీ, ఎస్సపర్ట్ అందరూ కూడా కృష్ణ వాటర్ను తీసుకరావాలని అన్నారు. కావాలంటే గోదావరి వాటర్ను కూడా తీసుకొచ్చినా మాకు అభ్యంతరం లేదు. నల్గొండ, రంగారెడ్డి జిల్లాలు ఘోరం సమస్యతో బాధపడుతున్నారు. కృష్ణ వాటర్ తీసుకొచ్చే దారిలో ఏ ఏ గ్రామలున్నాయో అన్ని గ్రామాలకు కృష్ణ వాటర్ పంపిణీ చెయ్యాలి. గోదావరి నీళ్లు తెచ్చినా ఆ నీరు వ్యధా అప్పుదు. థర్డ్ ఫేజ్ వాటర్ గురించి మొన్నటి దాకా పరిశీలిస్తామని చెప్పారు. ఈరోజు మంత్రి గారు మా దగ్గర రిపోర్ట్ లేదు, ఎస్సపర్ట్ కమిటీ వేసాము అని చెబుతున్నారు. ఇది ప్రాదరాబాద్ ప్రజల జీవన్ మరణ సమస్య. ప్రాదరాబాద్లో రెండు సమస్యలున్నాయి. ఒకటి ట్రాఫిక్ సమస్య రెండవది మంచినిటి సమస్య. మంచినిటి సమస్యను తీర్చానికి ప్రభుత్వం దేబూచులాడుతుంది. ఇది అన్యాయం. ప్రభుత్వ వైభారికి నిరసనగా మేము వాక్పుట్ చేస్తున్నాము.

(ఈ సందర్భంగా బి.జె.పి పార్టీకి చెందిన శాసనసభ్యులు సభ సుండి వాక్పుట్ చేసారు)

SRI AKBARUDDIN OWAISI : Speaker Sir, all the city M.L.As., and the major Opposition Political parties have demanded that the 3rd phase Krishna Water should be brought to Hyderabad City for the reason that the total requirement of Water for the Greater Hyderabad is 300 M.G.D., and the present water supplied is 200 M.G.D. The Hon'ble Chief Minister has come on record saying that Hyderabad city would be supplied water for 24 hours. For 24 hours supply of water, 500 M.G.D., water is needed. The 3rd phase is a must for Hyderabad city. The Government is not sincere. If we are demanding 3rd phase to be brought to Hyderabad it is the right of Hyderabad. Krishna waters are being diverted to Rayalseema.

Not giving the 3rd phase, clearly shows that the Government is not really sincere towards the people of the Hyderabad city and they are more committed towards the people of Rayalaseema because the water is being diverted to Rayalaseema. We want the 3rd phase Krishna Water to be brought to Hyderabad city. Our party is protesting on this.

.9-10

Our party has already protested. The third phase water has to be brought to Hyderabad City.

MR.SPEAKER: The Minister has already clarified it.

డా.వై.ఎస్.రాజశేఖరరెడ్డిః అధ్యక్షు, నేను ఒక విషయాన్ని క్లారిఫై చేయాలి. పోతిరెడ్డిపాదు నుంచి అదనంగా తీసుకెళ్ళే నీరు పూర్తిగా మిగులు జూలు. ఏ ఒక్క చోటమైనా ఒక్క మంచినీటి ప్రాజెక్టు అయినా మిగులు జలాల బేసిన్ మీద రావడానికి కష్టముపుతుంది. దానివలన ప్రయోజనాలు చాలా తక్కువగా ఉంటాయి. కాబట్టి ప్రౌదరాబాదు నగరానికి మంచినీటి సరఫరా కోసమై తీసుకరావలసిన నీరు నూటికి నూరు పాళ్ళ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి ఉన్న కోటలో, కృష్ణా నది జలాల వాటాలో గాని, గోదావరి నదీ జలాల వాటాలో కానివ్యాండి, మనమన్న కోటలోనే తీసుకరావలసి వస్తుందే తప్ప అదనపు జలాలను బేస్ చేసుకొని మంచినీటి ప్రాజెక్టులు కట్టే కార్బ్రూకమం జరగకూడదు. సభ్యులు పోతిరెడ్డిపాదు ద్వారా తీసుకవేళ్ళే అదనపు జలాలకు ప్రౌదరాబాదు నగరానికి కావలసిన మంచినీటికి దయచేసి ముడిపెట్టవలసిన వని లేనే లేదు. ఆ నీరు పూర్తిగా మిగులు జలాలు. కాబట్టి ప్రౌదరాబాదు నగరానికి నికర జలాలు ఏనిధంగా, ఎక్కడనుంచి రాగలుగుతుందనే విషయాన్ని కూలంకషణగా పరిశీలన చేయడం జరుగుతుంది. ఆ ఏధంగా నికర జలాలు ఎక్కడ అందుబాటులో ఉంటే అక్కడనుంచి ప్రౌదరాబాదు నగరానికి తీసుకొచ్చే ఏర్పాటు తప్పనిసరిగా చేస్తాం.

(సభ్యులు శ్రీ నాగం జనార్థనరెడ్డి, శ్రీ కరణం బలరామకృష్ణమూర్తి, శ్రీ నాయని నర్సింహరెడ్డిగార్ల నుంచి అంతరాయం)

MR.SPEAKER: : Question nos. 12(8020) and 13(7813) are postponed at the request of the Members.

(గౌరవసభ్యులు శ్రీ పి.జనార్థనరెడ్డి, శ్రీ అక్షరుద్దీన్ ఒప్పేసీ తమ సీట్ల నుంచి లేచి నిలబడి సమయం కావాలని అట్టిగారు)

**చట్టవిరుద్ధంగావున్న వ్యవసాయ విద్యుత్స్వక్తి కనెక్షన్లను క్రమబద్ధికరించుట
ప్రశ్న నెం.14(7906)**

Shri S. Udayabhanu (Jaggaiahpet)-Will the Honorable Minister for Energy and Coal be pleased to state:

- a) Whether it is a fact that the A.P. State Electricity Regulatory Commission has asked discoms to submit information regarding the illegal agricultural power connections;
- b) If so, the steps taken by the discoms in this regard; and
- c) Whether the Government will consider regularizing the illegal connections?

MINISTER FOR ENERGY (SRI MOHD.ALI SHAABBIR):

:

- a) Yes Sir. In the Tariff Order for 2007-08, APERC has issued a directive stating that the Distribution Companies should conduct a census of the unauthorized agricultural connections and submit the information.
- b)) DISCOMS are taking steps to conduct the census and regularize the unauthorised agricultural connections. .
- c) Yes Sir, Government of Andhra Pradesh has approved that the unauthorised agricultural connections for which demand drafts have been paid are regularised, provided that the farmers install capacitors of adequate rating and frictionless foot valves in case of open wells and to install ISI pumpsets & RPVC/HDPE pipes by March, 2008 on par with the existing agricultural consumers. Further Government of Andhra Pradesh has taken a decision to release 50,000 new

agricultural connections annually under free power category. Over and above this, additional connections will be released under Tatkal scheme.

మిస్టర్ స్పీకర్: ప్రశ్నోత్తరాల సమయంలో ఒకసారి, రెండు సార్లు కాదు నాలుగు సార్లు ప్రశ్నలు, ఉపప్రశ్నలు అడగడం జరిగింది. ఆ సమాధానంతో సంతృప్తి చెందని మీరు నిరసన తెలిపారు. నిరసన తెలిపినప్పుడు ప్రభుత్వం నుంచి వారి విపరణ ఇచ్చే సంప్రదాయం ఉంది. సంప్రదాయం ప్రకారమే జరిగింది. ఆ తరువాత the matter is closed. మీరు ఇంకా ఈ సమస్యలైన ఫర్డర్గా మాట్లాడాలంటే you will be given an opportunity.

(సభ్యులు శ్రీ నాగం జనార్థనరెడ్డి, శ్రీ కరణం బలరామకృష్ణమూర్తి, శ్రీ నాయని నర్సింహరెడ్డిగార్ల నుంచి అంతరాయం)

(సభ్యులు శ్రీ పి. జనార్థనరెడ్డిగారు మాట్లాడే అవకాశం ఇవ్వాలని కోరారు)

MR.SPEAKER: All the Members especially the Floor Leaders are well versed with the practice here. The matter stands closed.

(Interruptions)

You have already registered your protest. మీరు మీ నిరసన తెలిపారు.

(సభ్యులు శ్రీ నాగం జనార్థనరెడ్డి, శ్రీ కరణం బలరామకృష్ణమూర్తి, శ్రీ నాయని నర్సింహరెడ్డిగార్ల నుంచి అంతరాయం)

SRI AKBARUDDIN OWAISI: It is not surplus water.

మిస్టర్ స్పీకర్: మొదట ప్రశ్నాపైన డీవియేవ్ అయింది. You are not satisfied. You have given an opportunity

SRI AKBARUDDIN OWAISI: It is not surplus water. It is assured water.

(ప్రతిపక్ష సభ్యులు నుంచి అంతరాయం)

MR.SPEAKER: You have already expressed your opinion. మీరు ఏమి చెప్పాలనుకున్నారో మీరు ఇప్పటికే చెప్పారు. Please sit down. The matter is closed.

డా.జి.విజయరామారావు: అధ్యక్షా, పోతిరెడ్డిపాడు నికర జలాల లెవల్ ఏమిటి? సభను తప్పుదోష పట్టిస్తున్నారు.

MR.SPEAKER: Please listen what I am saying Vijaya Rama Rao garu, సలఖై నిమిషాలు ఒక ప్రశ్నకు ఇచ్చాం. What is this. If you want to discuss this matter in this House, there is a procedure which you have to follow.

(ఎంబిఎం సభ్యులు, శ్రీ జి.సాయన్, నాయని నర్సింహరెడ్డి, తమ సీట్లనుంచి లేచి నిలబడ్డారు)

శ్రీ నాయని నర్సింహరెడ్డి: అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారు సభను తప్పుదోష పట్టిస్తున్నారు.

MR.SPEAKER: You should know the limitations. ఒక ప్రశ్నాపైనే 40 నిమిషాలు మాట్లాడారు. The matter is closed. If you are not contended with the answer given by the Hon'ble Minister, you have other options to avail.

శ్రీ టి.దేవేందర్గాండ్: అధ్యక్షా, కృష్ణా జలాల మూడవ దశ గురించి సమాధానంలో చెప్పలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్: మీరు దాని మీద నిరసన తెలిపారు. The matter is closed. You are not satisfied with the reply.

డా.జి.విజయరామారావు: అధ్యక్షా, ముఖ్యమంత్రిగారి సమాధానం తరువాత ఇంకా తీవ్రంగా నిరసిస్తున్నాం .

MR.SPEAKER: మీరు మీ నిరసన తెలిపారు. You have to close it. That is enough.

శ్రీ నాయని సర్పింహరెడ్డి: స్పీకర్ సర్, మీకు కూడా మంచినిరు కావాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్: ప్రస్తుతం నాకు అజెండా పూర్తి కావాలి. That is important, O.K. I am not disputing, but at the same time, you have to follow the procedure. Whenever the Hon'ble Chief Minister or any other Minister give any statement, it is the view of the Government. If you are not satisfied with the reply given by the Minister concerned, you have other options .You are registering protests. If you want any further discussion over the issue, you please come under a different provision and I will examine it. The House cannot be stalled on one particular issue. Now the issue is closed.

DR.G.VIJAYA RAMA RAO: What is the allocation of Krishna Water ? What about 630 TMCs of water?

MR.SPEAKER : I am sorry, ఈ సభ ఏ విధంగా జరగాలి, సభలో ఉన్న సంప్రదాయాలు, రూల్సును మీకు వివరిస్తున్నాను. Owaisi sab, Vijaya Rama Rao garu, kindly try to understand the situation.

ఉ.9.20

(అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్: దేవేందర్గాండ్గారు మీరు 4 సార్లు ప్రశ్నలు అడిగారు. మీ నిరసన తెలిపారు. గపర్చుమొంటు, వాళ్ళ వర్షన్ తెలిపారు.

మళ్ళీ ఆ ఇస్కూర్ రింపెన్ చేయడం అనేది జరగదు. If you want further discussion, you give a notice. I will look into it. You have registered your protest also.

(అంతరాయం)

55 నిమిషాలు టైమ్ ఇచ్చాను.

Shri Akbaruddin Owaisi : We have registered our protest. Honble C.M. has also make a statement.

Mr. Speaker : I understand that you have the right to protest. The Government has the right to give a reply. If you are not contended with the reply of the Government, you have the right to protest. You have other options also.

(అంతరాయం)

ఇప్పుడు ప్రశ్న చూడండి, ప్రశ్న ఎక్కుడ ప్రారంభమైనది. మళ్లీ ప్రశ్న ఏ వైపు వెళ్లిపోయింది. రాష్ట్ర మొత్తం నదులు అన్ని తిరిగి వచ్చాయి.

(అంతరాయం)

ఇప్పుడు నిజయరామార్వగారు మీరు ఏమేమి అడగాలని అనుకున్నారో అడిగారు. ప్రభుత్వం వారు సమాధానం ఇచ్చారు. మీరు ఇంకా ప్రతి నది లో నుంచి ఈ పట్టణానికి నీరు తీసుకోచ్చే దానిపైన చర్చించాలంటే దాని పైన అవకాశం ఇస్తేను. ఇది ప్రశ్నాత్మరాల సమయం అని అన్ని చర్చిద్దము అంటే వీలుకాదు. మీరు సంతృప్తి పాంచసప్నుడే మీరు నిరసన తెలిపారు. మీరు నిరసన తెలుపుతోనే ఆ ఇస్యా క్లోజ్ అయిపోయింది. Please try to understand. Kindly cooperate . Let us go on with the agenda or you meet me in my chambers. we will work out.

(అంతరాయం)

నేను నిరసన తెలుపుతూ ఈనభసు సడవకుండా చేస్తాను అంటే ఏమిటి ఇది? అసెంబ్లీ రూల్సు ఉన్నాయి, ప్రోవిజన్సు ఉన్నాయి, ప్రోక్సీసెన్ ఉన్నాయి, ఏది లేదని , నేను పట్టిందే జరగాలని అంటే, ఇట్ ఈజ్ నాట్ గుడ్. ఇప్పుడు ప్లెక్సిబుల్టీ ఎడాప్పు అయింది.

శ్రీ ఎస్.ఉదయబాసు: అధ్యక్షా, ఈ రోజు రాష్ట్రంలో వ్యవసాయానికి ఉనిత విద్యుత్ ఇప్పుడంపట్ల వాడకం గణసీయంగా పెరిగింది. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వ హాయంలో 200304 లో 11,350 మిలియన్ యూనిట్లు వాడేవారు. ఈ రోజు 13,500 మిలియన్ యూనిట్లకు పెరిగింది. ఆ నాడు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వ హాయంలో వ్యవసాయ విద్యుత్ కనక్షన్సు కేవలం 21 లక్షలు మాత్రమే ఉన్నాయి. ఈ రోజు 25 వేల మోటార్లు ఉండడం వల్ల 13,500 మిలియన్ యూనిట్లకు పెరిగింది. సుమారు 4 లక్షల మోటార్లకి 2 వేల మిలియన్ యూనిట్లకు పెరిగింది. ఇవాళ 4 డిస్క్యూమ్ కంపెనీ సంస్థలు పుంటే సిపిడిసిఎల్ అంటే ప్రౌదాబాదు పరిదిలో 8లక్షల 12 వేల మోటార్లు పనిచేస్తు న్నాయి. ఇపిడిసిఎల్ విశాఖపట్టణంలో పరిధిలో లక్ష 54 వేల మోటార్లు ఉన్నాయి, ఎండిసిఎల్ వరంగల్ పరిధిలో 7 లక్షల 75 వేల మోటార్లు పనిచేస్తున్నాయి. ఎస్.పిడిసిఎల్ అంటే తిరుపతి ఏరియాలో 4 లక్షల 72 వేల మోటార్లు పనిచేస్తున్నాయి. అయితే నిపుణుల అంచనా ప్రకారం 23 శాతం అదనంగా విద్యుత్ వాడకం పెరిగింది. 200708 ఆర్థిక సంవత్సరంలో ఎన్ని మోటార్లకు అదనంగా అవకాశం కల్పిస్తారు. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వ హాయంలో 3 లక్షల మోటార్లు అదనంగా ఉన్నాయని చెప్పి అక్రమ విద్యుత్ వాడకం పుండని చెప్పి రైతుల మీద కేసులు పెట్టారు. ఇవాళ రాష్ట్రంలో ఎన్ని మోటార్లు అదనంగా పెడుతున్నారు. రాష్ట్రం మొత్తం మీద ఇప్పటివరకు ఎన్ని కేసులు పెట్టారు? ఇప్పుడు ఉన్న కనక్షన్సు ఎప్పటిలోగా రెగ్యులేట్ చేస్తారు? తత్త్వాల్ స్క్రూమ్ ఎప్పటిదాకా అనుమతి ఇచ్చారు? మీ ద్వారా మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ చాడా వెంకటరెడ్డి: అధ్యక్షా, మంత్రిగారు నమస్కలు లేకున్న మరింత లోతుగా వారు నమాధానం చెప్పారు. १ ९ కంపెనీలలో ఎన్ని కనక్షన్సు ఉన్నాయో వివరంగా చెప్పారు.
Shri Akbaruddin Owaisi: We have registered our protest. Honble ChiefMinister has made his statement.

Mr. Speaker : We are closing at 9.30 a.m

(interruptions)

It has to be completed. You know the practice. That has to be followed. How can you insist?

Dr. G.Vijayarama Rao : Government should not mislead the House.

Mr. Speaker: You have registered your protest. If you are not satisfied with the answer, please give a notice that will be examined please understand that you have a provision. Please avail that.

(Interruptions)

I am sorry. Kindly understand. If you want further discussion, please meet me in my chambers. Please don't stall the House.

ఉ..9.30

శ్రీ చాడా వెంకటరెడ్డి: అయితే నేను తమరి ద్వారా నాలుగైదు సఫ్ట్‌మెంటరీన్ అడగదలచుకున్నాను. రాష్ట్రంలో మొత్తం ఎన్ని అగ్రికల్చరల్ కనెక్షన్సు ఉన్నాయి? అందులో అక్రమ కనెక్షన్సు ఎన్ని ఉన్నాయి? ఈ గవర్న్మెంట్ వచ్చిన తరువాత ఎన్ని అక్రమ కనెక్షన్సు క్రమబద్ధికరణ చేశారు? ఈ విధంగా క్రమబద్ధికరించుకోవడానికి డిమాండ్ డ్రాఫ్టులు చెల్లించాలని చెప్పారు. కానీ ఎంత అమోంట్ చెప్పలేదు. అది కూడా చెప్పితే బాగుంటుంది. అలాగే, ఈ గవర్న్మెంట్ వచ్చిన తర్వాత రైతులకు ఉచిత కరెంట్ ఇస్తామని చెప్పారు. దాని కోసం కెపాసిటర్లు పెట్టుకోవాలని, ఐఎస్‌ఐ మోటారు పంపులు పెట్టుకోవాలని, ప్రైవ్యెట్‌లెన్ పుట్టవాల్ని పెట్టుకోవాలని కొన్ని నిబంధనలు పెట్టారు. అయితే ఈ నిబంధనల వల్ల కొన్ని కంపెనీలు బ్రహ్మండంగా సంపాదించుకున్నాయి, కానీ రైతులు మాత్రం చాలా ఇబ్బందులు పడ్డారు. ఇప్పుడు మంత్రిగారు ఆస్టర్ చేస్తూ మరి కొన్ని నిబంధనలు పెడుతున్నారు. ప్రైవ్యెట్‌లెన్ పుట్ట వాల్వులను ఏర్పాటు చేసుకోవాలని, ఐఎస్‌ఐ పంపుసెట్లను, ఆర్పివిసి/పోచెడిపిఇ ప్రైపులను ఏర్పాటు చేసుకోవాలని కొత్తగా మళ్ళీ నిబంధనలు పెడుతున్నారు. ఈ నిబంధనల వల్ల సన్మకారు, చిన్మకారు బడుగు, బలహీన వర్గాల రైతులు డబ్బులు పెట్టుకోలేని పరిస్థితులు ప్రభుత్వం కల్పిస్తోంది. దాని వల్ల చివరకు వ్యవసాయ కనెక్షన్సు వదలినేసుకోవలసిన పరిస్థితిని ప్రభుత్వం కల్పిస్తోంది. ఉచిత కరెంట్ పేరుతో చివరకు రైతుల్ని ఏమి చేయదలచుకున్నారు? ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత రైతులు మీద ఎన్ని కేసులు పెట్టారు?

శ్రీ కె. సుబ్బారాయిడు (సర్వాపార్): అధ్యక్షా, మీ ద్వారా గోమంత్రిగారిని మేము కోరేదేమిటంటే, మంత్రిగారు ఇచ్చిన ఆస్టర్ లో డిమాండ్ డ్రాఫ్టులు చెల్లించబడిన అనధీక్షత వ్యవసాయ కనెక్షన్సు క్రమబద్ధికరించడానికి అంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం అంగీకరించిందని అన్నారు. ఇప్పుడు మంత్రిగారు ఒక విషయం క్లారిఫై చేయాలి. ఈ రాష్ట్రంలో ఎన్ని అనాఫ్రైజ్ కనెక్షన్సు ఉన్నాయి? అనధీక్షత వ్యవసాయ కనెక్షన్సు క్రమబద్ధికరించుకోవడానికి డిమాండ్ డ్రాఫ్టులు చెల్లించబడినవి ఎన్ని ఉన్నాయి? డిడి లు చెల్లించకుండా ఉన్న

అనాధరైజ్ కనెక్షన్ ఎన్ని ఉన్నాయి? డిడిలు చెల్లిన్నే క్రమబద్ధికరించడానికి ఒప్పుకుంటామని చెప్పారు నోటీస్. డిడిలు చెల్లించకుండా అనాధరైజ్గా ఉన్న సర్వీసుల్ని ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత అలాగే ఉంచిందా, లేక రద్దు చేసిందా? ప్రతి సంవత్సరం 50 వేల వ్యవసాయ కనెక్షన్లను ఇస్తామని చెప్పారు. అంతే కాకుండా, తత్కాల్ పథకం కింద కనెక్షన్లు ఇవ్వడానికి ఎపిఇఆర్ఎస్ ఒప్పుకున్నదన్నారు. ఈ మూడు సంవత్సరాల్లో ఏ సంవత్సరంలో ఎన్ని సర్వీసులు ఇచ్చారు? తత్కాల్ పథకం కింద ఎన్ని కనెక్షన్లు ఇచ్చారో తెలియపరచవలసిందిగా కోరుతున్నామ.....

మిస్టర్ స్పీకర్ : కూర్చోండి. Let the Minister reply.

శ్రీ కె. సుబ్బారాయుడు : కొంచెం టైమ్ ఇప్పండి సార్. నేను అడిగేదేమిటంటే, ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరవాత మొదటి సంవత్సరంలో 3 లక్షల 50 వేల అనాధరైజ్ సర్వీసుల్ని రద్దు చేసిన మాట వాస్తవమేనా? ఆఖరికి భార్య మొదటిని పుస్తలు తాకట్టు పెట్టి దైతులు సర్వీసుల్ని క్రమబద్ధికరించుకున్నారు. ఆ విధంగా దైతులే రమారమి రూ.1100 కోట్లు చెల్లించారు. మీరు వచ్చి 3 లక్షల 50 వేల కనెక్షన్లను రద్దు చేయడం వల్ల రమారమి 11 లక్షల ఎకరాల భూమి బీదుపడిన మాట వాస్తవమా కాదా? కాబట్టి తిరిగి ఆ 3 లక్షల 50 వేల కనెక్షన్లు తిరిగి ఈనాడు ఇస్తారా లేదా మీరు ఖచ్చితంగా చెప్పాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్ : చెపుతారు. కూర్చోండి. Let the Minister reply.

(శ్రీ కె. సుబ్బారాయుడు నుండి అంతరాయం)

చాలా సప్లైమెంటర్స్ వచ్చాయి. కూర్చోండి. వారు చెపుతారు. ఎస్....మిస్టర్ ఫర్ ఎనర్జీ.

శ్రీ పట్టిరామారెడ్డి మహమ్మద్ : అధ్యక్షా, గౌసభ్యాలు ఉదయ అభాసుగారు, వెంకటరెడ్డిగారు, మాజీ విద్యుత్ శాఖ మంత్రి సుబ్బారాయుడుగారు మాటల్లాడుతూ రాష్ట్రంలో మొత్తం అగ్రికల్చరల్ కనెక్షన్ ఎన్ని ఉన్నాయి అని అడిగారు. 30 జూన్, 2007 వరకు రాష్ట్రంలో 25 లక్షల 38 వేల మోటార్లు ఉన్నాయి. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత, ఈ మూడు సంవత్సరాల్లో 2, 28, 669 కొత్త కనెక్షన్ ఇప్పడం జరిగింది. మా సెసెన్ ప్రకారం 1,44,169 అనాధరైజ్ కనెక్షన్ ఉన్నాయి. 57,881 డిడిలు మా దగ్గర ఉన్నాయి. అలాగే ఎన్ని కేసులు పెట్టారని సుబ్బారాయుడుగారు అడిగారు. మనం ప్రీ కరెంట్ ఇస్తున్న విషయం మీకు తెలిసిందే. మీ తెలుగుదేశం ప్రభుత్వ హాయంలో 1 లక్ష 57 వేల మంది దైతుల మీద కేసులు పెట్టి వాళ్ళను జైలుపాలు చేశారు. అయితే కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం వచ్చిన తర్వాత ప్రీ కరెంట్ ఇప్పడమేకాకుండా, ఏ ఒక్క దైతు మీద కూడా కేసు బుక్ చేయలేదు. కేసులు బుక్చేసినట్లుగా మా దగ్గర దాఖలాలు లేవు. ఒకవేళ కేసులు ఏమైనా ఉంటే, అని డోమెస్టిక్ కనెక్షన్కు సంబంధించి ఉండోచ్చు. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వ హాయంలో 1 లక్ష 57 వేల మంది దైతుల మీద కేసులు పెట్టి, 66 వేల మంది దైతులు జైలుకు వెళ్లారు. మోటార్ల గురించి ఎప్పటి వరకు చేస్తారు అని చాడా వెంకటరెడ్డిగారు అడిగారు. ప్రిక్సన్లెన్ పుట్ వాల్వులను, ఐఎస్ఐ పంపులు పెట్టుకోవాలనేది పాల్సీలో ఉన్న మాట వాస్తవం. అయితే గౌముఖమంత్రి రాజశేఖర రెడ్డిగారు అదేశం మేరకు నాలుగు డిస్క్యూమ్స్ పరిధుల్లో ప్రైలెట్ ప్రాజక్టు తీసుకున్నాము. ఈ ప్రాజక్టు కింద 100 మోటార్ల మీద మేము ఎక్సపరిమెంట్ చేస్తున్నాము. ఐఎస్ఐ మోటార్స్, కెపాసిటర్లు పెట్టుకున్న తర్వాత విద్యుత్ వాడకంలో ఎంత తేడా వస్తుందనే విషయాన్ని ఇంకా

ఎగ్జమిన్ చేస్తున్నాము. దానికి సంబంధించిన రిపోర్టు వచ్చిన తర్వాత, దాన్ని మేము ఎపీఇఆర్సికి ఇవ్వడం జరుగుతుంది. ఈ సభ ద్వారా వ్యవసాయదార్లకు అస్వారెన్స్ ఇస్తున్నాను-- కేవలం పైలట్ ప్రాజక్షు తీసుకున్నాము. రిపోర్టు వచ్చి, ఎగ్జమిన్ చేసిన తర్వాత, ఫర్డర్గా ఏమి తీసుకోవాలో అనే విషయంలో ప్రభుత్వం ఇంకా నిర్దయం తీసుకోలేదు.

సల్హింద జిల్లా, సకీర్కెల్ నుండి చార్కోర్ రవాణా

ప్రశ్న నెం. 15 (8078)

సర్వశ్రీ నోముల సర్పింహాయ్, జె. రంగారెడ్డి (మిర్యాలగూడ), టి. వీరభద్రం(ఖమ్మం), ఎం.వి.గపూర్(కర్నూల్), కె. వెంకట సర్పయ్ (మధిర), సున్నం రాజయ్(భద్రాచలం), పాటూరు రామయ్(నిడుమొలు), ఎం. సరసింహ్, కె. లక్ష్మణ మూర్తి - గౌ.అడవులు, పర్యావరణ, శాస్త్ర సాంకేతిక విజ్ఞాన శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియచేస్తారా?

- (అ) కలవ నుండి చార్కోల్ను తయారుచేసి, ప్రభుత్వ అనుమతితో దానిని ప్రక్క రాష్ట్రాలకు రవాణా చేయడం వల్ల, భూమి ఉపరితలం పొర లేకుండా చేయడం మాత్రమే కాకుండా, పర్యావరణ సమయాలను కూడా సృష్టిస్తున్న విషయం ప్రభుత్వానికి తెలుసా? అయితే అందుకు సంబంధించిన వివరాలేమిటి?
- (ఆ) అట్టి భారీ స్థాయిలో చార్కోల్, సల్హింద జిల్లా, సకీర్కెల్ నియోజకవర్గం నుండి రవాణా చేస్తున్న విషయం ప్రభుత్వానికి తెలుసా?
- (ఇ) అయితే, పర్యావరణాన్ని కాపాడటానికి ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్య ఏమిటి?

అడవులు, పర్యావరణ, శాస్త్ర సాంకేతిక విజ్ఞాన శాఖ మంత్రి (శ్రీ ఎస్. విజయరామరాజు):

- (అ) లేదండీ. రిజర్వ్డ్ అడవులలో చార్కోల్ కాల్పుడాన్ని అనుమతించలేదు.
- (ఆ) అన్నండీ. రిజర్వ్డ్ అడవుల వెలుపల జరుగుతున్నది. దానిని, 1992 అంధ్రప్రదేశ్ చార్కోల్ (ఉత్త్రత్తు, రవాణా) నియమావళి ప్రకారం క్రమబద్ధికరించడమయింది.
- (ఇ) చార్కోల్ తయారీని ప్రధానంగా ప్రసోపిస్ జాతి చెట్లకు మాత్రమే (సర్గారు తుమ్మ) పరిమితం చేయడమయింది. ఇని మంచి గుబురుగా పెరుగుతాయి. అందువల్ల ఈ చెట్లు తిరిగి వేగంగా పెరుగుతాయి. కనుక, పర్యావరణానికి జరిగే సష్టుం దాదాపుగా లేసట్లే. చార్కోల్ తయారీని 1992, అంధ్రప్రదేశ్ చార్కోల్ (ఉత్త్రత్తు, రవాణా) నియమావళి ప్రకారం క్రమబద్ధికరించడమపుతున్నది.

శ్రీ నోముల సరసింహాయ్ : అధ్యక్షు, మంత్రిగారు సమాధానం ఎట్లా ఉందంటే, నోటిష్ మాట్లాడి, నొసటితో వెక్కిరించిసట్లుగా ఉంది. ఎందుకంటే ఎ ప్రశ్నకు సమాధానంగా లేదండీ అంటూ రిజర్వ్డ్ అడవులలో చార్కోల్ కాల్పుడాన్ని అనుమతించలేదన్నారు. కానీ నేను నా ప్రశ్నలో అను రిజర్వ్డ్ ఫారెస్ట్ గురించే అడగలేదు. ప్రశ్నలోనే ఉంది. అందులో రిజర్వ్డ్ ఫారెస్ట్ సమయ గురించి మాట్లాడలేదు. కాబట్టి లేదండీ అని చెప్పసారం లేదు. సి ప్రశ్నకు సమాధానంగా గుబురుగా పెరిగే సర్గారు తుమ్మ చెట్లకు మాత్రమే పరిమితం చేయడమయింది అని చెప్పారు. బాగుంది.

.4.9.40

ಒಕ ಸಂಪತ್ತರಂ ಸುಂಚಿ ಉಪಾಧಿ ಹೋಮೀ ವಚ್ಚೇಕ ಸರ್ವಾರು ಕಟ್ಟೆ ಕೊಟ್ಟೆ ಲೇಬರು ತೀಸುಕುನೇ ದಾನಿಕಂತೆ ಉಪಾಧಿ ಹೋಮೀಲೋ ಎಕ್ಕುವ ಡಬ್ಬು ವಸ್ತೋಂದಿ. ಒಕ ಸಂಪತ್ತರ ಕಾಲಂ ಸುಂಚಿ ಕೊಡುತುನ್ನ ಚೆಟ್ಟು ಸರ್ವಾರು ಚೆಟ್ಟು ಕಾದು. ಮೊತ್ತಾನಿಕಿ ಮೊತ್ತಂ ವೇವ ಚೆಟ್ಟು ಗಾನಿ, ಇತರ ಸರ್ವಾರು ಚೆಟ್ಟು ಗಾನಿ ಕಾನಿವಿ ಪರ್ಯಾವರಣಾನ್ನಿ ರಕ್ಷಿಂಚೆ ಚೆಟ್ಟು ನಾಜನಂ ಅವುತ್ತನ್ನಾಯಿ. ಸಲ್ಲಿಂಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಸುಂಚಿ ಸುಮಾರುಗಾ 10 - 15 ಲಾರ್ಲು ಒರಿಸ್ತಾ, ಇತರ ರಾಷ್ಟ್ರಾಲ್ಕು ಬೊಗ್ಗು ವೆಡುತ್ತೋಂದಿ. ಗನಿಲೋ ವಚ್ಚೇ ಬೊಗ್ಗು ಕಂತೆ ಚೀಪುಗಾ ವಸ್ತೋಂದನಿ ದಾನಿ ನೆಂಟ ಪೋತುನ್ನಾರು. ಮೀರು ಅಂಟುನ್ನಾರು, ಸಮಾಧಾನಲೋ, ರಿಜರ್ವ್ ಅಡವುಲು 92 ಅಂಥ್ರಪದೇಶ್ ಚಾರ್ಕೋಲ್ ಚಟ್ಟಂ ಪ್ರಕಾರಂ ಕ್ರಮಬದ್ಧಿಕರಿಸ್ತಾಮನಿ. ಎನ್ನೋ ಲಾರ್ಲು ಬೈಟುಕು ಪೋತುನ್ನಾಯಿ. ಕ್ರಮಬದ್ಧಿಕರಿಸ್ತೇ ಕೊನ್ನಿ ಲಾರ್ಲು ಬಯಟುಕು ಪೋವಡಾನಿಕಿ ಅನುಮತಿಂಚಾರಾ? ಕ್ರಮಬದ್ಧಿಕರಿಂಚಡಂ ಅಂಬೆ ಪಂಡಮಾ ಆಪಡಮಾ? ನೇನನೇದಿ, ಪ್ರಭುತ್ವಾನಿಕಿ ಏ ಮಾತ್ರಮೈನಾ ವಿಜಿಲೆಂಟ್‌ಗಾ ಪನಿ ಚೇಸ್ತೇ, ವಿಜಿಲೆಂಟ್‌ಗಾ ಉಂಟೆ ಇನ್ನಿ ಚೌಟ್ಟು ನಾಜನಂ ಅಯ್ಯೆದಿ ಕಾದು. ಸುಮಾರುಗಾ ವಂದ ಲಾರ್ಲು ಸಲ್ಲಿಂಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಸುಂಚಿ ಒರಿಸ್ತಾಕು ಇತರ ರಾಷ್ಟ್ರಾಲ್ಕು ಬೊಗ್ಗು ಪೋತ್ತೋಂದಿ. ಇದಿ ಮೀ ನೋಟೀಸುಲೋ ಉಂದಾ? ಮೀ ಅಧಿಕಾರುಲ ಕಳ್ಳು ಕಪ್ಪಿ, ಮತ್ತು ಜಲ್ಲಿ ಪಕ್ಕ ರಾಷ್ಟ್ರಾಲ್ಕು ವೆಡುತ್ತನ್ನಾಯಿ. ಇದಿ ಸರ್ವಾರು ಚೆಟ್ಟು ಕಾದು. ಸರ್ವಾರು ಚೆಟ್ಟು ಒಕ್ಕುಟೆ ಕಾಕುಂಡಾ ಮೊತ್ತಂ ನಾಜನಂ ಅವುತ್ತೋಂದಿ. ಪ್ರಥಾನಂಗಾ ನಾ ಸಲ್ಕೆಕ್ಕೆ ನಿಯೋಜಕವರ್ದಂ. ನೇನು ಅಡಿಗೆದಿ, ವನ ಮಹೋತ್ಪವಂ ಅಂಟುನ್ನಾರು. ಸರ್ಪಿಲು ಪೆಂಚುತ್ತನ್ನಾರು. ವನಮಹೋತ್ಪವಂ, ಸರ್ಪಿಲ ಅಂಬೆ ಚೆಟ್ಟು ನರಿಕಿ ಪಂಪಿಂಚಡಮಾ? ಮೀರು ಚೇಸೇದಿ, ಬ್ರಾಯಿಲರ್ ಕೋಳ್ಳು ಪೆಂಪಕಂ ವಂಟಿದಾ? ಮೀರು ಚೇಸುನ್ನದಿ ಅನ್ನಿ ರಕಾಲುಗಾ ಚೆಟ್ಟು ನರಕಡಾನಿಕಿ ಉಪಯೋಗಿಡುತ್ತೋಂದಿ. ಮೀರು ಇಸ್ತುನ್ನ ಅಲುಸು ವಲ್ಲನೇ ಈ ರಕಂಗಾ ಜರುಗುತ್ತೋಂದಿ. ಪ್ರಭುತ್ವಾನಿಕಿ ಸ್ವಾಹಾ ಲೇಕಪೋವಡಂ ವಲ್ಲ ಮೊತ್ತಂ ಪರ್ಯಾವರಣಾನ್ನಿ ರಕ್ಷಿಂಚೆ ಚೆಟ್ಟು ನಾಜನಂ ಅವುತ್ತನ್ನಾಯಿ. ಕನೀಸಂ ವಾರಿನಿ ಪಟ್ಟುಕ್ಕೊಂಡನೇ ಅಲೋಚನ ಕೂಡಾ ಲೇದು ಪ್ರಭುತ್ವಾನಿಕಿ. ಲಾರ್ಲು ಕೊದ್ದಿ ಬೊಗ್ಗು ಪೋತ್ತೋಂದಿ. ಕಾವಾಲಂಟೆ ಕೊಂತಮಂದಿನಿ ವಿಜಿಲೆನ್ಸು ಪೆಟ್ಟಂಡಿ. ಪದಿ, ಪದಿಹೇಸು ಲಾರ್ಲು ಕಂತೆ ತಕ್ಕುವ ಪುಂಟಾಯೆಮೋ ಘಾಲೆಂಬ್ ಚೇಸಿ ಚೆಬುತ್ತನ್ನಾನು.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ವಿಜಯರಾಮರಾಜ್ : ಅಧ್ಯಕ್ಷಾ, ಬೊಗ್ಗು ರವಾಣಾ ಅವ್ಯಾಡಂ ಲೇದನಿ ಅನಡಂ ಲೇದು. ಕೇವಲಂ ರಿಜರ್ವ್ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಅವಶಲ ಜರಿಗಿಸಿ ಕೊನ್ನಿ ಫೀಚರ್ಸು. ನಲ್ಲಿ ತುಮ್ಮೆ ವಂಟಿ ವಾಟಿಕಿ, ವೇವ ವಂಟಿ ವಾಟಿಕಿ **only reserve forest** ಎವ್ವೈನಾ ಜಿಲ್ಲಾಯಿತೀ ಲ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ಉಂಟೆ, ವಾಳ್ಕು ಅನುಮತಿ ಇಸ್ತೇ ಮೇಮೂ ಇಸ್ತುನ್ನಾಯಿ. ಗತ ಸಂಪತ್ತರಂ ಕೂಡಾ ಕೊನ್ನಿ ಕೇಸುಲು ಬುಕ್ ಚೇಶಾಯಿ. ಗತ ಸಂಪತ್ತರಂ ಸಲ್ಲಿಂಡ ಜಿಲ್ಲಾ ಸುಂಚಿ 6,300 ಪರ್ಯಾವರಣಾನ್ನಿ ರಕ್ಷಿಂಚೆ ಚೆಟ್ಟು ನಾಜನಂ ಅವುತ್ತನ್ನಾಯಿ. ಕನೀಸಂ ವಾರಿನಿ ಪಟ್ಟುಕ್ಕೊಂಡನೇ ಅಲೋಚನ ಕೂಡಾ ಲೇದು ಪ್ರಭುತ್ವಾನಿಕಿ. ಲಾರ್ಲು ಕೊದ್ದಿ ಬೊಗ್ಗು ಪೋತ್ತೋಂದಿ. ವಾರು ಏಷ್ಟೇನಾ ಪ್ರದೇಶಾಲುಂಟೆ ಚೆಪ್ಪಿಸಿದ್ದಂತಿಗೆ.

ಮಿಸ್ಟ್ರ್ ಸ್ಪೀಕರ್ : ಸರ್ಪ್ರೈಜ್ ವಿಜಿಟ್ ಮೀರು ಇಪ್ಪುಡೆ ಅನೇನ್ನು ಚೇಸೇಶಾರು.

ಶ್ರೀ ನೋಮುಲ ಸರ್ಪಿಂಹಾಯ್ : ಅಧ್ಯಕ್ಷಾ, ಮಿನಿಸ್ಟರು ಗಾರು ಚೆಬುತ್ತನ್ನಾರು, ಸರ್ಪ್ರೈಜ್ ವಿಜಿಟ್ ಅಕ್ಕರ್ಲೆದು. ಅಂದರಿಕೆ ಚೆಪ್ಪಿ ಪೋದಾಯಿ. ನಾ ವರ್ದ 10 ಬೊಗ್ಗು ಬಟ್ಟೆಲು ಚೆಕ್ ಚೆದ್ದಾಂ. ಅಕ್ಕಡ ಏ ಕಟ್ಟೆ ಉಂದ್ದೇ ಚೆಕ್ ಚೇಯಂಡಿ. ನಲ್ಲಿ ತುಮ್ಮೆ ಅಯ್ಯಿತೆ ಮೀರು ಏದಿ ಚೆಬಿತೆ ಅದಿ ವಿನಿ ತಲ ವಂಚುಕು ವೆಟ್ಟಿಪೋತಾಯಿ. ಅಂದುಕೆ, ದಯಚೇಸಿ ಲೇನಿ ಅಂಶಾಲನು ಚೆಪ್ಪಿಸಿದ್ದು. ನಲ್ಲಿ ತುಮ್ಮು ಕೊಟ್ಟಿಡಾನಿಕಿ ಕೂಲೀಲು ಸಿದ್ಧಂಗಾ ಲೇರು. ಕಾಂತ್ರಾಕರ್ಪಸುಕು ನೆಮುಲಬಾಟು ಅವುತ್ತೋಂದಿ. ವಾಳ್ಕು ಕಾವಾಲನಿ ಚೆಟ್ಟುನು ನಾಜನಂ ಚೇಸಿ, ಡಬ್ಬು ಪೆಟ್ಟಿ ಕಟ್ಟೆ ಚೇಯಿಸುನ್ನಾರು. ಇದಿ ಪ್ರಿವೆಂಟ್ ಚೇಯಕಪೋತೆ ಮಿಗಿಲೇದಿ ಅನ್ನಿ ರಕಾಲ ಪರ್ಯಾವರಣಂ ನಾಜನಮೇ ತಪ್ಪ ಇಂಕೊಟೆ ಕಾದು. ಕಾಬಟ್ಟೆ ತಕ್ಷಣಮೇ ವಿಜಿಲೆನ್ಸು ವಾಳ್ಕು ಚೆಪ್ಪಿಸಿದ್ದಂತಿಗೆ.

మిస్టర్ స్పీకర్ : మీరు అడిగిన దానికి మినిష్టరు గారు చెప్పారు. He has said he will visit personally. That is a good move. Minister Garu, anything more you want to add?

శ్రీ ఎస్. విజయరామరాజు : I am sorry Sir. నేను నల్ల తుమ్మి అన్నాను పొరబాటుగా. సర్కారు తుమ్మి. తమ ద్వారా గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేసేది, 2004 నుంచి 2007 వరకూ ఒక్క సల్ఫోండ జిల్లాలోనే 4,846 హెక్టార్లలో శారేస్టు అభివృద్ధి చేశాము. There is a clear evidence. అడవిని నరికేస్తున్నామంటే అందులో వాస్తవం లేదు. We increased the forest in 4,846 hectares. సర్కారు తుమ్మి మాత్రమే.

MR.SPEAKER: Question No.16(8032) has been postponed at the request of the Member.

జంట నగరాలలోగల బహుళ అంతస్థుల భవనాలలో పార్క్‌యంగు నియమాల అమలు ప్రశ్న నెం. 17 (8085)

సర్వశ్రీ అక్షరుద్దీన్ ఒప్పేసీ, ముంతాజ్ అహ్మద్ ఖాన్(యాకుత్పురా), మహ్మద్ ముక్కొదా ఖాన్(కార్యాల్య), సయ్యద్ అహ్మద్ పాపో ఖాద్రి(చార్మినార్), మహ్మద్ మెమజాం ఖాన్(ఆసీఫ్ నగర్), - గౌరవనీయులైన మునిసిపలు పరిపాలన, పట్టణాభివృద్ధి శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా :

- అ. క్రీటర్ హైదరాబాదు మునిసిపలు కార్బోరేషను, హైదరాబాదు - సికిందరాబాదు జంట నగరాలలోని బహు అంతస్థుల భవనాలన్నింటి సెల్లార్లలలో పార్క్‌యం ఏర్పాటు కోసం నియమాలను కరించాలని అమలు చేస్తున్న విషయం వాస్తవమేనా ;
- ఆ. మునిసిపలు అధికారులు బహు అంతస్థుల భవన సముదాయాలలో వాహనాలకు పార్క్‌యం స్టేషన్ ఏర్పాటు చేసే విధంగా వర్రక ప్రయోజనాల కోసం వినియోగిస్తున్న సెల్లార్లను డిమాలివ్ చేస్తున్న విషయం కూడా వాస్తవమేనా ;
- ఇ. అయితే, హైదరాబాదు - సికిందరాబాదు జంట నగరాలలో సెల్లార్ పార్క్‌యం సదుపాయం గల భవనాలు ఎన్ని; అట్టి సదుపాయం లేనట్టి భవనాలు ఎన్ని;
- ఈ . నాంపల్లిలో ఖాన్ లతీఫ్ ఖాన్ ఎస్టేట్ భవనంలో అవసరమైనంత వాహన పార్క్‌యం సదుపాయం ఉండా; లేనట్లయితే ఈ విషయంలో తీసుకున్న చర్య లేమిటి?

మునిసిపలు పరిపాలన, పట్టణాభివృద్ధి శాఖ మంత్రి (శ్రీ కోనేరు రంగారావు) :

- అ. అప్పనండీ.
- ఆ. అప్పనండీ.
- ఇ. క్రీటర్ హైదరాబాదు మునిసిపలు కార్బోరేషన్ సెల్లార్ / ప్రైవేట్ సెల్లార్లలో పార్క్‌యంగును దుర్యానియోగ వర్షిసట్టి 645 భవనాలను గుర్తించింది. వాటిలోని 613 భవనాలలో పార్క్‌యం సదుపాయాన్ని పునరుద్ధరించడం జరిగింది. 32 భవనాల విషయంలో కోర్పు స్టేపుంది.
- ఈ . మంజూరు చేసిన ప్లాను ప్రకారం, సెల్లార్ ప్లోర్సు పార్క్‌యంకు ఇవ్వడమయింది. కొద్దిపాటి స్థలాన్ని సాధారణ సేవలకు ఇవ్వడమయింది. గ్రోండ్ప్లోరు సాధారణ సేవల కోసం కేటాయించిన స్థలాన్ని ప్రింటింగు ప్రైస్ కోసం వినియోగించడమవుతున్నది. సెల్లార్లోని పార్క్‌యం స్థలంలో కొంత భాగాన్ని ఎలక్ట్రిక్ పామగ్రి కోసం

ఉపయోగించడమర్పుతున్నది. ప్రింటింగ్ ప్రైన్సు అనుమతించనందున, దానిని తొలగించవలసిందిగా గ్రేటర్ హైదరాబాదు మునిసిపలు కార్బోరేషన్ ఇది వరకే నోటీసును జారీ చేసింది.

SRI AKBARUDDIN OWAISI: Hon'ble Speaker Sir, regarding the reply given by the Minister to question No.'c', I do not know whether the figure given in this reply is right because I have a very strong opinion and if I am wrong, I may be corrected. With a request of being corrected, I would like to know from the Hon'ble Minister that has the traffic police done any survey to find out as to how many commercial or residential buildings do not have a parking space or how many are using the cellars meant for the parking for their business purpose? According to a Report which I have, the traffic police had done a survey and they have done a survey for only 8 main roads and only in 8 main roads, they have informed the MCH that 1,300 buildings in the city had no parking area. They are using the cellars for business purposes. If I am wrong, I may be corrected. The traffic police, just on 8 main roads had identified 1,300 buildings. However, the Hon'ble Minister in his reply stated that 645 buildings were identified out of which 613 buildings cellars have been cleared. This shows that the answer is not right. Sir, when any question is put up in this House, a reply that has been given should be proper. The sanctity of the House should be maintained. This shows the real unseriousness of the concerned department as well as the Minister.

Regarding to question 'b'; part of the area allotted for the general services is being used by Khan Lateef Khan Estate for a printing press and other electrical equipment. This gives a very clear message that a rich and an influential man can survive in this country in spite of violating the norms, laws and rules and regulations. Well, in the case of poor man, Sir, the MCH gave a notice to small hotels. You will be surprised that 3,000 small hotel owners were issued notices saying that they do not have a parking space. Number of hotels is more than 3,000. And in the reply the Hon'ble Minister says that commercial buildings are only 645. Why a rich man, an influential man is being protected by law? The law is same for a rich man and also a poor man. If a hawker is doing business on the footpath, the traffic police comes, the MCH comes. They are kicking them away they are taking away their small small items. They are harassing them . They are arresting them also. But why not notices are not being issued to these big people? It is not being done in the case of Khan Lateef Khan Estate. The entire area has been leased out, it has been rented and lakhs and lakhs of rupees are being collected as monthly rent.

MR.SPEAKER: Let the Minister reply.

SRI AKBARUDDIN OWAISI: There are more things which I need to ask.

MR.SPEAKER: You would be given that option after the reply. Well I think he would not give you that option.

₹.9.50

SRI AKBARUDDIN OWAISI : Sir, reply also says that part of the area was utilized by the Khan Latif Khan Estate for storing electrical equipment. Sir, this is also a false information. Sir, this clearly gives us a message that a rich man, an influential man can successfully survive in this country, violating even the norms and guidelines framed by the Government.

Sir, the Municipal Corporation of Hyderabad, on the other hand, gave notices to small hotel people. One would be surprised to know that notices were issued to 3000 small hotels stating that they do not have required parking space. But, ironically, the reply says that the number of commercial buildings were only 645. Sir, why is that a rich man, an influential man is conveniently escaping from the law whereas a hacker, a small vendor and small hotel persons are facing the wrath of municipal law.

Sir, in Khan Latif Khan Estate, the entire Cellar has been leased out and lakhs and lakhs of rupees are being collected every month as rent. What the Municipal Corporation was doing with regard to such blatant violation of law. Let the Minister for Municipal Administration answer on that.

MR. SPEAKER : Owaisi Saab, any thing specific do you like to offer.

SRI AKBARUDDIN OWAISI : Yes Sir. Now, I am coming to the point. Sir, we all know that the city of Hyderabad is facing a serious problem of traffic congestion. In order to ease the traffic congestion, the Municipal Corporation of Hyderabad, nowdays, has been taking up road widening at many places. At Panjagutta we are seeing this and at Masab tank road, there is also road widening being taken up. I would like to even quote Go No.86, dt. 3-3-2006, issued in this

connection, which says that 60% of the area in multiplexes should be allotted to parking. My question is, are these rules being implemented in their true letter and spirit? But, notices were issued to 3000 small hotel people on the pretext of lack of parking place. Sir, through you, I would request the Minister to kindly answer to my question.

Sir, it was also mentioned by the Hon'ble Minister in his reply that 80% of the area in Kahn Latif Khan Estate was being utilized for parking. This is totally a misleading information. Now itself, I would request you to kindly constitute a House Committee to inquire into this aspect. Let the House Committee, consisting of all the Party Members inspect that building to prove as to whether the statement given by the Minister on the floor of the House was correct or not. The space was being utilized for commercial purpose and rented out for huge sums of money. I have with me even the list of shops.

Sir, lastly, I would like to say when rules and regulations are being flouted in this manner, by a rich and influential man, why not the MCH will initiate action against him even after a lapse of one year. There is hardly any reason for that. Lack of enough parking space at Khan Latif Khan Estate is causing great inconvenience to traffic and in fact contributing to traffic congestion. Therefore, through you, I would like to request the Government to take up demolition as early as possible. There is no need to serve further notices on this. I would also request the Minister to inform the House as to when such action should be initiated.

క. 10.00

శ్రీ కోనేరురంగారావు: పోతే భాన్ లతీఫ్ భాన్ ఎస్టేట్ విషయంలో న్యాస్ పీఎర్ ప్రింటింగ్ ప్రైస్‌ను ఇమ్ముడియటగా తో లగించమని చెప్పాం. దానికి వారు కొంత టైం అడిగారు. ఆ టైం దాటిన తరువాత మేం మళ్ళీ నోటీసులిస్తున్నాం. సాధ్యమైనంత తొందరలో తప్పకుండా ఆ ప్రైస్‌ను ఆ స్థలం నుంచి మార్పుకోమని చెప్పాం. అధికారులు ఆ విషయమై తగిన చర్యలు తీసుకొని ఆ ప్రైస్‌ను అక్కడి నుంచి మార్చిందుకు ప్రయత్నాలు చేస్తున్నారని గౌరవ సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నాను.

(Interruptions from MIM benches)

MR. SPEAKER : Enough . Now, question No.8045. Minister for Revenue.

SRI DHARMANA PRASADA RAO : Sir, answer to A....

(అంతరాయం)

(At this jucture, Sri Akbaruddin Owaisi, who was on his legs started pleading with the Chair, to allow him to speak further on the issue)

MR. SPEAKER : Minister garu, wait for a minute. Mr. Owaisi tell me, what more do you want to tell on this issue ?

శ్రీ కోనేరురంగారావుః మా నోటీసుకు వచ్చిన వెంటనే మేము తగిన చర్యలు తీసుకోవటం జరిగింది. వారికి మేం నోటీసులిచ్చాం.

SRI AKBARUDDIN OWAISI : Sir, there is no need to issue further notices. Demolition should take place immediately.

MR. SPEAKER : Mr. Owaisi, you have made some suggestions and all these have been noted down by the Government. The Minister had assured on the Floor of the House. Now, you will leave it to the Government. Just wait and watch.

SRI AKBARUDDIN OWAISI : Sir, let the Government tell as to when they are going to take action.

మిస్టర్ స్పీకర్: మినిస్టర్ గారూ, మీరు ఎంత త్వరలో పూర్తి చేస్తారో చెప్పమని అడుగుతున్నారు.

శ్రీ కోనేరు రంగారావుః మాకు ఆ ఖాన్ లతీఫ్ ఖాన్ ఎస్టేబ్లైం విధమైన ఫేవర్ లేదు. నిబంధనల ప్రకారమే ఆ ప్రైస్‌ను తొలగించాలని నోటీసులివ్వటమే కాకుండా అధికారులు పెళ్లి నిబంధనల మేరకు ఆ ప్రైస్ అక్కడ పుండటానికి వీలు లేదని, తొందరలో ఆ ప్రైస్‌ను అక్కడి నుంచి తొలగించాలని కూడా చాలా గట్టిగా చెప్పటం జరిగింది. అందువల్ల దానిని తొలగించటానికి మా అధికారులు తప్పకుండా ప్రయత్నం చేస్తారని మీ ద్వారా నేను గౌరవ సభ్యులకు మనమి జేస్తున్నాను.

ఉ.10.10

SRI AKBARUDDIN OWAISI: It is a very simple question. When did they receive the requisition and when did they serve the notice to them? Cann't the Hon'ble Minister answer to this? How much time does the Minister want to take action against the violators?

MR.SPEAKER: The Hon'ble Minister said that he would give necessary instructions to the officials concerned to initiate necessary action into the matter.

(Interruptions)

Going by the complexities, as it is a Printing Press pertaining to a Daily newspaper, the Hon'ble Minister has very categorically assured that he would issue necessary instructions to the officials concerned to shift their press at the earliest.

SRI AKBARUDDIN OWISI: The Government has issued G.O.Ms.No. 86 a year back.

MR.SPEAKER: While appreciating and acknowledging your concern, the Minister has assured to take action as early as possible. When there is a solution from the Government side, I hope that there cannot be any confusion for you.

(Interruptions)

The Hon'ble Minister said that he would give necessary instructions to the officials concerned to initiate necessary action into the matter.

(Interruptions)

The Government has acknowledged your concern and necessary action into the matter would be initiated as soon as possible.

(Interruptions)

The Hon'ble Minister has said that he would expedite the process.

(Interruptions)

I am only trying to bring in some clarity as to what the Hon'ble Minister has said just now while appreciating your concern. You will be rest assured that the assurance given by the Minister would be implemented. What more you do you want from the Government?

(Interruptions)

Now, we will leave the matter here. The Minister has said that the Government would not spare anybody. You are a very senior Legislator with a lot of experience. You should understand the limitations. Please cooperate with the Chair.

(Interruptions)

The Hon'ble Minister has said that he would initiate action into the matter and if there is any problem, you please come back to the House. There is a Committee on Government Assurances wherein you can monitor this issue.

SRI AKBARUDDIN OWAISI: We don't know as to when he will do. Earlier the Government has assured so many things, but none has been fulfilled.

(Interruptions)

We have almost lost half an hour time. Let the Minister examine the issue and come back. He said that he would look into the matter and take necessary action as early as possible.

SRI KONERU RANGA RAO: Mr. Speaker, Sir, I am once again assuring the Hon'ble Member that I will instruct my officers to expedite the action to be taken against the Newspaper Printing Press for violating the building norms. We have to give some time to the persons to shift their press. It is the common practice, which you knew it very well. Earlier there were so many recommendations while we used to take action against the shifting of premises of various shops and establishments in Twin Cities. It is not a pan shop to shift overnight. It is a newspaper printing press. However, the Government cannot tolerate the negligence of the management of the Printing Press. I will direct my officers to expedite the issue and take necessary immediate action again the concerned people.

MR.SPEAKER: After meeting with your officers, you please come back to me. The Minister would convene a meeting with his officials today itself to discuss this issue.

Question No. 7910 (18) postponed at the request of the member.

18-7-07

nl/bvr
10.20 a.m.
18.7.07

(A)

సర్వోచ్చ ఎన్.జనార్థన్ రెడ్డి, సిహాచ.ఆయ్యన్నపూతుడు, సిహాచ.రాజేశ్వరరావు, డి.ట్మెస్, సిహాచ. వెంకటరావు, సిహాచ.

బాబు రమేష్, ప్లాటిఫోలియి

గొయసీయులైన దెవిన్స్, నహెయ, పుసరావాస కాళ మంత్రిగారు దయుచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

అ. ఇదుపుల పొయిలో పీరలకు పరిపీళే చేసిన వ్యవసాయ భూములను ఏ విధంగా ఆభీష్యంది చేయసన్నారు?
అ. ఎంత విశ్రేష్టం గం భూమిని పంపిడి చేశారు? కాళున ల్యాటారుల సంఖ్య ఎంత?
ఇ. ప్రభుత్వం ఇటీపల పరిచుకున్న ఆస్తిండ్ భూములకు సంబంధించేన వారిలో ఎంతమందికి భూమిని పంపిడి చేశారు?

రా. ఆభూములను ఆ ల్యాటారులకు అప్పగించారా?

ఈ. ఆ భూములలో ఆభీష్యంది పసులను చేపట్టారా?

దెవిన్స్, నహెయ, పుసరావాస కాళ మంత్రి (శి.ధర్మన ప్రసాదరావు)

అ టు ఈ ఆ భూములు అప్పిండ భూములని తెలుసుకున్న స్వాధీనదారులు స్వాధీనందంగా 305.77 ఎకరాల భూమిని ప్రభుత్వానికి సరందర్ చేశారు. వాస్తవంగా కేబాయింపు పొందిన వారికి ఆ భూములను అప్పగించేందుకు తప్పజీల్చారు ఆర్.సి. నం . 2/371/06 లో చెట్టును చేపట్టారు. కేబాయింపు పొందిన వాచెరూ ఈ భూములను స్వాధీనపరిచుకోడానికి అస్త్రీ చూపణంయన ప్రభుత్వం ఈ భూములను తీరిగి తీసుకుంది..

8/2007 చట్టం క్రింద ప్రభుత్వ ప్రకటన భూంరం పై భూములన్నింటినే ఉఱా ప్రయోజనాల కోసం ప్రత్యేకించడమైంది. విపిధ కార్యకలాపాలను చేపట్టడానికి ఈ భూములను కేబాయించుని క్రింద పేర్కొన్న సంస్థలు కేరుతున్నందున క్రింద పేర్కొన్న ఉఱా ప్రయోజనాల కోసం ఈ భూములను ఉపయోగించడానికి చర్య తీసుకోవడం అనుభుంది.

శ్రీ యోగి వేమన విళ్ళ విద్యాలయం

పశ్చిమ క్యాంపస్ ను పీర్పుటు చేయడానికి

186.57 ఎకరాలు

21వ శాఖలు గురుకులాన్ని నిర్మించడానికి

ఆంధ్రప్రదేశ్ అటీ ఆభీష్యంది సంప్ర

23.99 ఎకరాలు

పటపటి

67.08 ఎకరాలు

సై భూములను ప్రో సేర్కెన్స్ సంస్థలకు అన్వాక్షాంతం చేయడానికి /కేటాయించదానికి సంబంధించిన ప్రతిపాదనలు భౌసెలో ఉన్నాయి. 186.57 ఎకరాల భూమిని శ్రీ యోగి మేమన విళ్ళ విద్యాలయాలనికి స్వాధీనపరచడమయింది.

డా. ఎస్. జినార్థ్ రెడ్డి అర్థకూ సమాధానం పూర్తి అసంబధంగా ఉంది. అన్నిండ్ భూములను స్వాధీన పరచున్న వారివు? వారికి డారు, పీరు లేదా? ఎవరు స్వాధీనపూర్వముకున్నారో చెప్పాలి. ఈ భూములను పరండగ్ వేశారని అంటున్నారు. ఏ అల్లేళుాడు, ఎవరు ఎవరికి సరిండడి చేశారు? తహిల్లోరుండు, కల్లియ్లో అనేది పెలపాలి. తపచ్చేల్లూరు అటీసి నెం. 2/371/06లో చర్చను చేప్పారని అన్నారు. ఏ రోజు ఏమి చర్చలు తీసుకున్నారు? ఈ ప్రాజెక్టు తప్పు అని చెప్పి 8/2007 చర్చలు ప్రకారం ప్రశ్నకీయమాంచిని అన్నారు. అంటే జింతల పార్ట్సు కోసం, సెమిల పార్ట్సు కోసం, ఇంచు పోచ్చు కోసం, ఎంచు పోచ్చు కోసం అంటే ఏమి ప్రయోజనం కోసం లనేది విశదికరించాలని కోరుతున్నాము. ఇదే మరితిగారు ఈ భూముల గురంచి 14 డిసంబర్, 2006లాడు 310 ఎకరాల 57 సంఖ్య అని చెప్పారు. అది ఇప్పుడు 305 ఎకరాలకు తగ్గిపోయింది. భారతదేశంలో అన్నిండ్ ల్యాండ్ ఇంత పెద్ద యెత్తును ఆక్రమించుకున్నవారు ఎన్నోనా ఉన్నారా? అంధరాష్ట్రంలో ఇంతకంబే పెద్దయెత్తును అన్నిండ్ ల్యాండ్సు కోస్సు వారు ఎవరెనేది తెలియజేప్పాలి. 305 ఎకరాలను ఉచేసాలి కొనియే కదా.. కాబట్టి దానిని ఎవరెవరు, ఎన్ని ఎకరాలు కొన్నారనే విపరాలు ఇప్పులని కోరుతున్నాము. రాజశేఖర రెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రి అయిన తరువాత కోస్సు భూములున్నాయా? ఈరోజు దాని చుట్టూ కాంపాండ్ ఉంది. కాబట్టి ప్రెస్టర్ వూడ్ కాంపాండ్ వాల్ మాపిస్సున్నాయి. గతంలో ఈ భూములు ఎవరెవరికి గతంలో ఇన్స్యూర్ విపరాలు నొరకడం లేదని అంటున్నారు. కొస్సుపుడు ఎవరి ద్వారా కొన్నారు? ఇప్పుడు వారు ఎక్కుపేంచేలారు? వారి అడ్స్ ఏమిఱి? వారు భూమి మీర ఉన్నారా? ఎవరు లేదు కాబట్టి స్వామీం చేసుకుంటందా? పీరు లేని వారి మీద అన్నిండ్ చేసి పీట్లు ఆక్రమించుకున్నారా? మొత్తం పీర్లు కూడా భౌసీ పభకు విశదికరించాలని కోరుతున్నాము. I will put some more questions.

శ్రీ ధర్మాన్ ప్రసాదరావు: అర్థకూ, గడవిన కాలంలో చీప్పిన సుఫీద్ చర్చ బరిగింది. వారిఁన ప్రశ్నలకు దీనికి ఏమి సంబంధం ఉందో గమనించండి. దానికి దీనికి ఏమిటి సంబంధం? ఇది సిపెచ్చేల్ క్షుక్కనే. లేదయే డిస్ట్రిక్షన్ పెట్టుండి. మాకు అభ్యంతరం లేదు. ఊరకే క్షుక్కనే పేసి బురద చల్లే కార్యక్రమం కాదు. ఈ ప్రాంతంలో ఒక చర్చలు ప్రకారం అన్నిండ్ చేయబడ్డ భూమి అది చట్టపురంగా చెల్లదన్నప్పుడు అది ప్రభుత్వానికి అప్పచేస్తప్పుడు మీరు అప్పిపుచ్చేయాలి. దానిని తప్పు కేంద్ర భావిస్తున్నారు. ఇలాంటి పసులు చేసిన వారిని అప్పిపుచ్చేయి చేసి సాంప్రదాయం ఉండాలి. ప్రధాన ప్రశ్నలు ఉన్నాం ఉండి ఇటువంటి సిగ్గుర్ బయలుకు పణించే కార్యక్రమం కంట్టే కాదు. ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన 644.58 ఎకరాల భూమి ఉంది. పిఱ్పు ధార్మాలో ఉన్న భూక్ పభాభూమి 140 .64 ఎకరాలు, ఇతరులది 20 .85 ఎకరాలు, ప్రభుత్వానికి తిరిగి ఇచ్చింది 305.77 ఎకరాలు, ప్రభుత్వం ప్రస్తుతానికి అంచనా వేసిన బంజరు భూమి 74.56 ఎకరాలు, నీటి వనరులు భూమి 47.67 ఎకరాలు, రపుదాయిలు 7.73 ఎకరాలు, దేవారాయానికి 6.9 ఎకరాలు మొత్తం 644 ఎకరాలు ఉంది. ఇంకా ఏమిఱి? ఇంకా మేము రాజకీయం చేస్తామని ఎలా? విశ్వవిద్యాలయానికి, త్రిమల్ జటికి, శార్ప్ డెవలమెంట్కు భూమి ఇవ్వడం తుఫానించారా? ఇతరం విపరాలు కావాలంబే చీప్పుపు పెట్టి లభ్యంతరు లేదు. ఇది ప్రాంతంలో అచ్చుంగా ఉన్నాము. ఇంకోనిపి ఈ సనసభలో చెప్పినానికి మేము సిద్ధుంగా ఉన్నాము.

MR.SPEAKER: One suggestion from the Chair. Immediately after this, there will be a Short Discussion on the Government Land. Therefore, I request the Hon'ble Members to be more specific over this issue.

డా.ఎన్. జనార్థన్ రెడ్డి: సర్, మంత్రిగారు చాలా ఎదురుదాడి చేస్తున్నారు. నేను సూటిగా అడుగుతున్నాను. Prohibition of Transfer of Assigned Land Act, 1977 ఎందుకు వేళాము?

సా.

ఉ.10-30

ఇది మనకు పర్మించదా సర్ ?ఇప్పుడు నేనొకటి చెప్పదలచుకున్నాను. నేనిప్పుడే కొత్తగా రాజకీయాలలోకి రాలేదు. వారు కూడా 1978లో ఎమ్ముల్యేగా ఎన్నికయ్యారు, మంత్రిగా పనిచేశారు. తరువాత ఎంపీగా ఎన్నికయ్యారు. ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ పార్టీకి అధ్యక్షనిగా కూడా ఉన్నారు. ఆనాడు మంత్రిగా ఉన్నారు, ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రి అయ్యారు. వారికి ఈ చట్టం గురించి తెలియదా? సార్, అందుకోసమే నేను సూటిగా అడుగుతున్నాను. అమలులో ఉన్న చట్టాలను గౌరవించవలసిన బాధ్యత.....

(కాంగ్రెస్ సభ్యుల నుంచి అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్: జనార్థనరెడ్డిగారూ, మినిస్టర్గారూ, ఒక్క నిమిషమాగండి. దీనిపైన ఇప్పుడే చెప్పాను. Similar issue is coming up for short discussion. Short discussion is coming up. దీనిపైన ఏలోక్కు గురించి ట్రైం అయింది కాబట్టి if there is anything specific, one or two questions you may ask. దానిమీద ఎలాబిట్గా డిస్ప్రాఫ్ట్ పూర్తపడగానే తరువాత పదకొండు గంటలకు మనం చర్చ ప్రారంభించాం . Then you take up the matter.

శ్రీ నాగం జనార్థనరెడ్డిః సర్, ఇప్పుడు దొంగతనం చేసి నేను వాయను ఇచ్చాను కాబట్టి తప్పు అంటే ఎట్లా అని వారంటే ఎలా సర్. వాపసు చేసినా తప్పంటే ఎట్లా అని వారు అంటున్నారు.

(కాంగ్రెస్ సభ్యుల మంచి అంతరాయం)

MR.SPEAKER: You yourself have stated that you are a senior Member. సీనియర్ మెంబర్గా అనేక సందర్భాలలో ఈ విషయంపై చర్చ జరిగింది. Why don't you listen?

శ్రీ నాగం జనార్థనరెడ్డిః సర్, నేను ఇంకొకటి మనవిచేస్తున్నాను. గత ప్రశ్నాపై 45 నిమిషాల చర్చ జరిగింది. ఈ ప్రశ్న ముఖ్యమంత్రికి సంబంధించింది. చట్టాన్ని ఉల్లంఘించిన సంఘటన ఉన్నప్పుడు.....

మిస్టర్ స్పీకర్: జనార్థనరెడ్డిగారూ, ఒక్క నిమిషం వినండి. గత ప్రశ్నామీద 45 నిమిషాల సమయం వ్యాపారాలని మీరంటున్నారు. Will you please listen to me? ఈ ప్రశ్న ముఖ్యమైనది. ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన భూములమీద డిస్ప్రాఫ్ట్ కు ఉంది. All the Floor Leaders have come together. అన్ని పార్టీలకు అవకాశముంటుందని ఈ విషయాన్ని చర్చకు నిర్దియించాం . It is a short discussion. I will allow all the parties to speak. Since the short discussion is coming up, kindly bear that in mind.

DR.N. JANARDHAN REDDY: I can understand Sir. This is a specific question about Idupulapaya. వారు ఆ భూమి చుట్టూ కాంపౌండ్ వార్ కట్టుకొన్నారు ఆ భూమి మూడువందల పది ఎకరాలని గతంలో చెప్పారు. ఇప్పుడు మూడు వందల పదు ఎకరాలని చెబుతున్నారు. అప్పుడు చెప్పిన దానికి 5 ఎకరాలు తక్కువ చెప్పారు. స్వాధీనపరుదారులని చెబుతున్నారు కానీ ఆ స్వాధీనపరుదారులెవరో చెప్పమని అడిగితే దీనిని రాజకీయం చేయవద్దని అంటున్నారు. నేనిప్పుడు ఒకటి స్పెషాలిస్ట్ అడుగుతున్నాను. గతంలోనే కాదు ఎస్టూఫా కూడా ఇంత పెద్దవత్తున అనగా 305 ఎకరాల అపైన్ ల్యాండ్సు కొన్న సంఘటన ఈ భారతదేశ చరిత్రలో లేదు. ఇంతవరకు భారతదేశ చరిత్రలో ఇంత పెద్ద సంఘటన జరగసప్పుడు, ఇప్పుడు మన రాష్ట్రంలో ఇంత పెద్ద ఉల్లంఘన జరిగినప్పుడు ఇంక చట్టాలు ఎందుకు సర్?

(మైక్ కట్ చేయబడింది)

MR.SPEAKER: It is not one single individual there.

శ్రీ నాగం జనార్థనరెడ్డిః సర్, మంత్రిగారిని ఇంకోకటి అడుగుతున్నాను. ఈ భూములను తహశీల్దారు ఎవరికైతే ఇచ్చారో, ఇంతకు ముందు ఎమ్మోర్సేలు అన్నాం. ఆ భూములను అంతకు ముందే సరెండర్ చేశారా? అలా సరెండర్ చేసినపుడు చట్టపరంగా వారిమీద కేసులు పెట్టపలసి ఉంటుంది. మరి ముఖ్యమంత్రిగారి మీద ఎందుకు కేసులు పెట్టరు? ఇక రెండోది, నేను మంత్రిగారిని స్ఫుర్ణంగా అడుగుతున్నాను. ఈ అమెండ్మెంట్సు హైకోర్సు ఏమైనా వాలంటరీ డిస్కోజర్సు సస్పెండ్ చేసిందా? సస్పెండ్ చేసినపుడు అసైన్స్ చట్టం అమలులో ఉన్నట్లా? లేనట్టా? అటువంటప్పుడు ఈ చట్టప్రకారంగా ఎవరెంత పెద్దవారైనా చట్టానికి అతీతులు కారని చెప్పి మంత్రిగారు ముఖ్యమంత్రిగారి మీద చర్య తీసుకోరా అని అడుగుతున్నాను.

(మైక్ కట్ చేయబడింది)

(అంతరాయం)

శ్రీ ధర్మ ప్రసాదరావుః అధ్యక్షా, ఎలీవీక్యూలో ఒక ప్రశ్న అనుమతించారు. స్పృసిఫికల్లీ ఇదుపులపాయ భూములకు సంబంధించి వాటి అభివృద్ధికి సంబంధించిన చర్యల గురించి ప్రథానమైన ప్రశ్న వేశారు. అక్కడ ఉన్న భూమి ఎంత? ఏన్ సంస్థలకు కేటాయించడం జరిగిందనే నిపరాలు చెప్పడం జరిగింది. గౌరవసభ్యులు ఇంకా ఇతరత్రా అంశాలు అడుగుతున్నారు. చెప్పడానికి మాకేమీ అభ్యంతరం లేదు కానీ ఎలీవీక్యూలోనే సమాచారమంతా కావాలంటే చాలా కష్టం. కావాలంటే ఈ అంశం చర్చించిన తర్వాత ల్యాండ్ మీద డిస్కోప్స్ వస్తుంది. తెలుగుదేశం పార్టీకి మాటల్లాడే అవకాశం వస్తుంది కావున అప్పుడు మాటల్లాడమనండి. అప్పుడు తప్పకుండా మేం సమాధానం చెబుతాం. ఈ చట్టం గురించి గతంలో ఈ సభలో కూలంకప్పంగా చర్చించడం జరిగింది. కేవలం 9/77వ చట్టం ఈ రాష్ట్రంలో ఈ చట్టాన్ని అతిక్రమించినవారిని శ్శిక్షించడానికి తెచ్చిన చట్టం కాదని చాలాసార్లు చెప్పడం జరిగింది. ఈ రాష్ట్రంలో భూముల్ని పెనక్కు తీసుకున్న ప్రక్రియ చాలా వేగవంతంగా సాగుతోంది. దానిని మీరు అడ్డకట్ట వేసే ప్రయత్నం చేయవద్దని మనవిచేస్తున్నాను. ఇప్పుడు ఈ కార్బూక్సం సజావుగా సాగుతోంది. ఎవరికి ఆపాదించడానికి ఇందులో ఏమీ గొప్ప విశేషాలు లేవు. ఆదర్శంగా తీసుకొన్న అంశంగా ప్రభుత్వం భావిస్తోంది. ఈ కార్బూన్ని ప్రజలంతా హర్షిస్తున్నారు. దీనిని రాజకీయం చేసి లభించాలని చూడవద్దని మనవిచేస్తున్నాను.

MR.SPEAKER: We will take it up in short discussion. జనార్థనరెడ్డిగారూ, మీరు ఒక నిమిషం వినండి.

శ్రీ నాగం జనార్థనరెడ్డిః అధ్యక్షా, నేను అడిగినదానికి సమాధానం చెప్పలేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్: జనార్థనరెడ్డిగారూ, మీరు ఒక్క నిమిషం ఆగి వినండి. You can ask. But you kindly listen to me. When the question has been admitted, ఈ అంశం అనేక సందర్భాలలో చర్చకు వచ్చింది. It has been discussed here. Now what you ask is only in what form it is being developed? మీరు ఇప్పుడు అడిగిందేమంటే, in what form the area has been developed? ఏనిథంగా చేస్తారనే ప్రశ్న అంతకు ముందు ఈ సభలో చర్చకు రాలేదు. మీరు వేసిన ప్రశ్నలో కూడా అదే ఉంది. The Minister has tried to reply to that. The other issues connected to that have already been discussed in this House many a time. You cannot continue like that. If there is anything specific with regard to development of that area, you please ask.

శ్రీ నాగం జనార్థనరెడ్డిః అధ్యక్షా, ఒకసారి నా ప్రశ్న వినండి. ఇదుపులపాయలో పేదలకు పంపిణీ చేసిన వ్యవసాయ భూములను ఏవిధంగా అభివృద్ధి చేయసున్నారు? పేదల భూములను అభివృద్ధి చేస్తున్నారా, పెద్దల భూములను అభివృద్ధి చేస్తున్నారా? మేం అడిగింది పేదల గురించి, వారి భూములనెలా అభివృద్ధి చేస్తున్నారు? ఇందిరమ్మ ప్రాజెక్టులు కట్టాలనే ఉద్దేశంతే మీరున్నారు. ఆ భూమిలో పిపిలీలు, ఇండప్రైయల్ పార్కులు పెడుతున్నామంటున్నారు. తరువాత ప్రశ్న ఎంత విస్తీర్ణం గల భూమిని పంపిణీ చేశారు? అధ్యక్షా, నేను మాట్లాడిన దానికంటే మీరు మాట్లాడినది ఎక్కువ వస్తుంది.

MR.SPEAKER: Again you are trying to deviate. మీరు మాట్లాడిన ప్రతి అంశం మీద, I am not intervening. I am only trying to facilitate and enlighten you.

(శ్రీ నాగం జనార్థనరెడ్డిమంచి అంతరాయం)

జనార్థనరెడ్డిగారూ, మీరు దయచేసి వినండి. ఈ ప్రశ్న, ఈ ఇస్మ్యా అనేక సందర్భాలలో ఈ సభలో చర్చకు వచ్చింది. ఈరోజు ప్రశ్నోత్తరాల సమయం తరువాత మరలా భూముల మీద చర్చ ఉంది. Inspite of that, this question has been admitted. It is a fact. మీరు ఏ ఉద్దేశంతే అడిగారంటే ఆ ల్యాండ్సు అభివృద్ధి చేసే దాని గురించి అడిగారు. That is the reason as to why it has been admitted. అంటే ఒకసారి కొశ్చన్ అవర్లో వచ్చిన ప్రశ్న మరోసారి చర్చకు రాదనే విషయం మీకు తెలుసు. ఒకసారి వచ్చిన ప్రశ్న మరలా ఇంకోకసారి రాదని మీకు బాగా తెలుసు. But inspite of that, it has been accepted. You have to understand that.

శ్రీ నాగం జనార్థనరెడ్డిః అధ్యక్షా, దీని విషయమై ఏడాది క్రితం నేను అడిగాను గానీ, పిపిలీ లేకపోతే ఎకో పార్కు గురించి నేను అడగలేదు. ఆ విషయాన్ని నేను ప్రశ్నలో అడిగిన పాపాన పోలేదు. మంత్రిగారు అదే విధంగా తప్పుపడుతున్నారు. నేను అడిగిన ప్రశ్నలో 'బి' ఏమంటే ఎంత విస్తీర్ణంగల భూమిని పంపిణీ చేశారు; లభ్యిదారుల సంఖ్య ఎంత? ఆ సంఖ్య మంత్రిగారు చెప్పారా? వారి లిఫిత సమాధానంలో కూడా రాలేదు. ఇక 'సి' ప్రభుత్వం ఇటీవల స్వాధీనపరచుకున్న అపైన్ భూములకు సంబంధించిన వారిలో ఎంతమందికి భూమిని పంపిణీ చేశారు? ఇక 'డి' ఆ భూములను లభ్యిదారులకు అప్పగించారా? ఇ. ఆ భూములలో అభివృద్ధి పనులను చేపట్టారా? ఆ భూమి పేదలకు సంబంధించింది. ఇప్పుడు టైమ్స్ అఫ్ ఇండియాలో పెద్ద అర్టికల్ వచ్చింది. అక్కడన్ను పెట్టుయిలు జాతులవారినందరిని డిసెలోకేట్ చేసి తరిమిపేసినట్లు వచ్చింది కావున ప్రభుత్వం నుంచి సమాధానం రాబట్టుకోవద్దా సార్.

మిస్టర్ స్పీకర్: సమాధానం చెబుతారు.

శ్రీ నాగం జనార్థనరెడ్డిః అధ్యక్షా, ప్రభుత్వంనుంచి సమాధానం రాబట్టుకోనివుండి. హైకోర్టు వాలంటరీ డిసెక్షన్ జర్కు సంబంధించి ఏమైనా సమైండ్ చేసిందా? దానికి కూడా సమాధానం చెప్పాలి. స్వాధీనంచేసినవారు ఎవరని అడిగినా ఆ పేర్లు మంత్రిగారి వద్ద లేపు. ముఖ్యమంత్రిగారి పేర్లు ఉంటే ఈ సభలో చదవకూడదా?

MR.SPEAKER: Again, it is only a repetition. Minister garu, do you want to add anything more?

శ్రీ ధర్మ ప్రసాదరావుః అధ్యక్షా, అమెండ్ చేసిన విషయంమీద హైకోర్టులో వ్యాజ్యం ఉన్న మాట వాస్తవమే. దానిలో ఎలాంటి స్టో హైకోర్టు ఇవులేదు. దానిగురించి హైకోర్టు ఒక డైరక్షన్ ఇచ్చింది. ఆయా భూములను ఏ ఏ నంపులకు కేటాయించామో చెప్పాం . చెప్పినపుడు ఇతర లభీదారులకు ఇచ్చే అవకాశం లేదు. ఆ సమాధానం ప్రశ్నలోనే ఉంది. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా అన్యాకాంతం అయిన భూములను పెద్దవెత్తున రెజ్యామ్ చేసి, పంపిణీచేసే కార్యాక్రమం ఇప్పుడు పెద్దవెత్తున సాగుతుంది. ఆ విషాలు కావాలంటే దే టు దే ప్రోగ్రెస్ కూడా వారికి అందజేయడానికి నాకు అభ్యంతరమేమీ లేదు. ల్యాండ్ రెజ్యామ్ చేసుకున్న విషయంలో ఆ విషాలన్నీ తెలుగుదేశం పార్టీతో సహ అన్ని పార్టీలకు ఏ ఏ జిల్లాలో ఎంతెంత భూమి పంపిణీ చేశామో సర్వే నంబర్లతో సహా వారి ముందు ఉంచడానికి నాకు ఇచ్చాంది ఏమీ లేదని మనవిచేస్తున్నాను.

ఉ.10.40

(అంతరాయం)

సచివాలయ భవనాలలో నాసిరకంగావున్న డి, హెచ్ బ్లాకుల నిర్మాణం

ప్రశ్న నెం .20(7794)

శ్రీ దేవినేని రాజశేఖర్ (కంకిపాడు)- గౌరవనీయులైన రోడ్సు, భవనాల శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా;

- అ) 2004 సంవత్సరంలో నిర్మితమైన సచివాలయం డి, హెచ్ బ్లాకులలోని పై అంతస్థల నుండి నీరు లీకేజి అవతున్నందువల్ల కొన్ని విభాగాలలోని రికార్డులు పొడైపోతున్న విషయం వాస్తవమేనా;
- అ) అయితే, ఆ బ్లాకుల నిర్మాణంలో నాట్యత, ప్రమణాలను పాటించనటి కనఫ్రష్టన్ కంపెనీలపై తీసుకున్న చర్య ఏమిటి?

రోడ్సు, భవనాల శాఖ మంత్రి (శ్రీ టి.చివార్డ్):

అ మరియు అ) అధ్యక్షా, లేదండి, సచివాలయంలోని డి, హెచ్ బ్లాకులలో పై అంతస్థల నుండి నీరు లీకేజి అవడం వల్ల ఆ విభాగాలలోని రికార్డులు పొడవలేదు. టాయిలెట్స్ నుండి తరచుగా పైపు జాయింట్లు చోక్ అవడం, పైపు లైప్ దైనందిన నిర్వహణ సమస్యలవల్ల అంతేగాక, జాయింట్లు వ్యకోచించడం వల్ల కొన్ని లీకేజిలను/చెమ్మగిల్లడం గమనించడమయింది హెచ్.బ్లాకులోని లోపాలను సరిచేయడమయింది డి.బ్లాకులోని లోపాలను సరిచేయడమపుతున్నది. కాంట్రాక్టర్కు నోటీసు ఇవ్వడమయింది.

మిస్టర్ స్పీకర్: దేవినేని రాజశేఖర్,

శ్రీ దేవినేని రాజశేఖర్: అధ్యక్షా,,.....

(అంతరాయం)

మిషనర్ సీకర్: 10 నిమిషాల లోపు ల్యాండ్స్ మీద చర్చ ప్రారంభం కాబోతుంది, 10 నిమిషాలు ఓహిక పట్టండి, మీరే స్టోర్సు చేస్తారు, అరగంట ట్రైము ఇస్తాను. Ample opportunities have been given. That is enough. ప్రతి ప్రశ్న దగ్గర గంట లు, గంటలు చేస్తే ఎజండా ఎట్లా పూర్తి అవుతుంది. Immediately, after question hour, we will take up short discussion on lands. మీరు అన్ని చాలా విపరంగా మాట్లాడడానికి 15 నిమిషాలు లోపల ఈ అంశం చర్చకు రాబోతుంది. మళ్ళీ పట్టింపు ఎందుకు? Immediately after this, the next item is only on lands. ఎట్లా ఏమిటి? నేను చెప్పాను కదా మార్గం, 15 నిమిషాలలో ల్యాండ్స్ మీద స్టోర్సు కాబోతుంది. That is enough. మీరు ఈ రోజు చూడండి ప్రతిప్రశ్న దగ్గర ఒక అంశాన్ని లేవనెత్తుడానికి మాట్లాడడానికి స్క్రోపు పున్న సమయంలో మళ్ళీ దీనిపైన వెళ్లడం అన్నది, it is not good. You can speak in the short discussion. ఇప్పుడు దీనివలన వారి ప్రశ్న పోతుంది. Question hour will be finished in another ten minutes. 10 నిమిషాలలోకోణ్ చేయాలి, అవకాశం ఉన్న సమయం లోపల మళ్ళీ పట్టింపు ఎందుకు. Now, we will leave it here. Janardhana Reddy Garu, immediately, after tea break, you will be given opportunity. You have an option. In the short discussion, you can talk on issues related to lands. You will be given opportunity. It is with great difficulty that we have the House in order now. Let us continue for a while. Please let us leave it here now. Yes, Devnineni Rajasekhar garu,

(INTERRUPTIONS FROM MEMBERS BELONGING TO TDP)

DR.N. JANARDHANA REDDY: It is my question.

MR.SPEAKER: I am not disputing. I am only trying to tell you that you will have ample opportunity from 11.00 a.m. You can speak elaborately. You will be given 1/2 hour time. All issues related to lands could be raised. Otherwise, it would be merely a repetition. When I have already said that today you have an option of raising the issue while speaking in the short discussion, you should understand. We will take it up in the short discussion. Yes, Devnineni Rajasekhar Garu.

(INTERRUPTIONS)

It is only a matter of ten minutes. You will have ample opportunity to take it up. Please understand now. Let the House proceed and take up its business. There is one more question. After that, immediately, we will take up the issue on lands. You will be the first speaker. That is enough now. If we got stuck at every question for hours together, how can we complete the agenda? I am not stopping you Janardhana Reddy Garu. You will be given opportunity. The discussion is coming up.

(INTERRUPTIONS CONTINUED)

When I have provided you with the provision, why do you insist on this? I am sorry. If nobody wants to listen to the Chair, then how can we function? We will take up the issue on lands in 15 minutes. No, I am sorry. Unless all of you cooperate, how can we function? You will be given ample time. Whoever raises from your party, they will take it up. Now, kindly cooperate. If you do not want to listen, I have to stop here now. I have to close the question hour here. Kindly cooperate.

(INTERRUPTIONS FURTHER CONTINUED)

DR.N. JANARDHANA REDDY: It is my question sir.

MR. SPEAKER: I am not at all disputing with that. The Minister has answered about the issue pending in the courts and also about the programmes being taken up. If you want to still raise any other issue, you can raise it in the short discussion.

As far as the development of land is concerned, he has spelt out. The court issue, he has spelt out. That is what you wanted and you got it. You leave it here.

DR.N. JANARDHAN REDDY: He is misleading the House Sir.

MR.SPEAKER: Unnecessarily, the Member is losing his question. It is already 10.45 a.m. In another fifteen minutes, we will take up the short discussion. Please cooperate.

(INTERRUPTIONS)

Devineni Rajasekhar Garu, your question is deemed to have been answered. Now, tea break for ten minutes.

(Then the House adjourned at 10.46 a.m.)

(The House re-assembled at 11.15 a.m. after the Break, with Hon'ble Speaker in the Chair)

(The Members belonging to Telugu Desam Party were on their legs)

MR.SPEAKER: I have to complete Condolence Motion. I will just go through that. We are on the Condolence Motion. I request all the members to please be seated.

جناب سید احمد پاشا تادری۔ آپ کے زیرِ اوثن میں ایک امینہ منٹ ہے۔ پیس فارنگٹ میں جو لوگ مرے ہیں انکو یہی الکلوڈ کر لیا جائے۔

సంతాప తీర్మానములు

2. మక్కామనీదు బాంబు పేలుడులో పురణించిన వారి మృతి పట్ల

"This House places on record its deep sense of sorrow for the persons killed in the Mecca Masjid Bomb blast and conveys its deep sense of sympathy to the members of the bereaved families and also to the members who passed away in that connection on that day",

2. 2007, జూన్ నెలలో సంభవించిన వరదలలో పురణించిన వారి మృతి పట్ల

"This House places on record its deep sense of sorrow for the persons killed in the recent floods occurred in June, 2007 and conveys its deep sense of sympathy to the members of the bereaved families"

3. అంధ్రప్రదేశ్ మాజీ శాసన సభ్యులు శ్రీ ఎం. రామచంద్ర రావు గారి మృతి పట్ల

"This House places on record its deep sense of sorrow at the demise of Sri M.Ramachandra Rao, former Member of the Andhra Pradesh Legislative Assembly and conveys its deep sense of sympathy to the members of the bereaved family."

Sri M.Ramachandra Rao was representing as M.L.A. from Khairatabad Assembly Constituency, Hyderabad District during 1983-85. He served as Sarpanch and Chairman of Kukatpally Municipality. He served as Labour Minister in Sri N.T.Rama Rao's Cabinet. He has tried for the development of his Constituency. He passed away on 11th July, 2007 at the age of 74 years.

Let us observe silence for two minutes as a mark of respect to the departed souls.

(The House observed silence nem con for two minutes)

Mr. Speaker: All the papers are deemed to have been laid on the Table. All Government motions are deemed to have been moved.

సభా సమస్కంలో ఉంచిన పత్రములు

1. A copy of the Report and Accounts of the Andhra Pradesh State Minorities Finance Corporation Limited for the year 2001, in compliance with Section 619-A of the Companies Act, 1956 along with reasons for delay, and

2. A copy of the 43rd Annual Report and Accounts of the Andhra Pradesh Mineral Development Corporation Limited for the year ended 31st March, 2004, in compliance with Section 619(3) of the Companies Act, 1956.

ప్రభుత్వ తీర్మానము
(కమిటీ మెంబర్ల నియామకము గురించి)

DR. Y.S.RAJASEKHARA REDDY, LEADER OF THE HOUSE: Sir, I beg to move:

"That the Members of this House do proceed to elect in the manner required by Rule 250 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly, 15 Members from among its Members to be members of the Committee on Public Accounts for the year 2007-2008",

"That this House recommends to the Andhra Pradesh Legislative Council that they do agree to nominate 5 members from Legislative Council to be on the Committee on Public Accounts of this House for the year 2007-2008",

"That the Members of this House do proceed to elect in the manner required by Rule 252 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly, 15 Members from among its Members to be members of the Committee on Estimates for the year 2007-2008",

"That this House recommends to the Andhra Pradesh Legislative Council that they do agree to nominate 5 members from Legislative Council to be on the Committee on Estimates of this House for the year 2007-2008",

"That the Members of this House do proceed to elect in the manner required by Rule 255 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly, 15 Members from among its Members to be members of the Committee on Public Undertakings for the year 2007-2008", and

"That this House recommends to the Andhra Pradesh Legislative Council that they do agree to nominate 5 members from Legislative Council to be on the Committee on Public Undertakings of this House for the year 2007-2008".

MR.SPEAKER: Motions moved.

I have an announcement to make.

ప్రకటన (పిఎసి, పియసి మరియు ఎస్ట్రోమేట్ట్ కమిటీలకు సభ్యుల ఎన్నిక గురించి)

MR.SPEAKER: In accordance with the regulations made by me for the conduct of Elections according to the principle of proportional representation by means of single transferable vote, I fix the following programme of dates for the elections to the Committee on Public Accounts, Committee on Estimates and the Committee on Public Undertakings for the year 2007-2008.

Last date for filing of nominations	:	3.00 p.m. on 21.7.2007 (Saturday)
Date of Scrutiny of Nominations	:	At 11.00 a.m. on 23.7.2007 (Monday)

Last date for withdrawal of candidatures	:	3.00 p.m. on 24.7.2007 (Tuesday)
Date on which a poll shall, if necessary, be held	:	9.00 a.m. to 2.00 p.m. on 26.7.2007 (Thursday)

MR.SPEAKER: Now we will be taking up Short Discussion on Government Lands and related issues, including recommendations of Sri Koneru Ranga Rao Committee.

جناب اکبر الدین ویسی۔ دیجے پولے۔ Zero Hour

جناب اسکر۔ لئے کیلئے سوچاتھا یہ ہو گیا۔

సభా కార్యక్రమము (ఇడుపులపాయలోని ముఖ్యమంత్రిగారి ఎసైన్స్ భావులను గురించి)

MR.SPEAKER: We will take up because we are supposed to take it up. We will take up Zero Hour from tomorrow. Kindly cooperate. Who is speaking on the Land issue?

DR. N.JANARDHAN REDDY: I did not get any answer.

MR.SPEAKER: On that aspect I made it very clear.

DR.N.JANARDHAN REDY: This is a general issue. Protest Sir.

11.20

MR.SPEAKER: Please bear one thing in mind. The question of protest comes when you are not satisfied with the answer or when you have not been given answer to your satisfaction. But in this particular case there are two issues. One issue was has been discussed in the House many a time.

DR.N.JANARDHAN REDDY: No Sir.

MR.SPEAKER: It was. But your question was very specific. As far as the development of the area was concerned...Please listen to me. میں رُو دے ولہ میں مُوں تھے گریں جو اپنے لئے ہے۔ Otherwise the matter has been discussed. ٹک اونچائی پر اسی پر مارٹاڈ دن اونچے، سڑک کی ڈنڈ دیا۔ Since you wanted development, that question has been taken up because development issue was related. جن آڑن رکھ دیا گا رُو دیا چل دیا۔ You are not happy with that type of development. I also made it clear that if there is any further suggestion or advice on the development to be taken, on that please. اپنے دکھ 11 گانٹلک کی بھروسے لکھ دیا۔ You avail that

opportunity. Instead of protest you can elaborate it. You have an option on that. Why should the matter end up in protest when you have opportunity to speak?

DR. N.JANARDHAN REDDY: That is a different issue.

(అంతరాయం)

MR.SPEAKER: Where are we heading? Where is the House heading? When I am giving an opportunity, where is the need to protest? You will be given half an hour to speak. I asked you to speak on it. Nobody is stopping you from speaking. You have an opportunity to speak. Avail yourself of that opportunity. You have to split the time. Whatever time is there, you kindly split it. That will be given. You know the time begins now.

DR.N.JANARDHAN REDDY: This is protest.

MR.SPEAKER: Well, you avail the opportunity to speak in whatever way. I leave it to your discretion. Short Discussion will begin now.

డా. ఎన్. జనార్థనరెడ్డి: పోర్ట్ డిస్కపర్ కాదు. నేను ఒక ప్రశ్న అడిగాను. ‘ ఇదుపులపాయ ’ ఎస్టీస్ గురించి, దానిలో అసైన్స్‌మెంట్ ల్యాండ్ గురించి అడిగాను.

MR.SPEAKER: I told you very clearly. How will we continue? It is not a question of one minute or ten minutes. You have to appreciate that you got scope to speak. మాటల్డాచే స్క్రోప్ ఉంది. Telugu Desam Party will be given. అప్పుడు సమయాన్ని వినియోగించుకోండి. తెలుగుదేశం పోర్ట్‌కి ఇవ్వడం జరిగింది. మీరు 5,10 నిమిషాలు మాటల్డాడిన తరువాత దేవేందర్ గౌడ్ గారు మాటల్డాడతారు. Devender Goud Garu will speak if there are other issues.

డా.ఎన్. జనార్థనరెడ్డి: దానిలో ఒకటే క్లియర్గా మంత్రిగారిని సమాధానం అడిగాను. లభ్యదారులు ఎవరు? ఎవరు సరండర్ చేశారు? సెక్షన్‌లోని ఏ రూల్ ప్రకారంగా సరండర్ చేశారు? ఏ విధంగా సరండర్ చేశారు? 1977 పి.బి.టి. యూక్స్‌ని అమెండ్‌మెంట్‌కన్నా ముందు సరండర్ చేసినప్పుడు ఆ చట్టం వారికి ఎందుకు వర్తింపజేయలేదు. బరిజిసల్ అసైన్సీ ఎవరూ దొరకలేదని మంత్రిగారు సమాధానం చెబుతున్నారు. అందులోని వారందరూ ట్రైబల్స్, ఎన్.సిలు ఉన్నారు. చుట్టూ కాంపోండ్వాల్ కట్టారు. దానికి మంత్రిగారు సమాధానం చెప్పలేని పరిస్థితి ఉంది. తమ ద్వారా ఒకటే అడుగుతున్నాను. రాష్ట్రాన్ని ఏలే ఒక ముఖ్యమంత్రి ఈ రోజు ఇంత పెద్ద ఎత్తున 305 ఎకరాల అసైన్స్ ల్యాండ్ని ఏ చట్ట ప్రకారంగా కొనుగోలు చేశారు.

MR.SPEAKER: You just want to create some disorder. Nothing more than that. The reply was very specifically given.

డా.ఎన్. జనార్థనరెడ్డి: ఆ వివరాలు ఏనీ కూడా అందించనందుకు చట్టాన్ని ఉల్లంఘున చేసినందుకు, ఏ చట్టాన్ని ఈ రాష్ట్రంలో అమలు చేయసందుకు, ఈ పేదవారికి అన్యాయం జరుగుతున్నందుకు నిరసనగా మేము వాక్యచేస్తున్నాము.

(గౌరవ తెలుగుదేశం పోర్ట్ సభ్యులు వాక్యచేశారు)

SRI N.RAGHUVEEERA REDDY: It is very unethical. ఏమీ బాగా లేదు. క్షాశ్నేర్ అవర్ అయిన తరువాత మీరు పదే పదే చెప్పారు. భూములకు సంబంధించి తెలుగుదేశం పార్టీ వారు ఇప్పుడు మాటల్లాడాలి. అలా తెలిసినా వీరు బురద చల్లారు. ప్రశ్న వేసింది ఏమి? మంత్రిగారు లేరు. ఈ రోజు వారు 'నీ' గ్రావీలో ఉన్నారు. వారు కౌన్సిల్లో ఉండవలసిన అవసరం ఉంది. కాబట్టి అక్కడ ఉన్నారు. కేవలం రాజకీయ లభీ పొందాలని, టి.విలో, పేపర్లో గొప్పగా ప్రాట్స్ చేసేటట్లు చెప్పాలని తప్ప మరొకటి కాదు. తమ ద్వారా రిక్వెష్ట్ చేసేదేమంటే, మీ అధికారాన్ని ప్రశ్నించే అధికారం లేదు. మిమ్మలను ప్రశ్నించే అధికారం లేదు. ఈ ప్లాటఫార్మ్‌ని, అసెంబ్లీని వారి రాజకీయలభీ కోసం ఉపయోగించుకోవడానికి అనుమతి ఇప్పుడం ఏ మాత్రమూ మంచిది కాదు. ఈ విధంగా చాలా సందర్భాలలో కూడా మాటల్లడడం జరిగింది. మంత్రిగారు చాలా స్పష్టంగా చెప్పారు. ఈ పర్సీకులర్ ఇమ్మా సెపరేటగా డిస్కమస్కి పెట్టినా మాకు అభ్యంతరం లేదని చెప్పారు. ఈ పద్ధతిలో ఈ విధంగా వారికి అనుమతి ఇప్పుడం కఠేక్ కాదని మా భావన.

MR.SPEAKER: Short Discussion has commenced on Government lands and related issues including recommendations of Sri Koneru Ranga Rao Committee.

శ్రీ జి. కిషన్‌రెడ్డి: అధ్యక్షా, కొత్త మంత్రివర్గ సభ్యులు వచ్చారు. మంత్రివర్గ విస్తరణ తరువాత మొదటి సభ జరుగుతోంది. కొత్త మంత్రులను సభకు పరిచయం చేయవలసిన సాంప్రదాయం ఉంది.

(గౌరవ తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు సభలోకి ప్రవేశించారు)

MR.SPEAKER: Well, it is a suggestion made. It is good. But Condolence Motion was taken up on the first day. There was pandemonium on the second day. Today is third day. As we are almost half way through and most of the members are known, and if you still insist

శ్రీ ఎన్. రఘువీరారెడ్డి: గౌరవసభ్యులు చెప్పింది కఠేక్. కొంత మంది మంత్రులు కౌన్సిల్లో ఉన్నారు. కొంత మంది ఇప్పుడు ఇక్కడ ఉన్నారు. తమరు అనుమతి ఇస్తే రేపు ఉదయం కొత్త మంత్రులందరిని ఇక్కడకు రావలసిందిగా రిక్వెష్ట్ చేస్తాము. రేపు వారందరిని పరిచయం చేస్తే నరిపోతుంది.

MR.SPEAKER: You have to complete it by half an hour, as suggested by you.

లఘు చర్చ

ప్రభుత్వ భూములు, కోనేరు రంగారావు కమిటీ సిఫారసులతో

సహి తత్వంబంధిత అంశాలపై

శ్రీ టి. దేవేందర్ గౌడ్: ఒక ప్రధానమైన సమస్య. ముఖ్యంగా శాసనసభలో దీని మీద బహుళా, భూ సమస్యల మీద జరిగిన చర్చలు, ఇంక ఏ సమస్య మీదా ఈ 12వ శాసనసభలో జరిగి ఉండదు. చాలా సమస్యలు చాలా సందర్భాలలో చర్చకు వచ్చాయి. ఈ మధ్య కాలంలో తమరు కూడా చూస్తున్నారు. రాజకీయపార్టీలుగా మేము, ప్రత్యేకంగా వామ పక్షాలు ఈసారి భూ సమస్యల మీద అనేక ఉద్యమాలు చేపడుతున్న సందర్భంలో ఈ రోజు చర్చకు వచ్చింది. చర్చ కొంత ఫలప్రదంగా ఉండాలని కోరుతున్నాము. ఎందుకంటే, అత్యంత పేద వర్గాలకు ముఖ్యంగా ఉండడానికి ఇల్లు లేకుండా ఉంటే, ఏదో కొద్ది భూమి

దీరుకుతుందనే ఆశతో చూస్తున్న సందర్భంలో ప్రభుత్వం నుండి కొంత పాజిటివ్గా ఒక పాలసీగా వారికి అనుకూలంగా ఉండే పద్ధతిలో ఒక జవాబు రావాలని కోరుతున్నాను. లక్షలాది మందికి సంబంధించిన అతి ప్రధానమైన సమస్యగా ఈ శాసనసభలో చర్చ తరువాత మాకు ఎంతో కొంతయినా పరిచ్ఛారం దీరుగుతుందని ఆశిస్తున్నాము. మా సమస్యకు తగు విధంగా చర్చ సరళి ఉంటుందని, అదే విధంగా ప్రభుత్వ స్పందన కూడా ఉంటుందని నేను ఆశిస్తున్నాను.

ఉ.11.30

అధ్యక్షా, ఈ రోజు ముఖ్యంగా మీకు తెలియనిది కాదు. మొత్తం భారత దేశంలోనే బహుళా ఈ భూ సమస్యలపైన పోరాటం చేసిన చరిత్ర మన ప్రజానీకానికి పున్సుది. మన యొక్క స్వాతంత్య పోరాటం నుంచి కూడా భూసమస్యల కోసం చాలామంది అనేక రకాలైన ఉద్యమాలు తీసుకున్నారు. దానిలో ప్రధానంగా ప్రౌదరాబాదు స్టేట్లో ఆరోజు తీసుకున్న భూపోరాటం అనేది మొత్తం యావద్వారత దేశ దృష్టిని ఆకర్షించిన సందర్భాన్ని మనం చూశాము. ఆ రోజు కమ్యూనిస్టులు సంస్థలాల విముఖ్తి కోసం ఒకవైపు, పేద వారికి భూమి తీసుకురావాలని మరోవైపు వారు చేపట్టిన పోరాటాల ఫలితంగా కొంతవరకు భూ సమస్యలకు ఆ రోజే పెద్దలు బూర్గుల రామకృష్ణా రావు గారి నాయకత్వంలో ప్రభుత్వం ఏర్పడగానే ఈ భూసంస్కరణ చట్టాలను మొట్టమొదట మొత్తం భారత దేశంలోనే తీసుకువచ్చిన ఘనత కూడా మన రాష్ట్రానికి దక్కింది. ఆ విధంగా కమ్యూనిస్టులు నాలుగునేల పైన ఆపోరాటంలో చనిపోయారు ఆ పోరాటంలో. అంత పెద్దయెత్తున పోరాటం జరిగింది. దానిలో ఒకసారి చూస్తే ఆ టైంలో ఒక్కొక్క భూస్వామి దగ్గర వేలాది ఎకరాల భూములుండేవి. ముట్టురు రామచంద్రా రెడ్డి గారు కానిష్వండి, ప్రతాపరెడ్డి గారు కానిష్వండి, రామచంద్ర రావు గారు కానిష్వండి వేల ఎకరాల పొలాలు పెట్టుకొని ప్రజలను హింసిస్తూ అనేకరకాలైన బాధలకు గురి చేస్తూన్న సందర్భంలో ఆనాడు కమ్యూనిస్టులు చేపట్టిన సాయంధ పోరాట ఫలితంగా ఆ రోజు పది లక్షల ఎకరాల భూములు పంచడంజరిగింది. ఆతరువాత వచ్చిన ప్రభుత్వాలు వాటన్నింటనీ గుర్తించి ల్యాండ్ సీలింగ్ యాక్స్ తీసుకురావడం జరిగింది. ముఖ్యంగా ఆ రోజులలో టెనెస్టీ యాక్స్ తీసుకొచ్చారు. అది నేను రెవిన్యూ మినిస్టర్గా పున్నప్పుడు చూశాను. దానిపై సుట్టిం కోర్టు పుల్ బెంచ్ చేసిన అబ్బోవ్స్ కూడా చూశాను. *They told this is one of the progressive acts done by a State.* అని చెప్పి పేదలకు చాలా అనుకూలంగా దానిని ఒక ప్రముఖమైన చట్టంగా మేం గుర్తిస్తున్నామని వారు చేసిన కామెంట్ కూడా చూశాను. ఆ విధంగా ల్యాండ్కు సంబంధించినంతవరకు మన శాసనసభలోనే ఎవరు తెచ్చారన్నది అప్రధానం. ఇక్కడ మనం తీసుకొచ్చిన ప్రతి సందర్భంలో పేదలకు అనుకూలంగా పుండాలని తేబడ్డాయి. ఆ తరువాత 1975లో తీసుకొచ్చిన ల్యాండ్ సీలింగ్ యాక్స్ ను చాలా ఎఫెక్టీవ్గా తీసుకొచ్చారు. దాని ఫలితాలు చాలా దక్కుతాయనుకున్నాను. అల్లిమేట్గా ఏచట్టం తీసుకొచ్చినా నియల్ నాకు తెలిసినంతవరకు పేదవారికి భూములు చెందాలనే పుద్దేశంతో ప్రోగ్రెసివ్గా తయారు చేసిన చట్టాలు ఒక పది వరకు మన శాసన సభలోనే చేసిన చట్టాలున్నాయి. కానీ అమలులో మాత్రం అవకతువకల మూలంగా అనుకున్నంతగా భూములు పేదల చేతుల్లోకి పోలేకపోయాయి. అడ్డినిప్రైస్టీల్ ప్రార్థిల్, లీగ్ ప్రార్థిల్ కారణంగా ఎంతెతే వారికి చేరాలో అంత చేరలేదని నేను చెప్పుదలచుకున్నాను. ఆ విధంగా ఈ రోజు జరుగుతున్న కార్యక్రమాలు కూడా చాలా ఇంపార్టెంట్. మనిషి ఏదైనా ప్రాడ్యూస్ చేయగలడు . కాని భూమిని మాత్రం ప్రాడ్యూస్ చేయలేదు. అందువల్ల పున్న భూమిని చాలా ఎఫెక్టీవ్గా ఉపయోగించుకోవాలి. ఎందుకంటే ఈ రోజు మనకు భూమే జీవనాధారం. రైతులకు, రైతు కూలీలకు జీవనాధారంగా పున్నది. ఈ నాడు భూమి 70 శాతం మంది ప్రజానీకానికి జీవనాధారంగా పున్న సందర్భాన్ని మనం చూస్తున్నాము. *What is your policy with regard*

to poor people? ఎంతోమంది భూమిపై ఆధారపడి తమ జీవనాన్ని కొనసాగించడం జరుగుతున్నందున నేడు భూమికి ఎంతో ప్రాముఖ్యత పుస్తది. దానిని అందరికి సమానంగా పంచిపెట్టే పథ్థతిలో పేదలకు అనుకూలంగా శాసన సభలు చట్టాలు చేయాలని రాజ్యంగురంగా చాలా స్వప్తంగా చెప్పడం జరిగింది. ఎప్పుడైతే భూమిని పెద్దయెత్తున పేద వర్గాలకు వ్యవసాయానికి, ఇళ్ళస్థలాల కోసం ఇచ్చే ఆలోచన చేయనంత కాలం పేద ప్రజల వలసలు చాలా పెరుగుతున్నాయి. ముఖ్యంగా గ్రామీణ ప్రాంతాలనుంచి పట్టణ ప్రాంతాలకు వలసలు పెరుగుతున్నాయి. ఒక ఎస్టీమేషన్ ప్రకారం వచ్చే 15 సంవత్సరాలలో రాష్ట్రంలో 50 శాతం ప్రజలు పట్టణ ప్రాంతాలకు చేరిపోతారు. కనుక పట్టణ ప్రాంతాలలో ని 50 శాతం ప్రజల అవసరాలకు అనుకూలంగా, అనుగుణంగా ఏ ప్రభుత్వాలున్న వాటిని వాడంకలోకి తీసుకురావడానికి అవసరమైన పాలసీలు, విధానాలు పెట్టుకోవాలి. ఆ విధంగా నిరుపేదలకు కనీసం గూడు కట్టుకునే విధంగా వారికి అనుకూలమైన పాలసీలు వుండాలని ఎవరైనా కోరుకుంటాము. కానీ జరుగుతున్న వ్యవహారం ఒకసారి చూసినట్లయితే ఈ నాడు పట్టణ ప్రాంతాలలో చాలా ఇండప్రీస్ వస్తున్నాయి. ముఖ్యంగా ఎకనమిక్ యాక్షిపిటీ పెరుగుతున్నది. మనం ఇండప్రీస్ పెట్టుకున్నప్పుడు ఖచ్చితంగా దానికి వచ్చే వర్గుర్పు, ఉద్యోగమైలు వస్తారు. ఆ విధంగా సర్వీస్ సెక్టర్ కూడా విపరీతంగా పెరుగుతుంది. ఆ సర్వీస్ సెక్టర్కు కావలసిన మ్యాన్స్‌వర్కర్ రావడంతో కామన్ యుటిలిటీ పర్సన్లకు కావలసిన ల్యాండ్స్ అన్ని ప్రిజర్స్ చేసుకోవాలిన అవసరముంటుంది. వాటిని ఐడంబ్రెప్పె చేసుకోవాలి వుంటుంది. కానీ దానికి సమగ్రమైన విధానమంటూ మన రాష్ట్రంలో లేకపోవడం చాలా దురదృష్టం. ఆ విధంగా సమగ్రంగా అవసరాలను గుర్తించుకొని దానికి కావలసిన విధానాన్ని మనం రూపకల్పన చేయలేకపోతున్నాము. మా జిల్లానే ఒకసారి చూసినట్లయితే చాలా ఇండప్రీస్ పెట్టారు. నా ఓన్ కాస్ట్ప్రైట్యూయస్‌లోనే అసియాలోనే అతి పెద్ద స్టోలోన్స్ ఇండప్రీయల్ ఎస్టోల్ స్టోన్ చేసినప్పుడు అందులో పనిచేసే వర్గుర్పు కాని అక్కడ పని చేసే ఉద్యోగమైలకు కాని ప్రావిజన్ లేవు. దానితో వారు ఎక్కడికి పోవాలి? అందుల్లా గపర్చమెంట్ ల్యాండ్ ఎక్కడ ఖాళీ పుంటే అక్కడికి పోయి ఒక గుడిసెనో, ఒక చిన్న రూపొ కట్టుకున్నారు. అధికారులు దానిపై సరిగొ స్వందించక వారిని నానా ఇబ్బందులు పెట్టడం అనేది కంటిమ్యాగా జరుగుతున్న వ్యవహారం. వాటిని రెగ్యల్యెస్ చేయడానికి కాను ఒక లక్ష 36 వేల మందికి మరియు కొత్తగా కొంతమందికి పట్టాలిచ్చే కార్యక్రమం చాలా మంటకు మా టైంలో చేసుకుంటూ వచ్చాము. వలసలు ఇక్కడే కాకుండా రాష్ట్రంలోని మిగతా ప్రాంతాలలో కూడా విపరీతంగా పెరిగిపోతున్నాయి. అలాంటప్పుడు ప్రభుత్వంలో ఎవరున్న వాటి కోసం కంటిమ్యాపన్ ప్రాసెన్గా ఆలోచన చేసి పేద ప్రజాసీకానికి పట్టాలిచ్చే కార్యక్రమాలు తీసుకోవాలి. ఈనాడు మేం చేపట్టిస ఉద్యమం, అదేవిధంగా లెఫ్టిస్టులు పెద్దయెత్తున ఉద్యమాలు చేపడుతున్నారు. వాటికి ప్రజల్లో మంచి స్వందన వస్తోంది. ఎందుకు? ఆ ఉద్యమంలోకి ప్రజలు ఎందుకు గుమికూడి పాలువంచుకుంటున్నారన్నది ప్రభుత్వం ఆలోచన చేయకుండా ఏ విధంగా ఆ ఉద్యమాన్ని అణాచాలని, ఏ విధంగా ప్రజలు అందులో పాల్గొనుకుండా చూడాలని ఆలోచిస్తూ అగ్రసింగ్ దాన్ని ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనైనా నిలుపుదల చేయాలనే కార్యక్రమం చేపట్టడం చాలా దురదృష్టం. ఏకంగా ఒక రాజకీయ పార్టీకి చెందిన ముఖ్య నాయకుల్లా తీసుకోళ్లి రాజద్రోహం క్రింద జైల్లో పెట్టే ఆలోచనశస్త్ర ప్రభుత్వం ఏ కోణంలో చేస్తున్నదో అర్థం కావడం లేదు. కనుక ఈ ప్రభుత్వం దీనిని విధంగానైనా అణాచివేయాలనే పుద్దేశంతో ఎందుకు ముందుకుపోతున్నదో పేదలకు భూ పంపిణీకి చేయవలసిన విధానాలు, పాలసీలు మీరు ఎందుకు చేయడం లేదని నేను అడగదలచుకున్నాను. కనుక మీరు దయచేసి ఆ యాంగిల్లో ఆలోచన చేయండి. ఆ విధంగా పేద ప్రజాసీకానికి కావలసిన భూపంపిణీకి చర్యలు తీసుకోండి. ఇక కోసిన రంగారావు గారి నివేదిక గురించి తరువాత మాట్లాడతాను. ముఖ్యంగా ఇళ్ళ పట్టాలకు సంబంధించి అర్థమైజేపన్కి సంబంధించి ఈ రోజు మంత్రిగారు ఒక ప్లెట్మెంట్ ఇచ్చారు. అందులో మేం ఆశించిన సమాచారం లేదు. మొత్తం పేదలకు ల్యాండ్ ఇస్ట్స్ మీద ఏ పథ్థతి అడ్స్ చేయబోతున్నారో దానికి

సంబంధించిన సమాచారం లేదు. అందులో చూస్తే బూట్ య్యాక్ వంటి వాటికి సంబంధించి ఒట్టి ఉపోదాద్వాతాలున్నాయి తప్ప అసలు ఈ మూడేళ్లలో మీరు డిస్ట్రిబ్యూషన్ చేసిన భూములు ఏమే జిల్లాలో ఎన్ని పున్నాయో చెప్పలేదు. ఆ విధంగా మేము అడిగిన వివరాలు ఇష్టకుండా మేం పేదలకుబోండంగా భూములు పంపిణీ చేస్తుంటే అపోజిషన్ పార్టీల వారు ఏదో అసహసర రాజకీయం చేస్తున్నామని మాటల్లాడుతున్నారు. మీరు పెద్దపెద్ద హోర్టింగులు, బోర్డులు పెట్టుకుంటున్నారు కదా? మీరు ఏమే జిల్లాలో ఎంత మేరకు పేదలకు భూములు పంపిణీ చేశారో మరి ఈ శాసన సభలో చెప్పవచ్చు కదా? ఏమే జిల్లాలో ఎంతమేరకు పట్టాలిప్పడం జరిగింది?

ఉ. 11.40

ఆ విషయాన్ని సభ దృష్టికి తీసుకురావచ్చు కదా. అసైస్ ల్యాండ్ గురించి య్యాక్ తీసుకొచ్చారు. అది తీసుకొచ్చిన తరువాత ట్రాన్స్‌ఫర్ అఫ్ అసైన్స్‌మెంట్ బ్యాంక్ చేసి రిజంప్షన్ పెట్టారు. ఎంత మందికి రిజంప్షన్ పెట్టారు. ఎంత మందికి నోటీసులు ఇచ్చారు. ఇవి చెప్పలేదు. ఇవేని చెప్పుకుండా ఊరికి ఉపోద్దాతం ఇచ్చి ఇది అయ్యింది అస్తుల్లు మొక్కుబడిగా చెయ్యడానికి వారు చేస్తున్న ప్రయత్నంగా కవలడుతుంది తప్ప ప్రభుత్వానికి సీరియస్‌నెన్ కనిపించ లేదు. ల్యాండ్ ఇమ్మా మీన్ ఓవరాల్గా అన్నింటికి సంబంధించిన సమస్య. దీనికి సంబంధించి ఇండప్రైస్, ఎస్.ఇ.జెడ్స్, ఇళ్ల పట్టాలు, అగ్రికల్చర్ ల్యాండ్ ఇవన్నీ ఉన్నాయి. కావలసిన అలాట్‌మెంట్ ఉన్నాయి, హాసింగ్ ప్రోగ్రామ్ గురించి, పెద్ద పెద్ద టోన్‌పీట్స్ గురించి మాటల్లాడుతున్నారు. వాటికి ల్యాండ్ అలాట్ చేస్తున్నారు. దీనికి సమగ్రమైన విధానాన్ని చర్చిస్తున్నప్పుడు మీ సమాచారం ఏది? మాకున్న సమాచారాన్ని ఆధారం చేసుకొని మాటల్లాడితే ఎట్లా? ఏదో అయిపోయిందని అనిపించుకోవడానికి మీరు చేస్తున్నట్లుగా మీ సమాచారం బట్టి మాకు అర్థం అపుతుంది. దీని పైపు సీరియస్‌నెన్ లేదని చెప్పదలచుకున్నాను. మీ పాలసీలు ఏ విధంగా ఉన్నాయో చెప్పాలని నేను అనుకుంటున్నాను. ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ఒక కొత్త విధానానికి అంకురార్పణ చేసారు. గతంలో మేము కూడా ఎక్కుడైతే ఇబ్బందికర పరిస్థితులు వచ్చాయో అక్కడ మేము కూడా ఆక్షన్ పెట్టడానికి ప్రయత్నం చేసాము. ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత బడ్జెట్‌ను పూడ్చుకోడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఏకంగా తొమ్మిది నేల కోట్ల రూపాయలను గపర్చమెంట్ యొక్క ల్యాండ్‌ను ఆక్షన్ చేసి, అది తీసుకొచ్చి బడ్జెట్‌లో పెట్టాలనే సంకల్పంతో ఈ ప్రభుత్వం ముందుకు వెళ్తుంది.

ఎటు చూసినా ఆక్షన్ పెడుతున్నారు. పేద వాడికి మాత్రం ఒక్క గజం కూడా ఇష్టడం లేదు. ఆక్షన్ పెట్టడం, తీసుకెళ్లడం చేస్తున్నారు. జలయజ్ఞం పేరుతో దానిని తీసుకెళ్లున్నారు. యజ్ఞం ఘలితాలు ఏ విధంగా ఉంటాయంటే, యజ్ఞం చేసిన తరువాత అందులోనుండి బూడిద తీసి అయ్యవారు మనకు బోట్లు పెడతారు. ఆ పద్ధతిలో వీళ్ల యొక్క పద్ధతి ఉంది. ఘలితాలు ఏ విధంగా ఉంటాయో తెలియదు. మూడు సంపత్తురాలు అయ్యింది. ప్రతి రూపాయి తీసుకెళ్లి అక్కడ పెట్టారు. మొన్న చూసాము. పొన్నాల లక్ష్మీయ్ గారు శ్రీశైలంలో, నాగార్జున సాగర్ కి వెళ్లి గేట్లు ఎత్తడం, పూజలు చెయ్యడం చేసి నా జీవితం ధన్యం అయిపోయిందని ఆయన ప్రకటించుకున్నారు. ముఖ్యమంత్రి గారు నాగార్జున సాగర్ బొమ్మె పెట్టి ఆయన ఫోబో తో అడవైజ్‌మెంట్ ఇచ్చుకున్నారు. ఇది చూస్తే నాకు ఒక సామేత గుర్తు పస్తుంది. ఎవరికో పెద్ద మనిషికి ఒక ఆలోచన వచ్చింది. తన మొక్క తీర్మానోడానికి మితాయి పొపు వద్దకు వెళ్లి, దేవుడా! ఈ పొపులో ఉన్నవన్నీ నీకు సంతర్పించుకుంటున్నాను అని చెప్పాడంట. ఆ విధంగా ఉంది. ఈరోజు రాష్ట్రంలోనే కాదు, దేశంలోనే కాదు, వాతావరణ పరిస్థితులన్నీ అనుకూలంగా మారడంతో ఎటు చూసినా పర్వాలు వస్తున్నాయి. ఆ పర్వాల మూలంగా

జలపాతం నిండితే దానికి ఈయన పూజలు చేసి మా జలయజ్ఞం ఫలితాలు ఈ విధంగా ఉన్నాయంటే మితాయి పొపు దగ్గరకు వెళ్లి సంతర్పణ చేసినట్లు ఉంది. జలయజ్ఞం ఫలితాలు సెవరేట్‌గా మనం మాటల్లాడుదాము. ఎంత ఖర్చు చేసారు, ఏ విధంగా చేసారు, ఫలితాలు ఏ విధంగా ఉన్నాయి అదంతా మనం డిబేట్ చెయ్యవచ్చు.

ముఖ్యంగా, పేద వర్గాల వారికి ఇష్టవలసిన స్థలాలు కూడా వాటిని కూడా ఆక్షన్ పెట్టారు. ఆ డబ్బును కూడా తీసుకెళ్లి ఈ జలయజ్ఞంలో పోస్తున్నారు. ఈరోజు మీదగ్గరున్న పాల్సీ ఏమిటి? **What is the policy with regard to the poor people?** హాన్ పైట్ పట్టల గురించి మీరు ఏమి చెయ్యదలచుకున్నారు? ఎన్ని ఇచ్చారు, ఎన్ని ఇష్టవలచుకున్నారు, ఏ పద్ధతిలో ఇష్టవలచుకున్నారో స్పష్టంగా మంటి గారు చెప్పాలని కోరుతున్నాను. ప్రౌదరాబాద్ సరౌండింగ్‌లో గాని, రంగారెడ్డిలో గాని ఎక్కువ పరిశ్రమలు రావడానికి కారం మన దగ్గర ఉన్నటువంటి గుర్వమెంట్ ల్యాండ్. BHEL, IDPL, DRDL లాంటి పెద్ద పెద్ద సంస్థలు నచ్చాయంటే దానికి కారణం గుర్వమెంట్ ల్యాండ్. గుర్వమెంట్ ల్యాండ్ అందుబాటులో ఉంది. ఏ పరిశ్రమ వచ్చినా ఏది వచ్చినా ఇమ్మిడియెట్‌గా మనం అలాట్ చెయ్యగలిగాము కాబట్టి అప్పీ వచ్చాయి. ఎకనమిక్ యాక్షిటిటీకి మన చేతిలో గుర్వమెంట్ ల్యాండ్స్ ఉన్నాయి. ఏదైనా ప్రైమ్ ఇష్టటిట్యూషన్స్కి ఒక పద్ధతి ప్రకారం కేటాయింపులు చెయ్యడం చాలా అవసరం. ఆ పద్ధతిని మనం అవలంభిస్తున్నామా, మనం ఈనాడు ఏ పద్ధతిలో పోతున్నాము? ఎవరికి అనుకూలంగా ఉంటే ఆ ప్రకారం ల్యాండ్ అలాట్ చేస్తున్నారు. మీకు ఒక క్లైటీరియా ఉందా? యుటైలైజేషన్ అఫ్ ల్యాండ్కి ప్రాపర్టీగా పెట్టుకోవడానికి స్పష్టమైన విధానం ప్రభుత్వంలో లేదని తెలియజేస్తున్నాను. ఎన్.ఇ.జెడ్లు ఇస్తున్నారు. ఇది ఒక కొత్త విధానం. జమిందారి సిస్టమ్సు మనం అబాల్వ్ చేసాము. వాటి మూలంగా వాటి పైన ఆక్యపెన్సీ లో ఉన్న పేద వాళ్లకు ఆక్యపెన్సీ రైట్ ఇచ్చాము. ఈ కొత్త జమిందారి వ్యస్థను రాప్టుంలో ప్రవేశపెడుతున్నారు. ఒకొక్క దగ్గర టోనోపీస్ట్ అని కొన్ని వందల ఎకరాలు మీరు కేటాయింపు చేసుకుంటే, వాళ్ల *within the townships*లో ఇస్తోసునారంగా అలాట్మెంట్ చేస్తున్నారు. This is nothing but encouraging real estate. ఒక సమగ్రమైన పాల్సీతో మీరు పోవడం లేదని చెప్పుదలచుకున్నాము.

గత మూడు సంవత్సరాలుగా ఎవరెవరికి, ఏ విధమైన అలాట్మెంట్ ఇచ్చారు అనేది. You must give it. ల్యాండ్ పాల్సీ మీద డిబేట్ జరిగుతుంది. అలాట్మెంట్ జరిగాయి. **What is the criteria?** ఏ క్లైటీరియా ద్వారా ఎవరెవరికి అలాట్మెంట్ ఇచ్చారో చెప్పాలని కోరుతున్నాము. అదే పద్ధతిలో ఇచ్చిన ల్యాండ్ యొక్క యుటైలైజేషన్ ఏమిటి? ల్యాండ్ అసైన్ చేసేటప్పుడు కండిషన్ ఉంటాయి. క్లియర్ కట్‌గా స్ప్రిఫిక్ పర్సన్ ఉంటుంది. ఆ పర్సన్తో ఉపయోగించారా లేక డీవియెట్ అయ్యారా? డీవియెట్ అయితే ఏ విధమైన యాక్షన్ తీసుకున్నారు? ఎన్ని డీవియెషన్ జరిగాయి? ఎంత వరకు మీరు దాని పై స్పందించారో సమాధానం చెప్పాలని కోరుతున్నాను. అదే విధంగా యాక్షిటి ఒకటి చెప్పి ఇంకో రకంగా చేస్తున్నారు. ప్రౌదరాబాద్ సరౌండింగ్‌లో, వైజాగ్లో గుర్వమెంట్ ల్యాండ్స్ అలాట్ చేసారు. అవసరానికి మించి అలాట్మెంట్ చేశారు. మన దగ్గర ఉన్న భూమి చాలా విలువైనది. పద్ధతి ప్రకారం వాడుకోవాలి. ప్రపంచంలో ఏ దేశమైన, అభివృద్ధి చెందిన, అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాలలో కూడా చాలా పక్షిందీగా ఇస్తున్నారు. ఈనాడు ఇండప్రియలైజేషన్‌లో అత్యంత వేగంగా చైనా ముందుకు వెళ్లంది. అక్కడ ల్యాండ్ పాల్సీ బ్యాలిపుల్ పాల్సీ. 33 సంవత్సరాలకంటే ఎక్కువ వాళ్ల ల్యాండ్ ఇష్టరూ. ఎందుకంటే, నెక్కు జనరేషన్‌కి ఉపయోగపడుతుంది. మనం యాభై సంవత్సరాలో, అరవై సంవత్సరాలో లేక వంద సంవత్సరాలో బ్రతుకుతాము. కానీ తరతరాలు

ఉండవలసిన సంపద. ఇది రాష్ట్రం చేతిలో ఉండాలి. మన రాజ్యంగం చాలా సుఫ్ఫంగా చెబుతుంది. మనకున్న సంపద సమానంగా పంచుతామని చెబుతుంది. ఈ దేశంలో ఉన్న సంపద అందరికి సమానంగా పంచుతామని రాజ్యంగం మీద ప్రమాణం చేసి కూర్చున్నాము. ఎక్కుపొల్లాయిచేష్ట్ లేని స్టోటీ నిర్మిస్తామని అన్నాము. కానీ, ఈనాడు ఉన్నదంతా ప్రైవేట్ వారి చేతుల్లోకి వెళ్లిపోయిన తరువాత, మనకు స్టోటీ చేతిలో ఏమి లేకుండా పోతుంది. ఆ విధంగా అయితే రేపు ఏదైనా యాక్షిపిటికి అలకేషన్ చేసినట్లయితే ...

We don't know. ఎలాంటి యాక్షిపిటిన్ వస్తాయో మనకు తెలియదు. ఇసఫర్మేషన్ టెక్నాలజీకి ఈ పేష్ట్ వస్తుందని మనం ఇర్చై, ఇర్చై అయిదు సంపత్తురాల ముందు అనుకున్నామా? నేచర్ అఫ్ యుటిలిటీ పెరగడానికి అవకాశం ఉంటుంది. దానికి తగినట్లు ల్యాండ్స్ ఉండాలి. మనం రెస్యూవర్ల్ చేసుకొని మన చేతికి వచ్చేటట్లుగా పాలసీలను మనం చేసుకోవాలి. ఆ ప్రకారం ప్రభుత్వం చెయ్యడం లేదు. ఇస్తానుసారంగా అతి తక్కువ ధరకు వందలాది ఎకరాలు ఇస్తున్నారు కనుక దాని పైన వివరణ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాము. అదే విధంగా రాష్ట్రంలో ఒక వైపు చూస్తే, ఇండస్ట్రీస్ అన్ని ప్రైవేటైజేషన్ అవుతుంది. ప్రైవేట్ సెక్టార్లో ఇండస్ట్రీస్ వస్తుంది. ప్రమోషన్ అఫ్ ఇండస్ట్రీస్కి మనం APIIC ని ఏర్పాటు చేసుకున్నాము. దాని బాధ్యత ఏమిటి? ఒక వైపు గతంలో మనం స్వతాహగా పల్టిక్ సెక్టార్ అండర్ టేకింగ్స్ ని పెట్టేవాళ్లం. కొత్తగా ఈనాడు మనం ఎవరమూ పెట్టడం లేదు. అటువంటి పాలసీన్ లిబర్లైజేషన్ తరువాత రావడం లేదు.

ఉ.11.50

నాడు ఒక ఫెసిలిటీట్ రోల్ క్రింద మనకు మనం ఏదైనా మాలిక సదుపాయలు ఏర్పాటు చేసుకొని కావలసిన వారికి కొన్ని ల్యాండ్స్ ఎలాట్మెంటు చేసి వన్ఫర్స్ ఇండస్ట్రీస్ ప్రవైడ్ చేయడం కోసమని చెప్పి మనం బేసిక్ ఇన్ఫ్రాస్ట్రాక్చరల్ క్రీయేట్ చేసుకోడానికి ఎపిససిసి పెట్టాము. ఈ ప్రభుత్వం ఎపిససికి ఏమి పనిపెట్టింది అంటే ఇండస్ట్రీస్ కోసం ఎపిససి ఎలాట్ చేసిన ల్యాండ్స్ను అమ్మి ఆ ల్యాండ్స్ ద్వారా వచ్చిన డబ్బు తీసుకోచ్చి బడ్జెటు కేటాయింపులకు మాకు కావాలని కనుక మీరు అమ్మి మాకు పెట్టమని చెబుతున్నారు. అంటే ప్రమోట్చేయవలసిన ఏజన్సీ పూర్తిగా డిప్రోమోట్ చేసి, ఈనాడు వాళ్ల అంతా ఎపిససి ఏమి పనిచేస్తున్నారు. ప్రమోషన్ అఫ్ ఇండస్ట్రీస్ గురించి పనిచేయకుండా ఏ ల్యాండ్ అమ్మాలి, ఏది ఖరీదు అయిన భూమి ఉన్నది, దానిని ఏవిధంగా అమ్మాలి, ఎట్లా సొమ్ము చేయాలి. రోజు పైనాస్ము సెక్టటరీ బాధపడలేక మేము ఏదో రకంగా అమ్మి బడ్జెటు కేటాయింపులో చేయాలి అనే పద్ధతిలో ఎపిససి పద్ధతి ఇవాళ అవలంబిస్తున్నారు. అంటే ఈ యొక్క విధానం ఎక్కడికి పోతుందో ఒకసారి ఆలోచన చేయాలి. అదే విధంగా ఎపిససికి ఇంతవరకు మీరు ఇచ్చింది ఎంత? మొత్తం ఎపిససి ఆఫ్స్ చేసిన ల్యాండ్ ఎంత ఆ ల్యాండ్ మూలంగా ఎంత డబ్బులు వచ్చాయి? ఎంత ప్రాపోజ్ చేయదల్చుకున్నారు. బికాజ్ ల్యాండ్ మొత్తం మనది, ఏజన్సీకి ఎలాట్ చేసి పుండుచు తప్ప దాని మీద కంట్రోల్ మాత్రం పూర్తిగా ప్రభుత్వానికి పుంటుంది అసంగతి మర్చి పోవద్దు. దాని ప్రకారంగా మంత్రిగారు సమాచారం ఇవ్వాలని చెప్పి కోరదల్చుకున్నాము. ముఖ్యంగా కమ్యూనిటీ యుటైలైజేషన్ చాలామంది శాసన సభ్యులు ఉన్నారు ఇక్కడ మునిపాల్టీలలో అన్ఫార్ప్యూనేట్ సిట్యూన్స్ ఎవరు ప్రభుత్వంలో ఉన్న మీ ప్రభుత్వం ఒక్క దానినే తప్పుపట్టడం లేదు. మా దగ్గర టౌన్ ప్లానింగ్ చాలా అత్యంత హిసమెన టౌన్ ప్లానింగ్ విభాగాలు ఉన్నాయి. అసలు టౌన్ ప్లానింగ్ వాడికి టౌన్ ప్లానింగ్ తెలియదు. ఒక్కటే తెలుసు సంతకం పెట్టి డబ్బులు తినడం తప్ప. వాళ్లకి టౌన్ ప్లానింగ్ లేనే లేదు. **There is no proper town planning.** చాలా సార్లు పూర్తిగా దానిని ట్రైమ్స్ట్రేన్ చేయడానికి కొన్ని ప్రయత్నాలు చేశాము. ఇప్పుడు ఏమి జరుగుతుందో మాకు తెలియడం లేదు. ఎట్లా అయినా టౌన్ ప్లానింగ్ లేదు. కామన్ యుటిలిటి ఒకసారి

గపర్చుమెంటు స్కూల్ మంజారు ఆయినట్టు పుంది ఈషెన్ స్కూలు కట్టుకోడానికి వీలులేదు. డిపెవ్ అయిన స్కూల్సు కూడా కట్టబాలక అని అన్ని కూడా రిటర్సు అయిపోయిన సందర్భాలు ఉన్నాయి. శాసన సభ్యులకు తెలుసు. కనుక దీనికి కారణం ఏమిటి? కామన్ యుటిలిటికి ల్యాండ్స్‌ని ప్రిజర్సు చేయాలి ఎక్కుడ చేయడం లేదు. ఈషెన్ పార్సులలో ఇళ్ల కట్టుకున్న సందర్భాలు మనం చూస్తున్నాము. కామన్ యుటిలిటికి మీదగ్గర సమగ్రంగా ప్లాన్ తయారు చేసినారా? ముఖ్యంగా సరోండింగ్ మునిపాలిటిలలో కామన్ యుటిలిటి కాని స్కూల్సు కాని కాలేజెస్ కాని బస్సు స్టోండుసు కాని, గ్రేవ్యార్డుస్, చస్టే మాదగ్గర సమస్య. కొన్ని మునిపాలిటిలలో మనిషి చస్టే గొడవలు అపుతాయి ఎందుకు అంటే ఎక్కుడ పెట్టులో తెలియదు. వీళ్లు చస్టే మా స్కూలం అని వాళ్లు గొడవ పడతారు., వాళ్లు చస్టే మా స్కూలం అని వీళ్లు గొడవపెడతారు. కనుక అలాంటి పరిస్థితి కూడా మన దగ్గర ఉన్నప్పుడు కామన్ యుటిలిటికి కావలసిన ల్యాండ్సు ఐడింటిపై చేసి ప్రిజర్సు చేసుకోవలసిన అవసరం పున్నది. అది కూడా చేయకుండా ఉన్న వాటిని అన్నిటిని కూడా ప్రక్కన పట్టే పరిస్థికి వచ్చారు. మా వాళ్లు అంతా కూడా నిన్న మా దగ్గరకు వచ్చారు. మేము వాంబే స్క్రీమ్ లోపల ల్యాండ్ తీసుకున్నాము. పేద వాళ్లను వాంబే స్క్రీమ్లో పెట్టడానికి మేము దానిని ఎలాట్ చేసినాము. దానికి కొంత డిలే అయినది. వీళ్లు కూలీలను, డబ్బును సమకూర్చుకోవాలి స్టోర్సు చేయాలి అంతవరకు మనం ఇన్స్ట్రోల్మెంటు ఇప్పము. అంత లోపల నిన్న మేము పోయి ఇంకోక ప్రయివేటు ఫ్లాక్షర్స్‌కి ఇచ్చి వేస్తున్నాము మీరు వెళ్లి పొండని చెప్పినారు. ప్రతి రోజు సరోండింగ్ ఏరియాస్‌లో ఇది జరుగుతాపున్నది. రావడం ల్యాండ్ తీసుకోవడం ఆ తరువాత ఎలాట్మెంటు చేస్తున్నారు. దానిని నోటిపై చేస్తున్నారు. మీరు పేదప్రజలకు ఇచ్చిన పట్టాలు నా దగ్గర మొత్తం సమాచారం పున్నది. ఎందుకంటే మంత్రిగారు ఇప్పుడు చెబుతారు. మొత్తం పైల్ కూడా తీసుకొని వచ్చినాను. ఎలాంగ్ విత్ విలేజెస్, ఏ విలేజిలో ఒక సభ్యునికి పట్టా ఇవ్వబడ్డాయో, రోజు వాళ్లు పోయి ఎట్లా డిస్టర్బ్ చేస్తున్నారు. ఈ రోజు ఇంత పెద్ద రెస్టాపు పస్తుంది అంటే వాళ్లకి పనిలేదా? తిండి ఎక్కువ అయిపున్నారా? పోలీసులతో దెబ్బలు తినాలని అటువంటి కోరిక వాళ్లకి ఉన్నదా? ఎందుకు పస్తున్నారు? ప్రభుత్వం ఎందుకు ఆలోచన చేయడం లేదు. అయ్యా, మీరు ఎవ్వి విధాలు మాటల్చడుతున్న వాస్తవంగా గ్రౌండ్లో ఎన్నో రకాలుగా ఉన్నాయి. పట్టాలు ఇప్పడం లేదు బ్యాన్ చేశారు. ఇచ్చిన పట్టాలు క్యాపిల్ చేస్తున్నారు. ఈ నాడు ఎపర్కైనా పట్టాలు ఇచ్చి వాళ్లు ఏదైనా గుడిసె కట్టుకోని ఆ తరువాత అది మార్చి చిన్న రూమ్ ఏదో వేసుకోడానికి ప్రయత్నం చేస్తేఇంతవరకు హక్కు ఇళ్ల కట్టలేదా అని చెప్పి క్యాపిల్ అపుతుంది. నోటిస్ ఇచ్చి అది వారు రిటర్సు తీసుకుంటున్నారు. ఈ విధమైన కార్బూక్మాలు చేయడం మూలంగా ఈ నాడు విపరీతమైన వ్యతిరేకత పస్తాపుంది. పేద ప్రజనీకమ్ మీద ల్యాండ్ గ్రాబింగ్ కేసులు పెట్టి కొన్ని వేల మందిని జైల్లో పెడుతున్నారు. ఆ విధంగా వాళ్లు ఇభ్యంది పడుతున్నారు మీకు తెలియచేస్తున్నాను. సరోండింగ్ ఏరియాస్‌లో మా దగ్గర ఇళ్ల పట్టాలు ప్రధానమైన సమస్య. మేము ఇచ్చిన పట్టాలు అన్ని క్యాపిలేషన్కు పెట్టినారు. కొత్తగా మీరు ఎలాట్మెంటు ఇప్పడం లేదు. కొంతమందికి ఎన్నికలు రావడం మూలంగా పొసిపన్ ఇవ్వలేకపోయాము. వారికి ల్యాండ్ ఐడింటిపై అయినది. సర్వే అయినది. ఏజన్సీ పర్సైప్ తీసుకున్నాము. కాని వాటిని మాత్రం పొసిపన్ ఇప్పకుంటే వాటిని కూడా రెబ్యూమ్ చేసుకొని అఫ్స్ పెట్టడం మొదలు పెడతాపున్నారు. ఈషిధమైన కార్బూక్మాలు అన్ని కూడా పేద వర్గాలకు వ్యతిరేకమైనటువంటి పద్ధతిలో ఈ ప్రభుత్వ విధానులు ఉన్నాయి చెప్పి ఈ సందర్భంగా తెలియచేస్తున్నాను. నేను కోసేరు రంగారాపుగారి కమిటి రిపోర్టును చూశాను చాలా చక్కగా పున్నది. ఆ రిపోర్టు అంతా కూడా చదివాను. ఆఫీసర్పు కాని వారి కాని చాలా చక్కగా అంతా రిపోర్టు ప్రేపేర్ చేశారు. మొత్తం ఇస్కూన్ అన్ని డిస్కస్ చేశారు. ప్రతిసారి మనం ఉపన్యాసాలు ఇస్కూన్ పుంటాము . కాని పరిష్కార మార్గాలు చెప్పారు. కాని అక్కడ మాత్రం స్పష్టంగా ఏ ఏ ఇస్కూన్ పున్నది అండర్ వాట్ యాక్స్ ప్రోవిజన్ పున్నది, యాక్స్కు వచ్చిన హర్షింహ ఏమిటి, దానిని ఎట్లా పరిష్కారం చేయాలనేది కూడా దానియొక

రెమిడిస్ కూడా రిపోర్టులు ఇచ్చారు. ఆ రెమిడిస్ అన్ని కూడా మీరు ఏమి చేయదల్చుకున్నారు. వాళ్లు ఇచ్చిన రిపోర్టులో నాకు తెలిసి 4,5 ఇమ్మ్యూన్ మాత్రం కాంట్లవర్సియల్గా ఉన్నాయి, అని కొట్టిగా డిబేట్ చేయవలసిన అవసరం పుస్తది. ఎందుకంటే ఎలాట్మెంటు ల్యాండ్ మీరు క్రమాలను తగ్గించి వేశారు. ఒక ఎకరం పుంటే చాలు అనే పద్ధతిలో వారు మాటల్డినారు. లంక భూములు లీజ్ గురించి మాటల్డినారు. ఇలాంటివి కొని విషయాలు మీద తప్ప చాలా మటుకు మాత్రం పేద వర్గాలకు అనుకూలమైన పద్ధతిలో ఆ రిపోర్టు పుస్తది. ఆఫీసర్సు చాలా చక్కగా రిపోర్టు ప్రైపేర్ చేశారు. కనుక రిపోర్టును మీరు ఏమి చేయదల్చుకున్నారు. ఆ రిపోర్టు ఇంతవరకు అసెంబీలో కూడా పెట్టలేదు. ఎంత విచిత్రంగా పుస్తది అంటే సీనియర్ క్యాబినేట్ మినిస్టర్ గారిని షైర్క్స్ గా వేసి చాలా ముఖ్యమైనటువంటి చాలా సిస్టియర్లాంటి ఆఫీసర్సును మెంబర్లుగా కోఆర్డినేట్ చేయమని పెట్టారు. వాళ్లు బాగా కష్ట పడ్డారు. ఫీల్డు విజిట్ చేసినారు. ప్రాక్టికల్ డిఫిక్లీస్ డిస్కస్ చేసినారు. దానికి సొల్యాప్స్ కూడా చెప్పారు. ఆ రిపోర్టు మళ్లీ సిసిఎల్ఎర్కు పంపినారు. ఒక మినిస్టర్ గారి నాయకత్వంలో కమిటీ వేసి అందులో సిసిఎల్ఎర్కు మెంబరుగా ఆయన సంతకం కూడా పెడతారు. మంత్రిగారు పెడతారు, క్యాబినేట్కు ఇస్తారు. క్యాబినేట్కు ఇస్తే రిమార్పు కు ఆ రిపోర్టును సిసిఎల్ఎర్కు పంపించి దీనిని ఎంతవరకు అమలు చేస్తాము మీయెక్కు రిపోర్టులో మీ కామెంట్లు ఏమిటి దీనిపై అని చెప్పి సిసిఎల్ఎర్కు పంపించారు. ఆయన ఆలర్డ్ మెంబరు, ఆలర్డ్ ఆయన చూసినారు, ఆయనే రిపోర్టు ఇచ్చినారు. ఆయనకే మళ్లీ పీళ్లు పంపుతారు. తరువాత దాంట్లో కొన్ని అసాధ్యమైనవి ఇది సాధ్యము కాదని ఆయన మళ్లీ 6 నెలలు తరువాత వీళ్లకి రిపోర్టు పంపుతారు. ఈ విధంగా డిలేటాజ్యోస్ చేసుకుంటూ సమ్మాం కాకపోతే ఇది అపహస్యం చేయడం కాకపోతే మీ యొక్క సిస్టియరిటి ఏమిటి దీని మూలంగా స్ఫ్రోంగా అర్థం అపుతుంది. అదే మెంబరుకు ఇప్పడం ఆయన రిమార్పుని తెప్పించే ప్రయత్నం చేయడం, దీనికి ఆయన ఇచ్చిన రికమెండేషన్స్ మళ్లీ ఆయన నెగటివ్ చేయడం, ఎంత విచిత్రం ఒక పండర్కాకపోతే ఏమిటి? ఆ విధంగా చేయవలసిన అవసరం ఎందుకు వచ్చింది? ఆ విషయాన్ని ఈ నాడు మంత్రిగారు చెప్పవలసినదిగా తెలియజేయదల్చుకున్నాను.

మ.12.00

ఈనాడు మీరిచ్చిన సమాధానం సంతృప్తికరంగా ఇప్పకుండా ఏదో డిబేట్ చేసేసి, ఎదురుదాడి చేయడం ప్రభుత్వానికి అలవాటు. ఏదైనా ఇమ్మ్యూన్ వచ్చేసరికి ఎదురు దాడి చేసి, గాపుకేకలు పెట్టి, కాంట్లవర్స్ క్రియెట్ చేసుకుని, హానును కంప్లెట్ చేసుకుని వెళ్లడం అలవాటు. కాబట్టి స్పెసిఫిక్ గా కొన్ని పాయింట్లు వారి జవాబు కోసం కోరుతున్నాను. స్పెసిఫిక్ గా వాటికి జవాబు ఇవ్వాలి. అంతకు ముందు నాలగైదు పాయింట్లు చెప్పాను. అదే విధంగా ఈ రోజు కూడా ఎసైన్మెంటు ల్యాండుకు యాక్టు తెచ్చాము. బిల్ నెం.35 పాస్ చేశాము. ఆ బిల్లులో స్పెషల్ గా కొన్ని ఎమెండుమెంట్లు తీసుకువచ్చాము. వాటి ప్రకారం మనం ఇచ్చిన అసైన్మెంటు ల్యాండ్స్ రమారమి 40 లక్షల నుంచి 50 లక్షలు ఉంటుందని ప్రభుత్వ అంచనా. 42 లక్షలు, something like that, మనం అసైన్ చేశామని. సీలింగ్ ల్యాండ్ అయితే, సరిషాస్ 1975లో తెచ్చిన యాక్టు ద్వారా కొన్ని లక్షల ఎకరాలు వస్తాయని అనుకున్నాము. దురదృష్ట వశాత్తు 6 లక్షలు కంటే ఎక్కువ తేలేకపోయాము. ఆ 6 లక్షల ఎకరాలు తీసుకురావడానికి యంత్రాగం పైన ప్రభుత్వం ఎంత డబ్బు నెచ్చించిందో, వాటి నిలువ కన్నా ఎక్కువ పెట్టిన సందర్భం. ఆ రకంగా యాక్టుకి తూట్లు పొడిచి, సేరలకు దక్కుకుండా చేసిన సందర్భం చారిత్రక సత్యం. యాక్టు వచ్చేక, మినిస్టరు గారి స్టేట్మెంటు న్యూస్ పేపర్లో చూశాను, కనీసం ఆ 42 లక్షలలో 5 లక్షలకు పైగా అన్యకొంతం అయినట్లు రిపోర్టు వచ్చిందని మీరన్నారు.

ఎంత అయింది? మీ నోటీసులో ఎంత ల్యాండు చేతులు మారాయి? ఆ వివరాలు ఇవ్వాలి. స్టేబ్లేమెంటులో అది లేదు.

ఇచ్చిన ల్యాండు రీప్సైన్ చేయడానికి ఒరిజినల్ ఓసర్కు ఇవ్వవచ్చును. లేదా ఎలిజిబుల్ పర్సన్కు ఇవ్వవచ్చును. ఆ విధంగా ఓసర్సు ఎంతమందికి ఇచ్చారు? లేకపోతే, ఒరిజినల్గా ఎపరూ లేకపోతే, ఈనాడు ముఖ్యమంత్రి గారు ఇచ్చిన భాషులు చూశారు. ఓసర్సు లేరు. ఇంతకు ముందు జవాబు చెప్పిన దానిలో ఒరిజినల్ ఓసర్సు దొరకడం లేదన్నారు. ఒరిజినల్ ఓసర్సు దగ్గర తీసుకుంటే కదా! వీళ్ళే కాగితాలు రాసుకుని, తీసుకున్నారు. వీళ్ళే అనుభవించారు. ఓసర్ అంటూ పుంటే కదా. అటువంటి తీసులు ఎన్ని వచ్చాయి మీ దగ్గర? ఒరిజినల్ ఓసర్సు ఎంతమందికి ఇచ్చారు? లేక ఎలిజిబుల్ పర్సన్కు ఎంతమంది కిచ్చారు?

చట్టంలో ఒక క్లాజూ పెట్టుకున్నారు. ప్రభుత్వం నోటీషై చేయవచ్చు. నోటీషై చేసిన ఏరియాలో మళ్ళీ ఒరిజినల్ ఓసర్కు ఇవ్వరు. ఎలిజిబుల్ పర్సన్కు కూడా ఇవ్వరు. అటువంటి ల్యాండును పట్టిక్ పర్సన్కు ప్రిజర్స్ చేసుకుంటామని క్లాజూ పెట్టారు. ఆ విధంగా క్లాజూ ప్రకారం ఎన్ని ఏరియాన్ను నోటీషై చేశారు? ఒక న్యూస్ రిపోర్టు చూశాను. 26 మండలాలు కేవలం ఒక్క కడుపు జిల్లాలోనే చేశారని. అంటే ఎంత మిన్సెయూజ్ చేశారో ఈ ప్రావిజనిని. ఒకసారి నోటీషై చేసి పుంటే ఆ ప్రాంతంలో పేదల పద్ధతిను భూములన్నీ ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకోవచ్చు. అపునా కాదా? ఎందుకు ఈ విధంగా నోటీషై చేస్తున్నారు? దాని పర్సన్ ఏమిటి? ఏదైనా ఒక అర్థం ఏరియాలో వ్యపసాయ యోగ్యం కాని పొలాలు లేని చేట్ల అలాంటిని నోటీషై చేయకుండా పదలిపెట్టి, మొత్తం రాష్ట్రంలో ఇష్టం వచ్చినట్లు మండలాలు నోటీషై చేయడం. ఆ నోటిఫికేషన్ మూలంగా పేద ప్రజలకు ఉపయోగం లేకపోతే what is the purpose? టోటల్గా మీరు ఏదనుకుంటే అదే. పట్టిక్ పర్సన్ అని ఒక క్లాజ్ పెట్టారు. ఇండిష్ట్రీస్ కూడా పట్టిక్ పర్సన్ అన్నారు. అంటే పేద వాడికి దక్కుకపోవడం, ఇండిష్ట్రీస్కు ఎలాయి చేయడం. టొన్‌విఫ్సని కూడా పట్టిక్ పర్సన్ అన్నారు మహానుభావులు. రేపు ఎక్కుడైనా పేదవాడి భూమి లాక్‌గ్రహణ చేయవచ్చు. పట్టిక్ పర్సన్ కోసం నోటీషైడ్ ఏరియాలో ఎప్పుడో 20-30-40 సంవత్సరాల క్రితం ఇచ్చిన పొలాలు కూడా లాక్‌గ్రహణ తీసుకుంటారు. అది ఎంతవరకూ సమంజసం? ఎన్ని ఏరియాన్ నోటీషై చేశారు? ఆ ఏరియాలో ఎన్ని లక్షల ఎకరాలు తీసుకున్నారు?

అదే విధంగా, నోటీసు లిచ్చామన్నారు. ఈ విధంగా ఇల్లిగర్గా ట్రాన్స్‌ఫర్డ్ అయిన చేట్ల నోటీసులు ఇచ్చామన్నారు. ఏన్ని రెస్యూమ్ అయినాయి? వాలంట రీ స్క్రూ పెట్టారు. 23 వేలో, 25 వేలో వచ్చాయని జవాబులో ఏదో ఇచ్చారు. మిగతా వాటి సంగతి ఏమిటి? 5 లక్షల పైన ఉండని అన్నారు. ఆ విషయాలు కూడా చెప్పాలి.

పెద్దలు రంగారావు గారి కమిటీ రిపోర్టలో కొన్ని రికమెండేషన్లు పైనల్ ప్రావిజన్గా మెస్సన్ చేయడం జరిగింది. ఒకవేళ ఎవరైనా ఎస్టేన్మెంటు ల్యాండ్స్ కొనుక్కున్నా, ట్రాన్స్‌ఫర్ అయినా, వేరియన్ రీజన్స్ వల్ వాళ్ళ + హాక్కులను మార్చుకుని తీసుకుంటే, that is totally prohibited under 1977 Act. ఆ చట్టం తీసుకువచ్చాము. మొన్న కొంత ఎమోండుమెంటు తీసుకువచ్చారు. ఆ పద్ధతిలో ఎవరైనా తీసుకుంటే, అనుభవదార్లు ఎన్ని సంవత్సరాల నుంచి అయితే, అనుభవంలో ఉందో దానికి రేటు కట్టి, ఫలప్రదం ఎంత వచ్చిందో, దానికి రెండు రెట్లు వాళ్ళ పద్ధతిలో రికవరీ చేయాలని స్పష్టంగా ఉంది దానిలో. అయితే ఈనాడు 305 ఎకరాలు ముఖ్యమంత్రి గారు సరెండర్ చేశారని చెప్పారు. మోర్మింగ్ చాలా చర్చ జరిగింది. మీరు చెప్పారు,

మేము మాట్లాడేటప్పుడు మాకు అవకాశం ఇస్తామని. ఈ 305 ఎకరాలు సరెండర్ చేసేటప్పుడు మీరిచ్చిన రికమెండేషన్సు ప్రకారం, యాక్టు ప్రకారం, ఒకటి - This is totally illegal. రెండవది, Recovery of the entire cost అలా రికపరీ చేయడానికి మీరు పెట్టుకున్నారు. ఎంత రికపరీ చేశారు ముఖ్యమంత్రి గారి వద్ద? మాకు తెలిసిన సమాచారం కొంతవరకూ ఉంది. వారు ఇన్కంటాక్సు రిటర్న్ కూడా ఫైల్ చేశారు. నాకు అగ్రికల్చర్లో 300 ఎకరాల పైన ఇంత ఇన్కం వచ్చిందని. మిగతాది, ఇన్ని సంవత్సరాలు ఇల్లిగల్గా అనుభవంలో ఉందో అన్ని సంవత్సరాలకు లెక్క కట్టి, మీరు ఇమీడియెట్టుగా కట్టాల్సిన అవసరం ఉంది. ఆ విధంగా ఎందుకు రికపరీ పెట్టలేదో, ఎప్పుడు పెడతారో చెప్పాలి. ఇది ఒక ఎగ్జాంపుల్. ఒక ముఖ్యమంత్రిగా ఎగ్జాంపుల్గా ఉండవలసిన వ్యక్తి. జవాబులో చూశారు, ల్యాండ్ ఎసైన్ చేయడానికి ఒరిజినల్ ఓసర్పు లేరు కనక దానికి 'ఎకోపార్కు' పెట్టుకోవడం, లేకపోతే ఐపిఎప్ పెట్టడం. ఇదుపులపాయలో పెట్టడం. కడవ వ్యవహారం చూస్తే, విచిత్రంగా ఉంది. అక్కడ ట్రైబుల్ ఐపి కావాలి. ఒక యూనిపర్సిటీ కావాలి. మొత్తం పులివెందుల చుట్టూ రింగు రోడ్డు కావాలి. 300 ఎకరాలకు రకరకాలుగా పట్టిక్ పర్సన్ కోసం ఎలాట్ చేశామని మీరు మాట్లాడుతున్నారు. పట్టిక్ పర్సన్ అని చేయడం ఎంతవరకూ సమంజసం? అక్కడ పేదవాళ్లు లేరా? కడవ జిల్లాలో పేదవాళ్లు లేరా? ఎలిజిబుల్ పర్సన్స్ లేరా? ఎవరూ భూమి కావాలని అడిగిన వారు లేరా? అందరూ మీలాగా బ్రహ్మండంగానే ఉన్నారా? ఎందుకు మీరు పేద వర్గాలకు ఇవ్వకుండా పట్టిక్ పర్సన్ కోసం ఆ ముసుగుతో మీ చేతులలో పెట్టుకోడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నారు? దానికి స్పెసిఫిక్ గా అస్పర్ ఇవ్వాలి. మొత్తం ఓపరాల్గా ఈ ప్రభుత్వానికి చిత్రశుద్ధి లేదని అనుకోవడానికి ఇస్టీపియెట్ చేసిన కార్బోక్సిలు చాలా స్పష్టంగా తెలియజేస్తున్నాయి.

మినిష్టరు గారు మాట్లాడేక మళ్ళీ నాకు అవకాశం ఇవ్వాలి. ఇప్పుడు వారు కామ్గా ఉండి, తర్వాత రకరకాలుగా కండెమ్ చేయవచ్చును. We have certain information with us. మేము కూడా చెప్పడానికి అవకాశం ఇవ్వాలి. నేను స్పెసిఫిక్ గా వారిని కోరేది, ఈనాటికి ముఖ్యంగా అపుట్టైడ్ పట్టాలు డిమాండు మొత్తం 40 లక్షలమంది అస్తయ్ చేసుకున్నట్టు మా వద్ద సమాచారం ఉంది. ఎంతమంది అస్తయ్ చేసుకున్నారు? ఆ సమాచారం ఇష్టండి. ఎప్పటిలోగా వాళ్లకు పట్టాలిస్తారు? ఇసెలిజిబుల్ పర్సన్స్కు ఇష్టమని కోరడం లేదు. కావాలంటే 'ఇరివ్ పథ్థతి' ఉంది. ఐడెంటిపై చేయడానికి టెక్నాలజీ ఉంది. రెండవసారి పట్టాలు తీసుకోకుండా చూడిచ్చు. అందరకూ ఇళ్ల పట్టాలు ఇవ్వాలి. ఎప్పటిలోగా ఇస్తారు? మా వద్ద మీటింగ్సు జరిగినపుడు దీని మీద గొడవ జరుగుతోంది. అక్కడ మినిష్టరు గారున్నారు. మా వద్ద జవహర్ సగర్ మిగతా ప్రాం తాలున్నాయి. అక్కడ పట్టాలిచ్చాము. అక్కడకు వలసలు వస్తున్నారంటే, 8 సంవత్సరాల లోపల జవహర్ సగర్ గ్రామంలో గతంలో ఒక్క మనిషి కూడా ఉండేవాడు కాదు. ఇప్పుడు 50 వేల మంది జనభావచ్చారు. అంతా పేదలు, రిక్వు కార్బోక్సిలు, ఇళ్ల నిర్మాణం చేసి పనివాళ్లు, కన్స్ట్రక్షన్ పర్చర్సు. వారు పొద్దంతాకష్టపడాలి.

మ.12.10

ఎక్కడో ఒక చోట వారు పడుకోవాలి. వారికేమా అందరికి సంపద ఉండాలి. వారికైతే రోడ్డు పేయాలి, ఇల్లు కట్టాలి. అన్ని చేయాలి. సంపద స్పెషియల్ చారి. ఇక్కడ మాత్రం పేదలకు కోసం సాయంత్రం వరకూ పోయి పడుకోవడానికి 50 గజాల స్థలం కూడా ఇవ్వకుండా ఉన్నారు. పక్కన 6,000 ఎకరాలు ఉంది. మేము 300 ఎకరాలు గ్రామ కంరం క్రింద నోటిపై చేసి ఇచ్చాము. ఈ రోజు ఇంకా కొన్ని వలసలు పెరిగి 7,000, 8000 మందికి ఇష్టకపోతే అది మేము తయారు చేసి ఇచ్చిన తరువాత ప్రభుత్వం మారింది. వారికి ఇష్టానికి ఏమీ

చేయలేదు. ఎంత కలోర పద్ధతిలో పోతున్నారంటే, కరంటు లేకుండా చేస్తున్నారు. నీరు లేకుండా చేస్తున్నారు. ఈ విధంగా ఇంత రాక్షసత్వంగా పని చేస్తే, పేద ప్రజలు ఈ విధంగా ఇబ్బంది పడితే ఇక్కడున్న శాసనసభలను కోరేదేమంటే, I am residing in that area.

(అంతరాయం)

ఎవరైతే అరుస్తున్నారో, వారు ఎవరయినా ఫరవాలేదు. మనం అక్కడకి అరగంటలో వెళ్లి రావచ్చు. ఈ డిబీట్ అయ్యే లోపల పోయి రావచ్చు. ఒక కమిటీని వేయమనండి. అక్కడి పరిస్థితిని చూడవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ఒకరిధిరితో కమిటీ వేయమనండి. ఈ రోజు అక్కడ వర్రం పడుతోంది. అక్కడ రాత్రంతా పిల్లలు గుడిసె బయట కూర్చుని ఉంటే కళ్ల నుండి నీరు వస్తుంది.

(అంతరాయం)

ఆ విధంగా వారిని ఇబ్బందులు పెడుతూ ఉంటే, ప్రాద్యున్నే బుల్ డోజర్స్‌తో వెళ్లి మొత్తం కూలగొట్టి బయట వేసి నానా ఇబ్బందులు పెడుతున్నారు. ఒక్కసారి కమిటీని వేయమనండి, అటు వైపు నుండి అరవడం కాదు. రేపు అక్కడ తెలుస్తుంది. మొత్తం సరౌండింగ్ ఏరియా అంతా ఇదే పద్ధతిలో ఉంది. పేద ప్రజలు ఈనాడు భూముల కోసం ఏ పార్టీవారు పిలిచినా వస్తున్నారు. ఈ రోజు కమ్యూనిస్ట్ పార్టీలు పిలుస్తున్నారు. తెలుగుదేశం పార్టీ పిలిపించినా వారు వస్తున్నారు. వారి అవసరాలు ఆ విధంగా ఉన్నాయి. పొద్దంతా కష్టపడితే నెలకు రు.2,000 కూడా రాశు. సోపల్ ఎకనామిక్ స్టడీ చేయించాను. ఒక్కొక్కరి పరిస్థితి ఆ బస్తీలలో చూస్తూ ఉంటే, తెలుస్తోంది. ఒక్కే రూమ్‌కి కిరాయి రు.800 అవుతోంది. వారు ఎలా బ్రతుకుతారు? ఎలా ఉంటారు? కనీసం స్థలం ఇస్తే ఇతర గుడిసె వేసుకుంటామని చెబితే అది కూడా ఇష్టకుండా నానా ఇబ్బంది పెడుతున్నారు. 40 లక్షల మంది ఉన్నారు. ఆ విధమయిన ప్రక్రియ ఈ ప్రభుత్వంలో ఉంది. ప్రజా వ్యతిరేక విధానాలను అవలంభిస్తోంది. అదే విధంగా, తన వారికి, తన బంధువర్గాలకూ కావలసిన వారికి మాత్రమే వందలాది ఎకరాల పొలాలను ధారాదత్తం రాత్రికి రాత్రే చేస్తున్నారు. ఆ విధంగా ఇష్టానుసారంగా ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత ఒక రియల్ ఎస్టేట్ ప్రభుత్వంగా తయారయింది. భూములను ఆక్షన్ వేయడం, ఉన్న పేద ప్రజలను ఆ భూముల నుండి తొలగించడం, వాటిని అమ్ముకొని ఈ విధంగా ప్రభుత్వం దుర్మర్థంగా ప్రవర్తిస్తోంది. పేద ప్రజల విషయంలో వ్యతిరేకంగా, ఈ ప్రభుత్వ ప్రవర్తన ఉంది. వారి సాంత క్యాబినెట్ కొలీగ్ ఇచ్చిన రెకమెండేషన్ పక్కకు పెట్టి అని అమలుచేయకుండా చేస్తున్నారు. ఈ రోజు డిమాండ్ చేసేదేమంటే, You appoint a Land Commission. ఒక మంచి వ్యక్తినీ పెడడాము. శంకరన్‌లాంటి ఎంతో నిజాయితీపరులైన అధికారులు ఉన్నారు. వారి ఆధ్వర్యంలలో కమీషన్ పెట్టి ఎక్కడెక్కడ అవకతవకలు ఉన్నాయో, వాటిని బయటకు తీస్తారు. అవసరమైన పేద ప్రజలను ఐడంబిష్టై చేస్తారు. ఇల్లిగెల్ అక్కుపేస్తిలు ఉంటే, వాటిని ఖచ్చితంగా తీస్తారు. జిల్లాలవారీగా ల్యాండ్ కమీషన్ ఏర్పాటు చేసి దాని బ్రాంచీలు జిల్లాల వారీగా పెట్టి ఈ భూ సమస్య పరిష్కారానికి చోరప తీసుకోవాలని సదరు రెకమెండరేషన్‌లో కూడా ఈ ల్యాండ్ కమీషన్ ఉంది. దానిని ఖచ్చితంగా ఎప్పటిలోగా కాన్సెటిట్యూట్ చేస్తారు. దానికి స్టోట్యూట్రి పవర్ ఇవ్వాలి, చూడాలి. లేకుంటే, ఇది జరగదు. యంత్రాంగం చేస్తుందని అనుకోవడం చాలా పొరపాటు. మన అనుభవం చెబుతుంది. యంత్రాంగతో అయ్యే పని కాదు. వారికి సర్వాధికారాలు ఇచ్చి అక్కడిక్కుడే డిసీషన్ తీసుకునే విధంగా, లాండ్ కమీషన్ ఏర్పాటు చేయాలనీ, అదే విధంగా, రంగారాపుగారు ఇచ్చిని కమిటి రిపోర్ట్ చర్చకు పెట్టి అందులో అమలుకు యోగ్యమయిన పేద ప్రజలకు అనుకూలమైన పనులన్నింటికి నెంటనే చర్చలు చేపట్టాలని ఆ విధంగా పేద ప్రజానీకానికి అగ్రికల్చర్ ల్యాండ్ కాకుండా, ఇళ్ల స్టులాలకు సంబంధించి కమ్యూనిటి పర్సన్ అంటే,

కమ్మానిటి ల్యాండ్ అలాట్మెంట్ ఇవ్వడం, వీటిన్నింటిని ఏ విధంగా చేపడతారో సమగ్రంగా చేపట్టాలని డిమాండ్ చేస్తున్నాను. ఈ ఆక్షన్స్ వెంటనే ఆపాలని, ఖచ్చితంగా పేద ప్రజలకు ఇళ్ళ స్థలాలను ఇచ్చినా, పర్సన్స్పుల్గా కమ్మానిటి పర్సన్స్కి అలాట్మెంట్ చేసిన తరువాత అవన్నీ వాటి పాలసీ వచ్చేపరకూ ఎటువంటి ల్యాండ్ ఆక్షన్స్ పెట్టురాదని డిమాండ్ చేస్తూ, ఈరోజు ముఖ్యమంత్రిగారు ఇచ్చిన దాని మీద వారు జవాబు చెప్పాలని కోరుతూ నాకు ఇచ్చిన ఈ అవకాశానికి ధన్యవాదాలు తెలుపుతూ సెలపు తీసుకుంటున్నాను.

మిస్టర్ స్పీకర్: పాటూరు రామయ్యగారూ, 15 నిమిషాల్ఫో పూర్తి చేయండి.

శ్రీ పాటూరు రామయ్య: సాధ్యం కాదు. పెద్ద సమస్య.

మిస్టర్ స్పీకర్: సమస్య ఉంది, సమయం కూడా పాటించాలి. దానిని బట్టి రెగ్యాలేట్ చేయాలి.

శ్రీ పాటూరు రామయ్య: ప్రభుత్వం ఈ సమస్య మీద అసలు చర్చ సమగ్రంగా ప్రయోజనకరంగా ఉండాలనే ప్రతిపాదన పెట్టిందా అనేది నాకు అర్థం కావడం లేదు. వారు ఇచ్చిన దానిలో ఏమైనా నిర్ధిష్టమైన ప్రతిపాదనలు ఉన్నాయా? లేవు. ఇప్పుడు కోసారు రంగారావుగారి కమిటి రిపోర్ట్‌ని సి.సి.ఎల్.ఎకి పంపించారు. వారు రెకమెండేషన్స్ చేశారు. వాటి మీద రెవెన్యూవారు కొన్ని రెకమెండేషన్స్ చేశారు. ఇపన్నీ కలిపి నివేదిక తయారు చేశారు. ప్రభుత్వానికి ఇచ్చారు. వారి పద్ధతి పెట్టుకున్నారు. మమ్ములను చర్చకు రమ్మంటారు. ఇది ఎక్కడ పద్ధతి? ఆ నివేదికని ఇక్కడ పెడితే సమగ్రంగా చర్చ జరుగుతుంది. ప్రభుత్వం ఏమి చేయదలచుకుంటే అది చెప్పడానికి వీలుంటుంది. ఆ రకంగా, కాకుండా ఇదివరకు చెప్పిందే మంత్రిగారు ఇప్పుడు చెప్పారు. శాసనసభలో ఇంతకుముందు చెప్పిన విషయాలను ఇప్పుడు నివేదిక క్రింద మంత్రిగారు ఇక్కడ మమ్ములను చర్చించమంటే, అది ఏమి ప్రయోజనకరంగా ఉంటుంది. నేను మొదట మంత్రిగారి దృష్టికి, ప్రభుత్వం దృష్టికి తెస్తున్నాను. అయినా మనం చర్చించాలి. కాబట్టి కొన్ని విషయాలు ప్రభుత్వం దృష్టికి తెస్తున్నాను. గత రెండు మాసాలకు పైన రాష్ట్రంలో పెద్ద ఉద్యమం ఉధృతంగా జరుగుతోంది. అది ప్రభుత్వం దృష్టికి వస్తోంది. వాటిని అందరూ పరిష్కారం చేసే మార్గం కాకుండా, వేరే వేరే మార్గాలు అలోచిస్తున్నారు. అందువల్ల ఈ రోజు లక్షలాది మంది ఈ ఉద్యమాలకు వస్తున్నారు. ఎవరయినా ఉహించవచ్చు. మొదట ప్రభుత్వం అనుకొన్నది ఏమంటే, ఇదేదో మొదట సిపిఎ., లేక సిపిఎఎ., వామవక్షాల కార్యకర్తలు నలుగురు అక్కడకు వెళ్లి జండాలు పాతి వచ్చే మామూలు కార్యక్రమం అనుకోవచ్చు. అనుకున్నారు, కానీ అలా కాదు, అలా లేదు. వేలాది మంది ఎక్కడ పిలిపించినా, ఇదిగో బాబూ, అంటే జండాలు పట్టుకొని ఎవరు చెప్పినా వారు వస్తారా? రారు. ప్రజలలో ఉండే కోర్చె ఎంత లోతుగా ఉందో ప్రభుత్వం గమనించాలి. వారు స్ఫుర్చందంగా వస్తున్నారు. స్ఫుర్చందంగా వస్తున్నారు. మొత్తం మీద గ్రామసీమలలో ఉండే సాగుభూమి లక్షలాది ఎకరాల పైన వారు ఈ రోజు స్వాధీనం చేసుకొని జండాలు పాతి, ప్రభుత్వ భూమి, అసైట్ భూమి పంచమని గొంతెత్తి అరుస్తున్నారు.ఇది చిన్న విషయం కాదు. ప్రభుత్వం పరిశీలనలోకి తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను. కోత్తగా ప్రజలు కోరడం లేదు. మేమూ కోరడం లేదు. ప్రభుత్వం చెప్పిన విషయాలు. వారు ఏమి చెప్పారు, ఎప్పికల ముందు పాదయాత్రలో ఏమి చెప్పారు? ఇక్కడ వారు వెంటనే అధికారంలోకి వచ్చిన తరువాత ఏమి చెప్పారు? వారు చెప్పిన మాటలే. ప్రత్యేకంగా గొంతెమ్ము కోర్చెలు ప్రజలు కోరడం లేదు, అడగడం లేదు. అవి పేదలు అడగడం లేదు. ప్రభుత్వం గమనించాలి. ప్రభుత్వం ఏర్పడిన తరువాత మూడేళ్ళ క్రిందట సి.సి.ఎ.యం., సి.సి.ఎ., ముఖ్యమంత్రిగారి పద్ధకు వెళ్లారు. అయ్య, మీరు చెప్పారు. ఈ భూముల విషయం చూడండి, పరిష్కారం

చేయండి, వంపిణీ చేయండని చెప్పాము. ఆ తరువాత మావోయిస్టుల చర్చకూ వద్దారు. వారి ప్రాధాన్యత కూడా భూమి సమస్యలని చెప్పారు. అప్పుడు రంగారాపుగారి కమిటి పేశారు, మంచిది.

మ. 12.20

కోసేరు రంగారాపు కమిటి నిపయం తరువాత చెప్పతాను. దేవేందర్గాడ్గారు పట్టణాల్లో ఉన్న పేదలు ఏ విధంగా అవస్థలు పడుతున్నారో తెలియజేశారు. వారికి గుడిసె చేసుకోడానికి స్థలం లేదు. పట్టణాల్లో ఉన్న పేదలు, గ్రామ సీమల్లో ఉండే పేదలు, మన దేశ పొరులా, లేక విదేశి పొరులా అని అడుగుతున్నాము. మన దేశ పొరులే అయితే, తల దాచుకోడానికి గుడిశ లేకుండా ఉంటే, ఇదేమైనా శ్రేయా రాజ్యమా అని అడుగుతున్నాము. పేద వారికి స్థలం ఇచ్చే అవకాశం ప్రభుత్వానికి లేదా. ఈ నిపయం ప్రభుత్వం ఆలోచించాలి. పొద యాత్రల సందర్భంగా రాజశేఖరరెడ్డి గారు చెప్పిన మాటలకు, ఎన్నికల మ్యానిఫోస్టోల్లో చెప్పిన అంశాలను ఆధారంగా చేసుకొని పేద ప్రజలు తమకు భూమి వస్తుంది, ఇళ్ళ స్థలాలు వస్తాయి, సాగు భూమి వస్తుందని అనుకొన్నారు. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి వచ్చి మూడు సంవత్సరాలైనా ఏమీ చేయలేదు. వారి ఆశలన్నీ అడిఅశలయ్యాయి. పేదలు ఇళ్ళ స్థలాలు కావాలంటున్నారు. భాల్చి స్థలాలను చూపించి మరీ వారు ఇవ్వాలి అంటున్నారు. దీనికి ప్రభుత్వం ఎందుకో ముందుకు రాకుండా ఉంది. భూ ఉద్యమం ఉధృతంగా ముందుకు పోతోందే తప్ప ఎవరో ప్రేరిపిస్తే వచ్చింది కాదని తెలియజేస్తున్నాము. కొంత మంది నాయకులు అసలు మేము ఇళ్ళే ఇస్తామంటే, ఇళ్ళ స్థలాలు దేనికని అంటున్నారు. పేదవారికి మీరు ఇళ్ళ ఇస్తామంటే తీసుకోవడానికి వారికి చేదా. మీరు ఇవ్వడం లేదు. స్థలమే ఇవ్వడం లేదు. మీరు ఇళ్ళ ఇస్తారా. మీరు ఎప్పుడైనా పట్టణాల్లో స్టోర్ చేశారా. మీకు ఉన్న సీమ్ అములు చేస్తున్నారా. ఇళ్ళ ఇస్తామన్న మాట చెప్పారే కానీ ఇవ్వలేదు. వారు ఎండకి, వానకి తడిసి బ్రతుకుతున్నారు. వారికి పచ్చే దెండు, మూడు వేల రూపాయల జీతంతో వారు జూవ, గంజి త్రాగి బ్రతుకుతున్నారు. మీ బ్రతుకింతే అని మీరు చెప్పదలచుకొన్నారా. పేదల గురించి ఏ ఏ పథకాలు ఉన్నాయో చెప్పండి. ఇళ్ళ స్థలాలు కావాలని హైదరాబాద్లో లక్ష్మిర మంది అప్పె చేసి ఉన్నారు. స్థల్ దెవలప్మెంట్ సీమ్ క్రింద పట్టణాల్లో ఇళ్ళ రాలేదు. ప్రత్యేకించి హైదరాబాదులో హైదరాబాదు, నిజయవాడలో, నిచాఖపట్టణాలో జె.ఎస్.ఆర్.ఎమ్. క్రింద పనులు ఎక్కుడ ప్రారంభమైనాయి. ఇళ్ళ ఇస్తామంటే వద్దంటున్నారని మీరంటే అర్థం ఉందా. ఇటువంటి మాటలు చెప్పి ఉద్యమంలోకి ప్రజలను రాసీయకుండా చేస్తే ప్రజలు హర్షించరు. ఇళ్ళ స్థలాలు కావాల్సిన వారు మీరు చెప్పే మాటలను వినరు. లక్ష్మిరమంది అప్పె చేసుకొన్నారు. దెండు లక్షల మంది దాకా ఉద్యమాల్లో పాల్గొంటున్నారు. ఉద్యమాల్లో నీరంతా పాల్గొంటుంటే, నీరు అంటున్నారు, నీరంతా గ్రామాల్లో ఇందిరమై పథకంలో ఇళ్ళ తీసుకొని, మళ్ళీ ఇక్కడకు వచ్చి ఉద్యమాల్లో పాల్గొంటున్నారని అంటున్నారు. దీనికేమైనా అర్థం ఉందా. ఆ పేదలషైన ఎంతటి అభాండాలు వేస్తున్నారు. ఇళ్ళ స్థలాలు ఇవ్వద్దని ఆలోచన చేస్తే, అది ఊరికి పోతుండా ఆలోచించండి. ‘రాజీవ్ గుహకల్వు’ పథకం ద్వారా దిగువ, మధ్యతరగతి వారికి ఇల్లు కట్టుకొనే అస్కారం ఉండని అన్నారు. ఏమైంది ఈ రాజీవ్ గుహకల్వు పథకమని అడుగుతున్నాము. 65వేల ఇళ్ళ హైదరాబాద్ చుట్టూప్రక్కల ప్రాంతాల్లో కట్టాలని అనుకొన్నారు. ఇందులో నాలుగుస్వర వేలుమాత్రమే కల్పారు. నాలుగుస్వరవేల మందిని మాత్రమే పొండి అంటే, వారు పోవడానికి సిద్ధంగా లేరు. అక్కడ ఇరుకు గదులు ఉన్నాయి. పిల్లా పొపలతో పోయి ఎట్లా సర్పుకోగలము, ఉండగలమని అంటున్న సందర్భంలో మీరు ఈ పథకం ద్వారా కట్టిన ఇళ్ళను వారికి ఎప్పుడు ఇస్తారు. మేము ప్రభుత్వానికి ఒక ప్రతిపాదని చేస్తున్నాము. రాష్ట్రంలో సమగ్రమైన హాసింగ్ పాలసీ ప్రభుత్వానికి లేకపోతే, మీరు ఏమీ చేయలేరు. ఒక్క రీతిగా వ్యవహారం చేస్తే సరిపోదు. సమగ్రమైన హాసింగ్ పాలసే ఉండాల్సిన అవసరం ఉంది. దానిని

నిర్లయించండి. దాని ప్రకారం రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా, పట్టణ ప్రాంతాల్లో హాసింగ్ వ్యవహారం చూడాలని ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఈ పథకంలో లబ్దిదారులుగా లేని గ్రామాల వారిని ఉన్నట్లు చూపిస్తున్నారు.

CHAIRMAN: Ramaiah Garu, Short Discussion on the recommendations of 'Koneru Ranga Rao Committee'. I am just advising you not to address the housing issue.

శ్రీ పాటూరు రామయ్య :- ప్రొర్ట్ డిస్కప్స్ కాబట్టి నేను ప్రొర్ట్ గానే చెపుతున్నాను. చిత్తరు జిల్లాలోని వాల్మీకిపురం మండలం ఉంది. అక్కడ ఇంపాలపల్లి అనే గ్రామం ఉంది. అది మని చీఫ్ నివ్గారి నియోజకవర్గం అనుకోటాను. ఆ గ్రామమే లేదు. దానికి ఆ పేరు పెట్టి ఇందిరమ్మ పథకం క్రింద లబ్దిదారులను ఎంపిక చేశారు. ఇదెక్కడిన్నాయం అంది. ఆ గ్రామమే లేదని చెపుతున్నారు. మొదట 210 మందికి ఇచ్చారుట, అటు తరువాత వెరిపై చేసి వంద మందికి ఇచ్చారుట. లేని గ్రామానికి ఉన్నట్లు స్నేహమని ఎట్లా అమలు చేస్తారని కలక్కర్ గారు ఒక బృందాన్ని పంపించి వెరిపై చేయించారు. ఈ విధమైన పరిస్థితులు ఉంటే, ఇళ్ల స్థాలాలు గానీ, లబ్దిదారులు ఎంపికగాని చేస్తే ఎట్లా.

సత్కారమేడు నియోజకవర్గంలోని నాగులాపురంలో 726 వేల ఎకరాల భూమిని 30 సంవత్సరాల క్రితం అంటే 1977వ సంవత్సరంలో రెండు దశాలుగా 250 కుటుంబాలకు పంచారు. పొర్సై డిపోర్ట్మెంట్ వారు ఆ భూమి వారిదని అంటున్నారు. నాయకులు, ప్రభుత్వ ప్రతినిధులు ఉన్నారు. ఏమీ చేయలేదు. అటువంటి పరిస్థితులు రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా ఉన్నాయి. పట్టణాలకు వస్తే కృష్ణా జిల్లాలోని గుడివాడ పట్టణంలో ఒక మరం భూమిని తొందరగా ప్రభుత్వం పంచండి, పంచండి అంటున్నది. మమల్ని నమ్మించడానికో ఏమిటో అర్థం కావడం లేదు. ఆ మరం భూమిని రెండు వేల మందికి ఇస్తామని చెప్పారు. వెయ్యి మందికి అలాట్ చేశారు. వెంటనే బేస్మెంట్ వేసుకోంటే తప్ప మీకు సాంక్షేపిక పట్లు ఇవ్వలేమని చెప్పారు. దాదాపు 30 వేల రూపాయలు ఖర్చు చేసి బేస్మెంట్ వేసుకొన్నారు. ఆ భూమి కౌలుదారులదిట. ఎవరికో లీజ్ కి ఇచ్చారుట. ఆ లీజ్ హోల్డర్స్ కోర్సుకి వెళ్లి స్టేషన్లున్నారు. డబ్బు వెచ్చించి బేస్మెంట్ వేసుకొన్న వారు ఇప్పుడు ఎక్కడకు వెళ్లాలి. వీరి విషయంలో ప్రభుత్వం చెప్పాల్సిన అవసరం ఉంది. ఈ విధంగా పేద ప్రజలు, పట్టణ ప్రాంతాల్లో అవస్థాపదే పరిస్థితి ఉంది. వీరికి ఇళ్లు ఎప్పుడు ఇస్తారో చెప్పాల్సిన అవసరం ఉంది. ఇళ్ల లెక్కలన్ని తప్పకుండా మీరు ఆలోచన చేసి త్వరితగతిన ఒక పాలసి నిర్మయం చేసి చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. పట్టణాల్లో చూస్తే, 832 మండలాల్లో 142 పట్టణాల్లో, 10,108 ఎకరాల ఇళ్ల స్థలాల్లో 1,90,616 మంది పాల్నాన్నారు. అక్కమించుకొన్న 16,011 మంది అర్పై అయ్యారు. ఈ విధంగా లెక్కలు ఉన్నాయి. దాదాపు 40లక్ష ఎకరాల ప్రభుత్వ భూములు అన్యాకాంతమయ్యాయిని చెప్పారు. అందులో నాలుగు లాక్షల ఎకరాలకు మేము నోటీసులు ఇచ్చామని అంటున్నారు. వారందరూ మూడు నెలల్లో ప్రకటించాలని మీరు చెప్పారు. దానికి వారేమీ చూసుకోవడం లేదు. మరి ఎంత మందికి నోటీసులు ఇస్తారో తెలియదు. నాలుగైదు నెలల్లో మూడు నాలుగు వేల మందికి నోటీసులు ఇస్తే, నోటీసులు ఇచ్చిన వారి భూములు ఎంతవరకు స్వాధీనం చేసుకొన్నారో, పేదలకు ఇచ్చారో చెప్పాలి.

మ.12.30

ఒక్కమాటు కాదు పేదలను ఎంత అవహస్యం చేస్తున్నారు, ఎంత హేళన చేస్తున్నారంటే వాళ్లు గుడిసెలు వేసుకోవటానికి జాగా కావాలంటే మేం గుడిసెల రాజకీయం చేస్తున్నారంటున్నారు. గుడిసె రాజకీయాలు చేసినవారే మహోనాయకులైన వారున్నారు. పేదల హృదయాలలో పుండిపోయారు. ఇది వరకు వెంకటస్వామి గారిని గుడిసెల వెంకట స్వామి అనేవారు. మేం పేదల పక్కాన పుండి మాటల గుడిసెల

రాజకీయమా? మరి మీది మేడల రాజకీయమా? ఆ విధంగా హేళన చేయటం మంచిది కాదు. గుడిసెలు మీరే వేయించండి. వాళ్ల ఓట్లు మీరే పొందండి. అలాంటి పేద వారికి గుడిసెల కోసం, జాగా కోసం మీరే పోరాడండి. పేదల పక్కన నిలబడి వాళ్లకోసం జానెడు జాగా అడిగితే, సాగు భూమి అడిగితే అది అరాచకమా? మేం అరాచకం చేస్తున్నామని మాటల్లాడతారా? ఎవరినైనా కొట్టామా లేక హింసించామా? చేసింది మీరు, కొట్టింది మీరు. మీరు మాటల్లాడే మాటలు ఎట్లా అర్థం చేసుకోవాలో మాకు అర్థం కావటం లేదు. ఒక వైపు గౌరవ హోం మినిష్టర్ గారు మాది మావోయిస్టులు చేసే కార్యక్రమమంటారు. పోలీసుల చేత అణగదోక్కించాలని చూస్తారు. మరోవైపు మాది బ్రహ్మండమైన ఉద్యమం అంటారు. పోలీసు లారీలచేత పేద ప్రజలను కొట్టిస్తూ పుంటే ప్రభుత్వం ఆలోచించకుండా గమ్మను పుంటామంటారేనిటండీ? ఇట్లాండి కబుర్లు పేద ప్రజల పైన పడితే దానికి ఆ పేద ప్రజలకు కాని, ఉద్యమాలు చేస్తున్న మాకు కాని సష్టం కాదు. అది మీ ప్రభుత్వాకే సష్టం పేద ప్రజలపై జరుగుతున్న హింసను దృష్టిలో పెట్టుకొని ప్రభుత్వం ఉండాల్సిన అవసరమున్నది. కాంగ్రెస్ వాళ్లు దేశవ్యాప్తంగా జరిపిన జరుపుతున్న హింసకు విక్రిమ్మ మేమే. వేలాది మందిని జైళ్లలో పెట్టారు. వందలాది మంది కాల్పి చంపారు. అప్పీ మరచిపోతామా? మీరు కూడా మరచిపోనద్దు. అందునల్ల ఏదో మీరు భూమి ఇస్తామంటే అంత తేలిగ్గా పేదలకు భూమి వస్తుందని మేం అనుకోవటం లేదు. అయినా భూమి ఇమ్మని కోరటం మా బాధ్యత. ఎందుకంటే మేం పేద ప్రజల తరఫున పున్నాం. కాబట్టి ఏదో ఒక పోరాటం ఇక్కడ తీసుకొచ్చి పేద ప్రజలకు భూమి ఇప్పించటానికి కృషి చేయటం మా బాధ్యత. మేం ఇప్పుడే చేయటం లేదు. మూడేళ్ల క్రిందట అంతకుముందు తొమ్మిదేళ్ల వాళ్లు పుంటున్నప్పుడు కూడా మేం కదలకుండా లేసే? ఉద్యమాలు చేయకుండా చేతులు ముడుచుకోలేదే? పోరాడకుండా లేసే? ఆ టైంలో కూడా భూపోరాటాలు చేసి నేను నెల రోజుల పాటు జైల్లలో పున్నాసు. ప్రపంచ బ్యాంకు అడ్జస్ట్మెంట్ లోన్ రాటానికి ప్రయత్నం చేస్తూ పుంటే అది రాష్ట్రానికి విపరీతమైన సష్టం, ప్రజలకు హాని జరుగుతుందని, వాటికి వ్యతిరేకంగా పోరాడాం. మీరు కాడా ఆ పోరాటంలో మాతో కలిశారు. ఆ రోజున మీరు ఇక్కడున్నారు. ఆ పోరాటాల ఫలితంగా మీరు ఆక్కడ కూర్చున్నారు. ఇప్పాళ మీరు అక్కడికి పోయి మేము వేరే వాళ్లను అక్కడ కూర్చోబెట్టుబానికి ప్రయత్నిస్తున్నట్లు మాటల్లాడుతున్నారు. మేం ప్రజల పక్కన నిలబడి ప్రజల కోసం పుంటే మమల్ని వాళ్లను అక్కడికి తీసుకొచ్చిపెట్టటానికి మేం ఉద్యమాలు చేస్తున్నామని చెబుతున్నారు. మొడకాయ మీద తలకాయ పుస్తవాళ్లు అనే మాటలేనా అని? అట్లాంటి మాటలు మీకు తగదు. కావాలంటే మీరూ ప్రజల పక్కన నిలబడండి. ప్రజల దగ్గరకు వెళ్లండి.

(అధికార పక్కం వైపు మంచి అంతరాయం)

మీరు అటువంటి మాటలు మాటలడితే చాలా బోల్తాడుతారు. మీరు అటువంటి మాటలు మాటలడినట్లయితే పుయ ఆర్ రెడ్ టు డిస్క్స..... వేదిక ఎక్కుడో చెప్పండి. మేం వస్తాం. అంతే కాని మీరు వూరికి కబుర్లు చెబితే దేశమంతా చూస్తున్నారు మేధావులు, ప్లానింగ్ కమిషన్ మరియు అంతా చూస్తున్నారు. మీరు ఆ రకంగా మాటల్లాడుతూ ఎవర్ని నమిస్తారు? మీరు ఏ మాత్రం మాటల్లాడలేరు. మీ మాటలు వాదనకు నిలబడలేవు. అందునల్ల పేద ప్రజలకు ఇళ్ల స్థలాలు కాని, సాగు భూమి కాని ఇప్పటానికి కాంగ్రెస్ పార్టీకి పొలిటికల్ విల్ లేదు. ఏమైనా అంటే మేమే చట్టాలు తెచ్చామంటారు. మరి చట్టాలు తెచ్చిన మీరు వాటిని అమలు చేయండి. ఆ చట్టాలైనా వూరికనే వచ్చాయా? ఎన్ని లారీలు విరిగాయో, ఎంత మంది ప్రాణాలు కోల్చోయారో? అఉద్యమాల ఫలితంగా ఆచట్టాలు వచ్చాయి. 1973, 75లో వచ్చిన సీలింగ్ చట్టాలకు ఏగతి పట్టించారో అందరికీతెలును. ఆ రోజున 20 లక్షల ఎకరాల మిగులు భూములున్నాయన్నారు. తరువాత అది 10 లక్షలకు మరి కొంత కాలానికి 8 లక్షలకు

ఆని దిగిపోయాయి. ఆ విధంగా మీరు అంతా నీరు కార్బ్ ఒక పొర్స్ చేయటానికి ప్రయత్నిస్తున్నారు. అలాంటి మీరు అసైన్స్‌మెంట్ చట్టాన్ని అమలు జరుపుతారా? జరపండి. మంచిదే. మీరిచ్చిన స్టేట్‌మెంట్‌లో 1977లో చట్టం తెచ్చామని గుర్తు చేశారు. సంతోషం. మరి అసైన్స్‌మెంట్ చట్టాలను చేయటానికి ముందుకొచ్చిన మీరు అసైన్స్ భూములను వంచటమనేది ఆ చట్టానికి గుండెకాయ వంటిది. మరి దానిని అమలు చేయటంలో తూట్లు పొడిచారు. అసైన్స్‌మెంట్ చట్టాలను అమలు చేస్తూ ఆ భూములను పేదలకు ఇస్తారా? కాని మీరు ఆ చట్టానికి తీసుకొచ్చిన సవరణలు అన్యాక్రాంతమైన అసైన్స్ భూములు తిరిగి పేదలకు ఇవ్వటానికి వీలుగా లేవు. ఎక్కడ మీకు అవసరమో అక్కడ నోటిఫై చేస్తారు. ఎక్కడ మీకు కావలసిన వారు, పరిశ్రమాధిపతులు పున్చారో అక్కడ నోటిఫై చేస్తారు. ఆ విధంగా మీకు కావలసిన చోట నోటిఫై చేసుకునే ఆస్కారం ఆ సవరణల వల్ల పుంది. అందువల్ల మీరు తెచ్చిన గుండె కాయ వంటి చట్టానికి ఈ సవరణ తూట్లు పొడిచేలా పుంది. అందువల్ల మేము ప్రభుత్వం ముందు కొన్ని ప్రతిపాదనలు పెడుతున్నాము. మేమిచ్చే ప్రతిపాదనలను ఆమోదించండి. ఆ తూట్లు మీరు పూడ్చండి. ఆ సవరణాలను ఉపసంహరించుకోండి. అన్యాక్రాంతమైన అసైన్స్ భూములను నిజమైన పేదలకు ఇచ్చే ఆలోచన చేయండి. అదేవిధంగా నిజయవాడ, సింహాచలం లాంటి చేట్ల సేరలు ఆక్రమించుకొని గుడిసెలు వేసుకున్న వాటిని రెగ్యలరైజ్ చేయాలిసి అవసరమున్నదని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

మ.12.40

రిజిస్ట్రేషన్ చేయడానికి ముందుకు రావడం లేదు. ఆప్రాంతంలో ఉండే వాటిని లోకేట్ చేసి రెగ్యలరైజ్ చేయాలి. ప్రభుత్వ స్థలాల్లో ఇప్పటికే గుడిసెలు వేసుకున్న వారిని సర్వే చేసి అర్థాలైన వారికి ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను. నేను అనర్పులకు ఇప్పమని అనడం లేదు. భూ ఉండ్చమంలో పేదలను గుర్తిస్తున్నారు. సాగు భూమిని పెంటనే పేదలకు ఇవ్వాలి. గత రెండు, మూడు సంవత్సరాలుగా ఎమ్మర్ఱు, అర్సెఱు, కలెక్టరుకు ధరభాస్తు చేసుకున్నారు. వారిలో అర్పాలైన వారికి ఇళ్ల స్థలాలు ఇవ్వాలి. ఇందిరమ్మ పథకంలో అవినీతిని గురించి పుంభాను పుంభాలుగా వార్తలు వస్తున్నాయి. దాని వల్ల ప్రజలకు ఆశించిన రీతిలో న్యాయం జరగడం లేదు. ఆ పథకాన్ని మూడు దశలుగా అభివృద్ధి చేస్తామని చెప్పారు. కాని ఆ పరిస్థితులు అలా లేవే. ప్రజలు మా పాలిట ఇందిరమ్మ పథకం ఎందుకు వచ్చిందని బాధపడుతున్నారు. ఇళ్ల స్థలం ఇచ్చిన వారికి ఇల్ల కట్టలేదని ఆ స్థలాలను లాక్కుంటున్నారు. ఇందిరమ్మ పథకంలో ఐవై క్రింద రు. 25వేలు ఇస్తున్నారు. ఇందులో 80 శాతం సెంట్రల్ గపర్స్‌మెంట్, 20 శాతం రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఇస్తుంది. ఆ విధంగా ఐవై క్రింద ఇవ్వకుండా ఇందిరమ్మ పథకంలో కలుపుతున్నారు. అందువల్ల జరిగేది 2006-7లో 1,39,914 మంది , 2007-8లో 1, 92,148 మంది అంటే సుమారు 148 కోట్ల ఎన్సి, ఎన్సి, మైనారిటీలు, పరద బాదితులకు చెందిన సొమ్మును సష్టాపోయారు. వారికి రావలసిన ఐవైని ఇందిరమ్మ పథకంలో కలపడం వల్ల ఈ విధంగా అపుతుంది. ఇంటిగ్రెచెడ్ హాసింగ్ స్లీమ్ డెవలప్‌మెంట్ ప్రోగ్రామ్ అనేది ఎక్కడ అమలు జరుగుతుంది? దానికి లక్ష రూపాయలు ఇస్తారు. 77 మున్సిపాలిటీలకు శాంక్షేప చేశారని అన్నారు. సెంట్రల్ గపర్స్‌మెంట్ స్క్రీమ్ అమలు జరుగుతుందా? ఆ డబ్బులు కూడా ఇందిరమ్మ స్క్రీమ్లో చేర్చి వారికి పురచేయి చూపించారు. అదైనా సక్రమంగా జరుగుతుందా చెప్పండి. ఈ ఇంటెలిజెన్సు వాళ్లు, విజిలెన్సు వాళ్లు విచారణ చేసి ఒక నిర్ధారణకు వచ్చారు. ఒకే ఇంటికి రెండు బిల్లులు ఇచ్చారండి. పాత ఇంటికి రంగు వేయించి బిల్లు ఇచ్చారు. రేకుల పెడ్డకు, పశుపుల కొట్టానికి కూడా ఇళ్ల కట్టించామని బిల్సు ఇచ్చారు. రాజకీయ విపక్షతో ఇల్లు నమోదు చేయకుండా అనర్పాలైన వారికి ఇచ్చారు. కాంగ్రెసు పార్టీ ఎవరికి చెబితే వారికి ఇచ్చారు. ఆ విధంగా ఇందిరమ్మ పథకాన్ని అబానుపాలు చేసే పని మీ వాళ్లే చేస్తున్నారు. దానిని కట్టడి చేయండి. రు. 2000 ఆదాయంసకు మించి ఉన్న

కుటుంబానికి కాంగ్రెసు పార్టీ వారికి రెండు ఇళ్లు ఇచ్చారు. దాని యొక్క ఆచరణ ఈ విధంగా ఉంది. దానిని సరిచేయకపోతే ఆ కార్యక్రమం ఇబ్బంది పెట్టే పరిస్థితి వస్తుంది. అదే విధంగా పట్టణాల్లో పేదలు, మధ్య తరగతి వాళ్ల గృహ అవసరాలకు సంబంధించి పట్టణ భూ వినియోగ విధానాన్ని ప్రభుత్వం ప్రకటించాలి. దీనికి సమగ్రమైన పాలనీ తీసుకురావాలి. పట్టణ ప్రాంతాల్లో భూమిని ఎలా వినియోగించాలో ఆలోచించకుండా చేస్తే ఇలా జరగడానికి ఆస్కారం ఉంటుంది. భూ వినియోగ విధానాన్ని ప్రకటించవలసిన అవసరం ఉంది. రంగారావుగారి సిఫారసులు అమలు చేయాలని అనుకుంటున్నారు. వెంటనే ప్రారంభించవలసిన అవసరం ఉంది. రంగారావుగారి కమిటీ వాళ్లు ఒక సూచన చేశారు. *The Land Committee knows with regret that the land administration for the last decades has gradually weakened to virtually a paralysis.* అసలు భూ పరిపాలన విభాగం అనే దానికి పక్షవాతం వచ్చింది. దాని యొక్క చేయి, కాలు, నీరు ఆడదు. ఆ పరిస్థితులలో భూ పరిపాలనా వ్యవస్థ ఉన్నది. అంటుపంటి వ్యవస్థను పెట్టుకొని ఈ ప్రభుత్వం కార్యక్రమాలు చేస్తుంది. అందుకోసం స్వతంత్ర ప్రతిపత్తి గల భూ కమీషన్‌ను వేయండి. భూ సంస్కరణలు అమలు చేయడానికి దానికి ఒక మంత్రిత్వశాఖను, భూ కమీషన్‌ను ఏర్పాటు చేస్తే ఏమైనా చేయడానికి వీలపుతుంది. ఆ విధంగా చేయకపోతే ఎలా సాధ్యమపుతుందో ఆలోచించండి. కమిటీ సిఫారసుల్లో చట్ట సపరణను ఉపసంహరించాలని చెప్పాను. అన్యకొంతం అయిన అసైండ్ భూములను పేదలకు ఇప్పడం లేదు. అసైండ్ భూములను తీసుకోవడానికి ఈ చట్ట సపరణ చేశారని ఉంది. 94 చట్టం ఉండగా దీనికి సపరణ ఎందుకు తెచ్చారో అర్థం కావడం లేదు. ఇది పూర్తిగా వారి పొట్ట కొట్టడానికి తప్ప వేరొకటి కాదు. అసైండ్ భూములు తీసుకుంటున్నారు. పేదలకు ఇచ్చిన భూములను వారి దగ్గర సుండి ఏదైనా పర్పన్ ఉంటే దాని కోసం గపర్చమెంట్ తీసుకుంటుంది. కాని ప్రభుత్వం ఇచ్చిన అసైండ్ భూములను, అది వారికి సంబంధించిని కావని అది ప్రభుత్వ భూమి అని వారికి సష్టు పరిపోరం ఇప్పకుండా, ఎందుకు సష్టు పరిపోరం ఇవ్వాలని అంటున్నారు. అసైండ్ భూములకు సష్టు పరిపోరం ఇప్పలేదని ప్రోకోర్సుకు వెళించి, వారికి కూడా సష్టు పరిపోరం ఇవ్వాలని ప్రోకోర్సు తీర్చు ఇచ్చింది. కాని మన ప్రభుత్వం దాని మీద సుట్టిం కోర్సులో అప్పీల్ చేసింది. ఆ అప్పీల్సు ఉపసంహరించుకుంటే వారికి సష్టు పరిపోరం ఇస్కూడానికి స్కోర్స్ ఉంటుంది. ఆ విధంగా వారిని ఆదుకోవడానికి ఆస్కారం ఉంటుంది. అందుకని ఆ అప్పీల్సు ఉపసంహరించుకోవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది.

మ.12.50

అధ్యక్షు, ఇందిరమ్మ పథకం గురించి ఇందాకే చెప్పాను కదా. చాలా జరుగుతున్నాయి. వీటిని పరిశీలించడానికి మేము చాలా ఆలోచించే మీ ముందు పెడుతున్నాము. ఒక “ ఓంబడ్స్మాన్ ”ను ఏర్పాటుచేయాలి. ఇది మీకు అప్రతిష్ట కాదు. సి.యం., గారు రిప్పూ చేశారని మీరే చెబుతున్నారు. అక్రమాలు జరుగుతున్నాయని పత్రికలలో అంటున్నారు. అని కొన్ని ప్రాంతాలలో జరిగాయి. రెండు దఫోలుగా జరిగినటువంటి, రేపు రాబోయే మూడవ దఫా ప్రారంభిస్తారు. ఇప్పుడు రెండవది జరుగుతుంది. ఈ రెండవ దఫాలో కూడా అక్రమాలు జరుగుతున్నాయి. రెండవ దఫాలో ఇరై లక్షల ఇళ్లు కాదు, అదనంగా పది లక్షల ఇళ్లు చేర్చారు. అసలు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి ఆశ్చర్యం వేసింది. ఇప్పుడు ఇన్ని లక్షల మంది ఎక్కడి సుండి వస్తారు. మేము చేసినవి కాదు, మీ వాళ్లు చేసినవే. అవస్త్రీ విచారించాలి. అంటే మీరు “ ఓంబడ్స్మాన్ ” ను వేయండి. ఓంబడ్స్మాన్ అంటే ప్రత్యేక అధికారిణిని వేయండి. తేజుపులాంటి వారు పున్నారు. నిక్కచ్చిగా పుండెటటువంటి వాళ్లను చేర్చాలి. ఓంబడ్స్మాన్‌ను వేయండి. ఆ విధంగా మీరు చేసినట్లుయితే ఇందిరమ్మ

పథకంలోని లొసుగులు, లోటుపాట్లు ముందుకు వచ్చి, వాటిని సరిచేయడానికి మీకు ఉపయోగపడతాయి. ఇందిరమ్మ పథకంలోని లొసుగులను విచారించవలసిన అవసరం పుంది.

అదే విధంగా భూసంస్కరణలు అనేవి రెవిస్యూ శాఖలో భాగం కాకుండా చేయండి. తరువాత ఒక ప్రత్యేకమైన మంత్రిత్వశాఖను ఏర్పాటు చేయండి. భూసంస్కరణల మంత్రిత్వ శాఖలు చాలా చోట్ల పున్నాయి. అదే విధంగా మన రాష్ట్రంలో కూడా భూసంస్కరణలను చేసే దానికి ఒక ప్రత్యేకమైన మంత్రిత్వ శాఖను ఏర్పాటు చేయండి. అట్లాగే కోసేరు రంగారావు కమిటీ సిఫార్సులను అమలుచేసే దానికి ఒక భూసంస్కరణ కమీషన్‌ను ఏర్పాటు చేయండి. ఈ రకంగా ఈ ఉద్యమంలో పెట్టిన కేసులన్నింటినీ కూడా మీరు ఉపసంహరించుకోండి, ఎత్తించేయండి. ఇప్పటికే చేశారు. సాధారణమైన ప్రజలు, కష్టజీవులు వచ్చి భూములు పున్నాయా, మాకు ఇప్పండి, ఇక్కడ జాగా పుంది, మాకు ఇప్పండి అని అడుగుతూ పుంటే వారి తరపున పున్న వారి మాడు పగలకొడుతున్నారు. నెత్తురు కారుస్తున్నారు పేదలు. జైళ్లలో పెడుతున్నారు. ఆ విధంగా కేసులు పెట్టి పున్నారు. ఈ కేసులన్నింటినీ ఉపసంహరించుకోండి. ఎత్తి నేయండి. అందునల్ల మీకేమీ ఇబ్బంది జరగదు. ఈ కేసులు ఎత్తించేయమని ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. మీ ముందు పెట్టిన కోర్చెలు, డిమాండ్స్ చాలా మంచి కోర్చెలని నా అభిప్రాయం. మీరూ ఆలోచించండి. మీకు చేయాలనేటటువంటి చిత్తశుద్ధి పుంటే భూములు పంచాలి. ఇళ్ల స్థలాలు ఇవ్వాలనేటటువంటి చిత్తశుద్ధి పుంటే తప్పకుండా వాటిని ఆమోదించండి. ఆమోదించి, మీరు విరమించి ఇంత కాలంలో ఈ కార్యక్రమాన్ని మేము తప్పకుండా చేస్తామని ప్రకటించండి. ఒక ఆరు నెలలో, తొమ్మిది నెలలో, మాడు నెలలో ఈ లోపల ఈ పంపిణీ కార్యక్రమాన్ని చేస్తామని చెప్పండి. ఇప్పటికే నాలుగు లక్షలు పంపిణీ చేశామని రెవిస్యూ మినిష్టరు గారు చెబుతున్నారు. కావచ్చు, వివాదంలోకి నేను వెళ్లడం లేదు. కానీ ఎవరికిచ్చారండి? ఎవరికంటే ఇంతకు ముందు సాగులో పున్న వారికి పట్టాలు ఇచ్చారు. ఆ సాగులో పున్నవాళ్ల పెద్దవాళ్ల, అర్పులా, కాదా? ఏమైనా ఆలోచించారా మీరు. ఏమీ ఆలోచించలేదు. అంతకు ముందు ఆక్రమించుకున్న వారికి పట్టాలు ఇచ్చారు. అది భూపంపిణీ అని అందామా? కొత్త పట్టాలు మీరు ఇప్పలేదు. 15 శాతం మీరు ఇచ్చారు, 85 శాతం మీరు ఆ రకంగా పట్టాలు ఇచ్చారు తప్ప, పట్టాలు పంపిణీ చేశారు తప్ప కొత్తగా ఇచ్చినవి కాదు. అందువల్ల ఈ కార్యక్రమం అంతా కూడా చిత్తశుద్ధితో మీరు కొనసాగించాలంటే నేను పెట్టిన ప్రతిపాదనలను ఆమోదించండి. అట్లా ఆమోదించకుండా పుంటే మాత్రం పేదలు మాత్రం కదలకుండా పుండరు. దీనిని ఇంతటితో ఆపరు. ఉద్ఘతంగా వారి ఉద్యమాన్ని, పోరాటాన్ని కొనసాగించి తీరతారు. మీరు దమనకాండ, జైళ్ల, లాలీలు ప్రయోగించారంటే అవన్నీ అయ్యే పని కాదు. వాటితో మాత్రం వారి ఉద్యమాలు ఆసే పరిస్థితి ఏ గపర్చుమౌంటుకూ ఇంతకు ముందు లేదు, ఎప్పుడూ పుండబోదు. అందువల్ల పేదలు వాళ్ల పక్కానే పుంటారు. అందువల్ల మీరు ఎంత దమనకాండ ప్రయోగిస్తారో అంతగా ఈ ఉద్యమం ముందుకు పోతుంది తప్ప, వాళ్ల భూములు సాధించుకోడానికి ముందుకు వస్తారు, తప్పకుండా భూములు సాధించుకుంటారు తప్ప కదలకుండా పుండరు అనే దానిని ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకుపస్తున్నాను. అప్పుడు మమ్ములను నిందించే ఉపయోగం లేదు. ఈ భూఉద్యమం అనేది ఏ పరిస్థితికి పోతుందనేది చాలా ఇస్పిడెంట్ పున్నాయి. అట్లాడుగున పున్న ప్రజలకు కోపం వస్తే, ఆ కోపం కట్టలు తెగితే ఏ విధంగా పుంటుందో మీరు ఆలోచించవలసిన అవసరం పుంటుంది. అందువల్ల ఈ భూపంపిణీ అనేది చాలా సమంజసమైనది. సామాజిక న్యాయంతో కూడుకుస్తుది. నేను చెప్పిన ఈ సూచనలు ఆమోదించి, ఈ భూమి పంపిణీకి ఒక కాలం పెట్టుకొనేదానికి ముందుకు రావాలని చెప్పి ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తా సెలవు తీసుకుమౌంటున్నాను.

శ్రీ యన్. కిరణ్కుమార్ రెడ్డి (వాయల్వాడు): ఈ రోజు భూముల పైన చర్చ ముఖ్యమైన అంశము పైన జరుగుతుంది. ఈకాంగ్రెస్ పార్టీ మొట్టమొదటి నుండి పేదవారికి భూములు పంచాలని, భూమి వుంటేనే వారికి హోదా వస్తుంది, వారికి గౌరవం వస్తుంది అని అంటుంది. మామూలుగా మనం పల్లెలకు వెళ్లినప్పుడు ఏమీ లేనివాళ్లు చేపే మాట అడవిలో నాకు చేసు లేదు, డారిలో నాకు ఇల్లు లేదనే సామెతను మామూలుగా వాడతారు. ప్రధానంగా కాంగ్రెస్ పార్టీ ల్యాండ్ సీలింగ్ యూట్క్ కి సంబంధించి ఎక్స్‌ల్యాండ్స్‌ని మొట్టమొదలగా తీసుకుపచ్చింది. అప్పుడు పి.వి. నరసింహరావు గారు పెద్దయెత్తున ఇందిరాగాంధీ గారి ఆదేశాల మేరకు ఇక్కడ చేయడం జరిగింది. వాస్తవమేమిటంటే ఈ మధ్యలో ఎక్స్‌ల్యాండ్ వీటితో దారి తప్పిన మాట వాస్తవం. వీటి గురించి మనం ఆలోచన చేయవలసిన అవసరముంది. ఈ రాష్ట్రములో ఎంత భూమిని పేదలకు ఇచ్చారనేది స్పష్టంగా మనం ప్రజలకు తెలియజేయవలసిన అవసరం ఖచ్చితంగా పుంది. ముఖ్యంగా భూమి కూడా ఒక్క ఎకరా, రెండు ఎకరాలు ఇస్తే సరిపోదు. సౌరవంతం చేయాలి, దానికి నీరు కావాలి. కరెంటు అయితే ఉచిత కరెంటు ఇస్తున్నాము. జలయజ్జింలో వాటిని ఇచ్చే ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఇందిర ప్రభ ద్వారా ఇచ్చిన భూములను సాగుకు అనుకూలంగా వైతుకు ఉపయోగకరంగా పుండే దానికి ఈ ప్రభత్వం చేస్తుంది. వాటితోబాటు గొప్ప గాని, బట్టి గాని ఆ కుటుంబానికి ఇస్తే వారి జీవనాధారానికి బాగుంటుందనేది ఈ ప్రభత్వం యొక్క ముఖ్య ఉద్దేశ్యం. వీటితోబాటు పొవలా వడ్డి క్రింద మహిళలకు డబ్బులు ఇస్తున్నారు. ఒక గొప్పనో, బట్టినో పెట్టుకోడానికి వారి ఇన్కం జనరేషన్కి ఉపయోగకరంగా పుండేదానికి చేస్తున్నాము. ఈ భూములలో సర్పస్వన్ ల్యాండ్ ఎన్ని పున్మాయి ఈరాష్ట్రములో? ఎన్ని ప్రభత్వం తీసుకుంది అనేది స్పష్టంగా, ప్రజలకు అర్థం అయ్యే విధంగా ఖచ్చితంగా చెప్పవలసిన అవసరం పుంది. ఇప్పటివరకూ ఏవైతే సర్పస్వన్ ల్యాండ్ పున్మాయా, 8 లక్షల 42 వేల ఎకరాలు పున్మాయని తేల్చడం జరిగింది. వీటిలో 6 లక్షల 51 వేల ఎకరాలు పొసపన్లోకి తీసుకోవడం జరిగింది. ఈ 6 లక్షల 51 వేల ఎకరాలలో వ్యవసాయానికి అనుకూలంగా పుండే భూమి 5 లక్షల 85 వేల ఎకరాలు డిస్చ్యూట్ చేయడం జరిగింది. వీటిని దగ్గర, దగ్గర 4 లక్షల 43 కుటుంబాలకు ఇని ఇప్పడం జరిగింది. ఇదిగాక హాన్ సైట్ కి ఒక మాడు వేల అరువందల ఎకరాల ఎక్స్‌ల్యాండ్లో ఇప్పడం జరిగింది. అంటే ఒక అర్పై వేల మందికి ఇంటి పట్టాలు ఈ భూములలో ఇప్పడం జరిగింది. ఇప్పస్తీగాక లిటగేపన్లో పున్మా భూమి ల్యాండ్ సీలింగ్లో సర్పస్వన్ అని చెప్పిన భూమి, లిటగేపన్ పుండేది 1 లక్ష 15 వేల ఎకరాలు పుందని అధికారుల అంచనా. ఇదిగాక మన రాష్ట్రంలో అదృష్టవశాత్తూ ప్రభత్వానికి పెద్దయెత్తున భూమి పుంది. కాబట్టి అప్పై ల్యాండ్ క్రింద 2004 వరకూ 43,44 లక్షల ఎకరాలు ఈ ప్రభత్వానికి ఇప్పడం జరిగింది. తెలుగుదేశం ప్రభత్వం చాలా కొద్దిగా ఇచ్చి పుంటుంది. 98 శాతం కాంగ్రెస్ పార్టీ హాయంలో ఈ భూములు పంచడం జరిగింది. వీటిలో ఈ ప్రభత్వం పచ్చిన తరువాత 4 లక్షల 37 వేల ఎకరాలు మాడు కంతులలో ఇప్పడం జరిగింది. నాల్గవ కంతుకు రెడీ అయ్యారు. రెపిన్యూ డిపార్ట్మెంట్ ఒక 30 వేల ఎకరాల వరకూ వీళ్ల సేకరించారు. ఇంకా ప్రయత్నం చేస్తూ పున్మారు. ఇదీ పరిస్థితి.

మ.1.00

వీటిలో కూడా ఈ ఇచ్చిన 48 లక్షల ఎకరాలలో ఇప్పటికి ఈ రాష్ట్రంలో సర్పస్వన్ ల్యాండ్ కాక 10 లక్షల ఎకరాలు , 7 లక్షల 80 వేల ఎన్సి. కుటుంబాలకు, 9 లక్షల 24 వేల ఎన్. టి . కుటుంబాలకు, 4,45 వేల ఎకరాలు 7 లక్షల 39 వేల బీసి కుటుంబాలకు ఇతరులకు ఇప్పడం జరిగింది. అంతా కలసి 48 లక్షల 30 వేల ఎకరాలను 33,079 కుటుంబాలకు ఇప్పడం జరిగింది. ఇది ఎందుకు చెప్పవలసిన అవసరం వస్తాపుంది అంటే మా మిత్ర పట్టం భూపోరాటం అని పెద్ద ఎత్తున చేశారు. దానికి మనకు ఏమి అబ్బాక్స్ లేదు. కానీ ఒకసారి ఎంత భూమి ఇచ్చారో ప్రజలకు ఖచ్చింగా తెలియజేయవలసిన అవసరం పుస్తది. పోయిన అసంఖ్యి సెపస్తులో

కొంచెము చట్టం మార్గడం జరిగింది. అప్పుడు ముఖ్యమంత్రిగారు ఇదే హాస్టలో ఒక హోమీ ఇచ్చారు, ఏమని హోమీ ఇచ్చారు అంటే ఎంత ఎష్టుండ్చుములు లేకుంటే ఎక్స్‌సెన్ భూములు ఉన్నాయి. అది వేరే వాళ్ళకి చేతులు మారింది, మారి పుంటే వాటిని పెరిపై చేసి తీసుకుంటామని ఒక హోమీ ఈ హాస్టకి ఇవ్వడం జరిగింది. దానికి అనుగుణంగా అంటే పూర్తిగా 54 లక్షల ఎకరాలు పేదలకు ఇచ్చి పుంటే వాటిల్లో ఇప్పటికి పెరిఫికేషన్ అయి 3,4 మాసాలు అయినది. రెవెన్యూ డిపార్ట్మెంటు పూర్తిగా 48 లక్షల ఎకరాలు ఫిబికల్గా పెరిపై చేయడం జరిగింది. 5 లక్షల 15 వేల ఎకరాలు అర్పలకు పట్టాలు ఇచ్చారు, వారి నుంచి వేరే వాళ్ల చేతుల్లోకి పోయిందని వారు తేల్పుడ 0 జరిగింది. ఎన్ని చేశారు, ఏమి చేశారు అన్నారు, పౌర్తీ తరువున నేను మాట్లాడుతున్నాను కాబట్టి స్పృష్టిగా నేను చెబుతున్నాను, మళ్ళీ మంత్రిగారు చెబుతారు.. 5 లక్షల 15 వేల ఎకరాలకు గాను 4 లక్షల ఎకరాలు వాలంటరీగా సరిండరు చేశారు. ఇది గాక 3 లక్షల 52 వేల ఎకరాలకు ప్రభుత్వం వారికి నోటిసులు ఇవ్వడం జరిగింది. 2 లక్షల 55 వేల మందికి నోటిసులు రెవెన్యూ డిపార్ట్మెంటు నుంచి ఇవ్వడం జరిగింది. వీటిలో భూములు వేరే వాళ్లకు పోయి ఒర్జిసర్ ఓసర్పు రెస్టోర్ చేసి పుండేది 11,800 ఎకరాలు దాక వాళ్లకి రెస్టోర్ చేయడం జరిగింది. ఇదిగాక 22 వేల ఎకరాలు సాతవారి నుంచి దొరక్కునో లేకనో వేరేకారణాలవల్ల ఎక్స్‌సెన్ ల్యాండ్ పుంటేనో వారి నుంచి తీసి కొత్త పాత వారికి కూడా 22067 ఎకరాలు ఇప్పడం జరిగింది. పట్టిక పర్సన్ రెజ్యామ్ చేసింది 12 వేల ఎకరాలు దాకా వాటిలో రెజ్యామ్ చేయడం జరిగింది. ఇని అన్ని ఎందుకు చెబుతున్నాను అంటే ఫిగర్సు ట్యూలీ చేయవద్దు అండీ దయచేసి, ఒకరేమో ఒక ఎకరా కూడా ఇప్పలేదు అంటారు, ఒకరేమో ఒక్క హాస్ట పైల్ కూడా ఇప్పలేదు అంటారు. మీరు ఎన్ని చెప్పినా కూడా ప్రజలకు వాస్తవాలు తెలుసు. అనత్యాలు మీరు పల్చినా గాని ప్రజలు అంతా సముద్రారు అనుకుంటే అది పొరపాటు, మనకంటే తెలివైనా వాళ్ల ప్రజలు ఇచ్చితంగా గమనించాల్సిన అవసరం పున్నది. ఇంత పెద్ద భూపోరాటం జరుగుతాపుంటే నేను అనుకున్నా మన సిపిఎం నాయకులు బాగా చేస్తున్నారు, పశ్చిమ బెంగాల్కు పోయి స్థాడిచేసి వస్తే బాగుంటుందని మా ప్రభుత్వానికి కొన్ని సలహాలు ఇవ్వాలి, వారు చేసిన విధానాన్ని వారు ఏ విధంగా చేస్తున్నారు, మా ప్రభుత్వానికి మంచి సలహాలు ఇస్తే బాగుంటుంది ఒక టీమ్ కాంగ్రెస్ పౌర్తీ ఎంఎల్ఎలు, ప్రస్తావాలను తీసుకొని పోయాము. అక్కడ గమనించవలసిన విషయం ఏమంటే ఇక్కడ 54 లక్షల ఎకరాలు మనం పేదలకు పంచాము, అక్కడ పంచింది 14 లక్షల ఎకరాలు, 14లక్షల ఎకరాలకు పైన పంచనే లేదు. ఆ 14 లక్షల ఎకరాలలో వాళ్ల హోల్డింగ్సు, మొన్సు బి.వి. రాఘవులుగారు ఒక ప్రోగ్రాముకు వచ్చారు ఒక ఎకరం 12 మందికి ఇచ్చారు . నేను అనుకోనేది 30 సెంట్లు ఇచ్చారని, 30 సెంట్లు కాదు, 12 మందికి ఒక ఎకరం ఇచ్చామని చెబుతున్నారు. ఇక్కడ రెండు ఎకరాలు సరిపోదని నేను అనుకుంటున్నాను, 2 ఎకరాలు ఇచ్చినా కూడా బ్రతకలేని పరిస్థితి , పశ్చిమ బెంగాల్ అద్భుతం ఏమంటే నీరు బాగుంది, వారికి 2, 3 పంటలు పండే దానికి ఆస్కారం పున్నది. ప్రభుత్వం ఏమి చేయడం లేదు లిటగేసప్పు అని ఇక్కడ కంటే పశ్చిమ బెంగాల్లో లక్ష 82 వేల ఎకరాలు లిటగేసప్పులో పున్నది. కోర్టున అనేది ప్రభుత్వం క్రిందకు రావు, దాని ప్రాసీజర్ వేరే, ఇక్కడ కంటే ఎక్కువ లిటగేసప్పు అక్కడ పుంటే ఆ సీరియస్‌నెన్ మి ప్రభుత్వానికి ఆ ల్యాండ్ తీసుకొనే దానికి ఒకసారి మీరు ఆలోచన చేసుకోవాలి. లిటగేసప్పులో ప్రభుత్వం ఇచ్చితంగా అన్ని పైట్చేసి భూములు తీసుకొనే దానికి చేయవలసిన అవసరం ఇచ్చితంగా పున్నది. ఇప్పుడు దేవేందర్గాడుగారు మాటలాడారు ఒక్క హాస్ట పైల్ కూడా ఇప్పలేదని అయ్యా మీరు ఒక సారి మా ప్రభుత్వం ప్రయారిటీస్ ఏమిటని? రామయ్యగారు చెప్పారు పాదయాత్రలో రాజశేఖరరెడ్డిగారు భూములు పంచాముని, ఇళ్ల ఇస్తామని మాట ఇచ్చారు, మళ్ళీ మర్మిపోయారని, మేము మర్మిపోలేదు, ఒక పద్ధతి ప్రకారంగా, ఒక సైంటిఫిక్ గా సాట్యూరేవన్ విదాసం తీసుకొని 1/3 పంతు విలేజన్సును తీసుకొని ఒక పద్ధతి ప్రకారం ఈ ప్రభుత్వం హాస్ట పైల్సు కాని హాస్ట కాని ఇస్తాపున్నది. ఇది ప్రత్యేకంగా ల్యాండ్ గురించి హాస్టసెట్సు వరకే నేను కన్ఫైన్ అవుతాను. ఈ సంవత్సరం తీసుకున్న ఇళ్ల

అంటే ఇందిరమ్మ పథకంలోమొదటి సంవత్సరం తీసుకున్న ఇళ్లు 21లక్షల ఇళ్లు తీసుకోవడం జరిగింది. ఇప్పుడు 3 సంతృప్తాలు పూర్తి అయినది కాబట్టి మేము 18 లక్షల పూర్తి చేశాము . దీంట్లో మీకు డోట్ అక్కరలేదు. ఈ సంవత్సరం అదనంగా 21 లక్షల ఇళ్లు పూర్తి అయ్యాయి, కళ్లు వుండే చూడలేకపోతే నేను ఏమి చేయలేను. వాస్తవాలను మీరు అంగీకరించుకుంటే మేము ఏమి చేయచేయు, ప్రజలకు తెలును మేము ఏమి చేస్తున్నామో. వాస్తవాలను పట్టికరించి చెప్పలేను, వాస్తవం ఏవిధంగా పున్సుదో ఆ విధంగా చెబుతున్నాను నేను. వాస్తవాలను పట్టికరించే పద్ధతి మాది కాదు. మీరు వాస్తవాలను పట్టికరించినా కూడా ప్రజలు నమ్మే పరిస్థితి లేదని నేను ఖచ్చితంగా చెబుతున్నాను. ఇందిరమ్మ పథకంలో హాస్ సైట్సును మూడు కేటగిరిలుగా చేశారు. ఈ కేటగిరిస్లో సాంత్సైట్ వుంటే ఇళ్లు ఇవ్వడం లేక ఎవరి అనుభంగో పున్సుదో వాళ్లకి పోసిపన్ సర్టిఫికెట్ ఇచ్చిన తరువాత ఇళ్లు ఇవ్వడం జరుగుతుంది.

మ.1.10

పీటిలో కొన్ని ఇళ్లు ఇచ్చేవారికి సైట్సు కావలసినవి దగ్గర దగ్గర 4లక్షల 90 వేల వరకూ సైట్సు కొత్తగా కొనివ్వాలి. హాస్ సైట్సు కొనడానికి రూ.500 కోట్లు బడ్జెటు పెట్టామని గమనించాలి. మీరు 10 సంవత్సరాలలో నూరు కోట్లు కూడా ఖర్చు చేయలేదు. మీరు మాటల్లాడుతున్నారు. తెలుగుదేశం వాళ్లు ల్యాండ్సు గురించి, హాస్ ల గురించి మాటల్డాడితే హస్సాస్పదం. ఈ 4 లక్షల 90 వేలల్లో నాకు తెలిసి, ఇప్పటికి అర్బ్ ఏరియాస్లో 40 వేల హాస్ సైట్సు ఇంకా ఇవ్వాలి. రూర్లో ఏరియాస్లో 30 వేల నుంచి 35 వేల హాస్ సైట్సు ప్రాక్యూర్ చేయాలి. దీనిలో రెండవ మాట లేదు. 21 లక్షల ఇళ్లల్లో 65 వేలు లేక 70 వేల ఇళ్లకు హాస్ సైట్సు మేమింకా ఇవ్వాలి. దీనిలో 12,500 ఎకరాల పైన హాస్ సైట్సు కోసం ఎక్సయిర్ చేయడం జరిగింది. డిస్ట్రిబ్యూట్ చేయడం జరిగింది. ఇప్పుడు కూడా, రామయ్య గారూ, మీరు గమనించాలని కోరుతున్నాను. పొద్దున్న చూశాను, సిపిఎం నుంచి ఒకాయన నెత్తిన గడ్డి గుడిసె పెట్టుకుని కొన్నిలకు పోయారు. అయ్య, వెస్టు బెంగాల్లో మీకు హాస్ ప్రాక్యూర్మెంటు లేదు. కేవలం ఐవై తప్ప, మీకు హాసింగ్ ప్రోగ్రాం లేదు.

శ్రీ నోముల నర్సింహాయ్ : అధ్యక్షా, ఇప్పటి వరకూ కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి గారు చాలా మహా మేధావి అని డాహించాను. ఎందుకంటే, బెంగాల్ చీఫ్ మినిస్టర్ ఇక్కడ లేరు. బెంగాల్ మినిస్టరు ఇక్కడ లేరు. ఆ ప్రభుత్వాన్ని రిప్రజెంట్ చేసే ఎమ్ముచ్చేలు లేరు. మీరు మాటల్లాడాల్సింది పొర్లమెంటులో. పొర్లమెంటుకు సంబంధించి మీరు అధికారంలో ఉన్నారు. బెంగాల్ నుంచి గెలిచిన కమ్యూనిస్టు ఎంపిలు మిమ్మల్ని బలపరిస్తేనే మీరు కనీస ఉమ్మడి కార్యక్రమాన్ని మోస్తూ అధికారంలో ఉన్నారు. గాజుకొంపలో ఉండి రాళ్లు వేస్తే అది ఎంత అజ్ఞానం? అక్కడ, ఇక్కడ భూసంస్కరణలకు సంబంధించి 6 సార్లు అధికారంలోకి వచ్చారు. మొన్న మునిసిపాలిటీలను పోగొట్టుకున్నారు. గ్రామ పంచాయిలీలను పోగొట్టుకున్నారు. వాళ్లు నిన్న గాక మొన్న వచ్చి పోగొట్టుకున్నాయి రాబట్టుకున్నారు. మీరు అకాశం మీద ఉమ్మ వేస్తే ఎట్లా? కొన్నిలకు సంబంధించి మీ వాళ్లన్నారు. అక్కడ మాటల్లాడండి. దానికి సమాధానం చెబుతారు. భూమికి సంబంధించి చర్చిస్తారు. కమ్యూనిస్టుల గురించి మాటల్డాడే అర్దత మీకెక్కడిది? 10 లక్షల ఎకరాలను పంచి, 4 వేల ప్రాణాలను బలిదానం చేసిన చరిత్ర కలిగిన వారసత్వం మాది. మీరేం చేస్తారు? మేము గుర్తించడం లేదు అని చెప్పండి. మీ పోరాటం తప్పు అని చెప్పండి. కానీ ఇది కాదు మాటల్లాడాల్సింది.

శ్రీ ఎన్. కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, నేను ఎందుకు మాటల్లాడవలసి వచ్చిందంటే, నేను వెస్టు బెంగాల్ పోకముందు 30 సంవత్సరాలున్నారు, ఇక్కడింత పెద్ద పోరాటం చేస్తున్నారు, ప్రతి సేదవాడికి ఇల్ల ఇచ్చారేమో

అనే అభిప్రాయంతో పోయాను. అక్కడ 80 శాతం గుడిసెలే. నో హాసింగ్ ప్రోగ్రాం. కేవలం ఐవై తప్ప స్వంత ప్రోగ్రాం లేదు ప్రభుత్వానికి. ఎందుకు చెప్పాల్సిపస్టోందంటే, అధికారంలో ఉంటే పేదవాళ్ల గుర్తుకు రారు. ప్రతిపక్షంలో ఉంటే గుర్తుకు వస్తారని అడగాల్సి వస్తోంది. మీరు 30 సంవత్సరాలలో కట్టిన ఇళ్ల కేవలం ఐవై తప్ప, ఇంకో ఇల్లు లేదు. 60 లక్షల 47 ఫేలు కబ్బరు, 30 సంవత్సరాలలో. మేము 3 సంవత్సరాలలో ...

(శ్రీ నేముల నర్సింహాయ్, శ్రీ నాగం జనార్థన రెడ్డి ల నుంచి అంతరాయం)

ఎందుకు చెప్పాల్సిపస్టోందంటే, పార్టీ విధానాలు. నేపసల్ పార్టీ. 30 సంవత్సరాల నుంచి అధికారంలో ఉన్నారు. పొలిటికల్ మేనేజ్మెంటు బ్రహ్మండంగా ఉంది. మా ముఖ్యమంత్రి గారికి మేము సజేస్టు చేస్తున్నాము. ప్రభుత్వం లేదక్కడ. కేవలం పొలిటికల్ మేనేజ్మెంటు. పార్టీయే ప్రభుత్వాన్ని మేనేజ్ చేస్తోంది. మమ్మల్ని కూడా అట్లా చేయమని మేము అడుగుతున్నాం. కార్యకర్త నుంచి మండల నియోజకవర్గం వరకూ అంతా పార్టీ మయం. నో గపర్చమెంట.

దీనిలో పెద్ద ఎత్తున హాసింగ్ ప్రోగ్రాం చేస్తున్నాము. హాస్ పైట్స్, హాసింగ్ ప్రోగ్రాం పెద్ద ఎత్తున ఎందుకు చేస్తున్నామంటే, అన్ని వూలిక సదుపాయాలూ దీనిలో కల్పించాలని. ఎలక్ట్రిషిటీ గాని, త్రాగునీరు గాని, మిగతా రోడ్సు గాని, డ్రియిన్ గాని అన్ని కాంప్రెషన్స్‌గా ఒక కాలనీని డెవలప్ చేసి అన్ని సదుపాయాలూ ఉండాలనే ఉచ్ఛేషణంతో చేయడం జరుగుతోంది. స్కూలింగ్, అంగన్‌వాడీ సంటర్సు అన్ని కూడా ఏర్పాటు చేయాలని.

నేను కొద్దిగా మాటల్డాడితేనే ఉలిక్కిపడుతున్నారు. నేను వేరే మాటల్డాడితే ఇక్కడ ఉండలేరు మీరు.

(శ్రీ పి. రామయ్ నుంచి అంతరాయం)

అధ్యక్షా, మేము పోరాటానికి వ్యతిరేకం కాదు. ప్రభుత్వాలు ఏపైనా పొరచాట్లు చేస్తే ప్రతిపక్షంలో వారి బాధ్యత ఏమిటంటే, దానని ఎత్తి చూపించి, ప్రభుత్వాన్ని సరైన మార్గంలో వెళ్లమని చెప్పడం. ఒక అసోబిస్వన్ ఫిల్యుల్ అయింది. మీరైనా ఈ ప్రభుత్వాన్ని ...

శ్రీ పి. రామయ్ : అధ్యక్షా, కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి గారు చాలా నిషయాలు చెప్పారు. నేను తమ ద్వారా చెప్పేది, మీరు వెస్టు బెంగాల్ అడ్డినిప్పేపసు గురించి, వాళ్ల పరిపాలన తీరు గురించి, వారు చేసిన అభివృద్ధి కార్యక్రమాల గురించి మీరు చర్చించదలచుకుంటే, మాకేం అభ్యంతరం లేదు. చర్చకు పెట్టగలరా? పెట్టండి. ఎక్కడో పొర్లమెంటులో చెప్పాల్సిన ఒక నిషయం, ఒక రాష్ట్రం గురించి ఇక్కడ మాటల్డాడటంలో అర్థం ఉందా? చర్చ పెట్టు దలచుకుంటే పెట్టండి. మేము ఏం చేశామో చెబుతాము. అక్కడ ఇళ్ల లేవట. లేకపోతే ఎక్కడ ఉన్నారు? అయితే మీరు ఇక్కడ ఇళ్ల క్యాస్సిల్ చేయండి.

శ్రీ ధర్మాన్ ప్రసాదరావు : అధ్యక్షా, నాకు అర్థం అయింది ఏమిటంటే, కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి గారు చెప్పింది, వారు ఆందోళన చేయడం జరిగింది. ఆ పార్టీ ఎక్కడా అధికారంలో లేని పార్టీ కాదు. గట్టిగా ఒక నిషయం ప్రభుత్వానికి చెబుతున్నారు. రామయ్ గారు చెప్పింది, పెద్దలు చెప్పింది, మీకిది మంచిది కాదు, బీదలు వ్యతిరేకిస్తారు, కూలగొట్టిస్తారు అని. ఆ విధంగా అనేటప్పుడు, అలాంటి పని మీరు చేసి, ఆ పని చేసి సక్షేపిస్తారు. చేయగలిగామని న్యాచుర్లగా అధికార పార్టీని కోరతారు. అలాంటి ఆలోచనతోనే మేము వెష్ట

బెంగాల్ వెళ్డడం జరిగింది. రామయ్య గారు పెద్దలు, వారంటే నాకు చాలా గౌరవం. ఇందిరమ్మ ఇళ్లలో ఇళ్ల ఎంపిక చేసినపుడు రాజకీయంగా చేస్తున్నారని చెప్పారు. అసలు రాష్ట్రంలో గడచిన 50 సంవత్సరాలలో ఒక ప్రభుత్వ పథకంగా కులం గాని, మతం గాని, రాజకీయ పార్టీ గాని, ధనం గాని, కండబలం గాని, ఏ చోక్క వేసుకున్నారని గాని, ఇంటి మీద ఏ జెండా ఎగేరేశారని గాని చూడకుండా ఇచ్చే విధానాన్ని మొట్టమొదటిసారిగా రాజశేఖర రెడ్డి గారి ప్రభుత్వం ప్రవేశ పెట్టారు.

మ.1.20

ఇంతవరకూ ఈ రాష్ట్రంలో ఎటువంటి పరిస్థితి ఉందంటే, అది అందరికి తెలుసు. మేము నిస్సహియులం, మాకు కులం లేదు. కండబలం లేదు, మేము ఓట్లు నేఱుంచలేమనే పరిస్థితి రాష్ట్రంలో ఉండేది. నేడు రాష్ట్రంలో పేదలను ఎంపిక చేసే ప్రక్రియ ఆదర్శంగా ఉంది. దీనిని తప్పు పట్టడం చాలా అసందర్భంగా ఉంది. నా అభిప్రాయం, మీరు ఆందోళన చేయండి, మరింత బాగా చేయాలని ఆందోళన చేయండి, మాకు అభ్యంతరం లేదు. వారి అలోచనలను మేము బలవరుస్తున్నాము. వారు కోరినంతగా మేము బాగా చేయాలని చెప్పమనండి. వారు కోరిన ప్రతీ అంశాన్ని ప్రభుత్వం అంగీకరించింది. వారు కమిటీ వేయండని అన్నారు. కోనేరు రంగారాపుగారి కమిటీని వేయడం జరిగింది. అనేక ప్రోగ్రామ్స్‌ని టేక్స్ చేయాలని చెప్పినపుడు ప్రతీ అంశాన్ని ముఖ్యమంత్రిగారు అంగీకరించారు. ప్రభుత్వ యంత్రాంగం చేస్తూనే ఉంది. వారు ఏదైనా అంశాన్ని చెప్పినపుడు వారి పార్టీ వారు అక్కడ అధికారంలో ఉన్నారని ఆ రాష్ట్రంలో బ్రహ్మండంగా అది అమలు చేసి ఉంటారనీ, ఒక తట్టా, బుట్టా పట్టుకొని అసెంబ్లీకి వస్తే మేము ఇన్స్పెక్టర్ అపుతామంటే, అక్కడ అది లేదు. ఇక్కడ జరుగుతున్న కార్యక్రమం అందరికి ఆదర్శంగా ఉంది. ఇది ఎవరూ కాదన లేరు. లోపాలూ ఉన్నాయి. వారనేదేమంటే, ప్రోగ్రామ్లో కొంత మంది లభీదారులలో బోగ్స్ ఉండవచ్చు. కొంత మంది కట్టుకుండా బిల్స్ తీసుకోవచ్చు. ఇంకా ఎంపిక చేయడానికి కొంత మంది మిగిలి ఉండవచ్చు. ఇది కేవలం అనేక మంది వ్యక్తులు నిర్వహిస్తున్న కార్యక్రమం. ప్రభుత్వ విధానాలను తప్పు పట్టడానికి ఈ రాష్ట్రంలో జరుగుతున్న కార్యక్రమాలు దేశంలో ఆదర్శంగా ఉన్నాయి. ఇది ఎవరూ కాదనలేరు. వారిని సూచనలు చేయమనండి. మేము సీకరించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము. ఎలా పీటిని ఎలిమినేట్ చేయాలో చెప్పమనండి. మేము తయారుగా ఉన్నాము. తప్పుదారి పట్టించే ప్రయత్నం చేయవద్దంటున్నాను. వారి పార్టీవారు అక్కడ ఒక రాష్ట్ర ప్రభుత్వాన్ని నడుపుతున్నారు. ఇందాక కిరణ్ కుమార్ గారు మాట్లాడిన దానిలో తప్పు ఏమి ఉంది? ఇక్కడ మమ్ములను గట్టిగా దండించినా, జైలుకి వెళ్డడానికి సిద్ధంగా ఉన్నామని చెబుతున్నారు. మాకు వారు జైలుకి వెళ్లాలన్న కోర్చు లేదు. వారి మీద కేసులు పెట్టాలనే కోర్చు లేదు. వారు అక్కడ ప్రోక్షికల్గా చేశారనేది చూడడానికి అక్కడకు వెళ్లినపుడు మన వద్ద నుండి విజిట్ చేసిన బృందానికి చాలా ఆశ్చర్యం కలిగించే విషయాలు తెలిసాయి. అంత మాత్రాన వారిని తప్పు పట్టడం లేదు. బహుశా, వారికి అక్కడ అమలు చేయడానికి ఇబ్బందులు ఉండవచ్చు. అదే విధంగా, ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి కూడా వీరు చెప్పిన అంశాలు అమలుచేయడానికి సాధ్యమయినవి కొన్ని ఉంటాయి, సాధ్యం కానిని కొన్ని ఉంటాయి, ప్రభుత్వం కాదనడం లేదు. ఈ కార్యక్రమాలు మానలేదు. ఏనాడూ, ఇళ్ల సంగతి పట్టించుకోలేని పెద్దలు సైతం ఇప్పుడు మాట్లాడుతున్నారు. ఒకవేళ ఈ రాష్ట్రంలో 50 లక్షల మంది ఇళ్ల లేని వారుంటే, ఇప్పుడు వారంతా కొత్తగా పుట్టుకువచ్చారా? ఈ మూడు సంవత్సరాలలోనే ఈ 50 లక్షల మంది ఉన్నారా? గడచిన 9 సంవత్సరాలు అధికారంలో ఉన్న పెద్దలు ఒక్కరు కూడా వీరి గురించి అప్పుడు మాట్లాడలేదు. ఈ రోజు చాలా విలవిలలాడిపోతున్నారు. ఈవిధంగా మాట్లాడుతూ ఉంటే, బయట జనాలు మనలను చూసి సప్పుకుంటున్నారు.

శ్రీ ఎన్. కిరణ్ కుమార్ రెడ్డిః ఎందుకు ఇది చెప్పవలసిన అవసరం వచ్చిందంటే, ఏదైనా కంపారిజన్ చేసినప్పుడు ఫలానావారు పొడుగ్గా ఉన్నారు కాబట్టి ఎవరు పొట్టిగా ఉన్నారో చూడాలికదా. మా ప్రభుత్వం చేయడం లేదంటరే అక్కడ ఏమి చేస్తున్నారనేది చెప్పుకుండా ఉంటే సంపూర్ణంగా ఉండదనే ఉధీశ్వంతో చెప్పాను. వారు అపోజిషన్ల్ ఉంటే ఏ విధంగా రియాక్స్ అవుతున్నారో, రూలింగ్ పార్టీలో ఉంటే ఏ విధంగా చేస్తారనేది తెలియచెప్పవలసిన అవసరం ఉంది కాబట్టి ఇది చెప్పుడం జరిగింది. ఇది పూర్తిగా దేశంలో 1.50 కోట్ల ఎకరాలు ఇస్తే, మన ఒక్కరాష్టంలోనే 54 లక్షల ఎకరాలు ఇస్వుడం జరిగింది. 1/3వ వంతు ఉందని గమనించాలి. మనమే ఆలోచన చేసుకోవాలి. ఇదంతా మేము చేసినదే. ఇది ఎవ్వరూ ఇష్టవేదు. తెలుగుదేశం పార్టీ ప్రభుత్వ హాయాంలో ఇలా ఉంటే, అంతా వేరే చేతుల్లో వెళ్లేది. డా. వై.ఎన్. రాజశేఖరరెడ్డిగారి నాయకత్వంలో క్రితం సంవత్సరం బడ్డట్ సెప్షన్లో ఫిజికల్ వెరిఫికేషన్ మూడు, నాలుగు సెలల్లో జరిగింది. ఆ విధంగా ఎవరైనా చేశారా? నోటీస్ సర్వ్ చేశారా? తెలుగుదేశం ప్రభుత్వ హాయాంలో ఈ విధంగా నోటీస్ సర్వ్ చేశారా? ఎంత మంది దగ్గర రెజ్యామ్ చేశారు. ఒకసారి ఆలోచన చేయాలి. ఇక్కడ వారు మాటల్డాడే ముందు అధికారంలో ఉన్నారే. దేవేందర్ గాణ్ గారు మాటల్డాడుతూ, ఒక్క ఇంటికి కూడా పక్కా పట్టా ఇష్టవేదన్నారు. ఇష్టకపోతే 21 లక్షల ఇళ్ల ఈ సంవత్సరం ఎలా కడుతున్నారు?

(అంతరాయం)

ఎవరు సత్యమో, ఎవరు అసత్యమో, నేనూ, వారూ చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. చూసే ప్రజలకు తెలుసు. ఎవరు కాకి కబుర్లు చెబుతారో, ఎవరిది ఏ విధంగా ఉంటుందో అందరికీ తెలుసు. మాకోక అవకాశం ఉంది. మా దగ్గర పొరపాటు జరిగితే పొరపాటును సరిదిద్దుకునే ధైర్యం మాకుంది. అది వారికి లేదు. ముఖ్యంగా రంగారాపుగారి కమిటీ గురించి అన్నారు. తెలుగుదేశం ప్రభుత్వం ఏమైనా ఆ కమిటీని వేసిందాలని నాకు సందేహంగా ఉంది. వారు దీనిని ఇంపీమెంట్ చేయాలని అంటున్నారు. మరి గడచిన 9 సంవత్సరాల్లో వారు ఈ కమిటీని వేయలేదే? ఖచ్చితంగా రంగారాపుగారికి అభిసందసులు తెలియచేయాలి. ప్రభుత్వం సుండి ఒక మంత్రిగారు రిపోర్ట్ ఇచ్చినప్పుడు మామూలుగా అన్ని అపోజిషన్ పార్టీలు అది బోగెసులనీ, సక్రమంగా లేదనీ, ప్రభుత్వానికి అనుకూలంగా ఉందనీ కౌమెంట్ చేస్తారుకానీ ఈ కమిటీ రిపోర్టును యునానిమున్గా ప్రతి ఒక్కరూ ఇంపీమెంట్ చేయాలనే కోరుతున్నారు. రంగారాపు కమిటీని అభిసందించాలి. ఎవరు ఈ కమిటీని వేశారు? మా ప్రభుత్వం వేసింది. ఎందుకు వేసింది. చిత్తసుద్దితో పేదప్రజలకు సహాయం చేయాలనే, ఇప్పుడు భూములు పంపిణీ చేసిన దానికన్నా మెరుగుగా చేయాలి, వేరే వారి చేతుల్లోకి వెళితే మళ్లీ తీసుకోవాలి. కాంప్రహాన్సివ్గా ఒక డెవలప్ మెంట్ పేదలకు చేయాలనే ఉధీశ్వంతో ఇది చేయడం జరిగింది. సన్న మొన్న మంత్రిగారు పిలీస్తే వెళ్లాను. సిసిపి., సిసిపిఎమ్., వారూ వచ్చారు. భూ పోరాటంలో వారు ఇచ్చిన అంశాలు, వారి రిజర్వేషన్ మంత్రిగారు చెబుతారు. ఒకటయితే వాస్తవం. హాజింగ్కి సంబంధించి మొదటి ఫేజ్లో 'ఇందిరమ్మ' పథకం క్రింద దాదాపు 70,000 హజ్జ పైట్ ఇవ్వాలి. ప్రభుత్వం వెంటనే దీనిని చేయవలసిన బాధ్యత ఉంది. టైమ్ బొండ్ ప్రోగ్రామ్ పెట్టుకొని 15 లేక నెల రోజుల్లో పూర్తి చేయాలి. రెండవ ఫేజ్లో 20 లక్షల వరకూ ఇళ్ల మనం మళ్లీ టెక్స్ చేయాలి. వాటిలో ల్యాండ్ అక్విజిషన్కి సమయం తీసుకుంటుంది. త్వరగా చేసే విధంగా ఈ ప్రభుత్వం ఖచ్చితమైన చర్యలు చేపట్టాలి. గ్రామ స్థాయిలో రెవెన్యూ సిస్టం అంతా కూడా బలహీనమయింది. వాటిలో భూములు డి.కె.టి., పట్టా మనకు ఎక్సెస్ ల్యాండ్ అముకుంటూ ఉంటే మనం ప్రైక్సెక్స పాత్ర వహిస్తే ఎం.ఆర్.టి., అఫీస్కానీ, సబ్ రిజిస్ట్రేర్ అఫీస్కానీ ఎక్కడ చూసినా రెవెన్యూ సిస్టం అంతా అస్తవ్యాప్తమయింది. దీనిని సరిచేయవలసిన బాధ్యత ఉంది. పూర్తి వెరిఫికేషన్ అయిన తరువాత ఎం.ఆర్.టి., కార్యాలయంలో ఒక లిస్ట్ అస్టేన్మెంట్ ల్యాండ్కి సంబంధించి పెట్టవలసిన అవసరం ఉంది. దానిని సబ్

రిజిస్ట్రోర్ కార్యాలయంలో పెట్టి పెద్దగా పట్లినిటి ఇచ్చి మరొకసారి ఈ విధంగా జరగకుండా చేయవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద ఉంది. అనలు ఎందుకు ఈ భూపోరాటం?

మ. 1.30

కాయలు ఉండే చెట్టుకే రాళ్లు పడతాయి ముందు ఎప్పుడూ మీరు చేయలేదు. చేసినా ఒక అర్థ రోజో, ఒక రోజో చేశారు. అది ఎందుకు చేశారంటే ఈ ప్రభుత్వం పెద్ద ఎత్తున ఇళ్లు, ఇంటి పట్టాలు, భూములు పంచుతున్నది అధికారంలోకి రావడానికి. మా సహాయం తీసుకున్నారు. కాంగ్రెసు పార్టీకి కీర్తి వచ్చే దానిలో మా సహకారం లేక పోతే వారు చేయలేదు. మేము వెనకపడుతున్నాము. మేము చెబితేనే ఈ ప్రభుత్వం ఈ భూములు ఇచ్చింది. మేము ఒత్తిడి పెట్టాము కాబట్టే ఈ పట్టాలు ఇచ్చారు. మేము ఒత్తిడి చేస్తున్నాం కాబట్టే ఇళ్లు తెస్తున్నాం అన్న ఒక అపోహసు కలిగించడానికి. మీరు ఈ విధంగా చేశాలని చెప్పడానికి. మీటింగులో మన మినిషన్ చెప్పారు. సిపిఎమ్, సిపిఐ పార్టీ గానీ ఎక్కుడైతే జెండాలు తీసుకుని పోయి పాతారో, అని ఎన్ని పంచగలిగామో, ఒక డిఫ్యూబ్యాప్స్ పెట్టి టైం పెట్టి పంచమని చెప్పడం జరిగింది. డిస్ట్రిక్ట్ ల్యాండ్ తీసుకుని పంచడానికి వీలు లేదు. ప్రభుత్వం మీ మాదిరి జెండా పాతి చేయడం సాధ్యం కాదు. ప్రభుత్వానికి కొన్ని రూల్సు, రెగ్యులేషన్సు, పర్షతులు ఉంటాయి. అపోజిషన్ పార్టీ అయితే అలా మాట్లాడటం కాదు. మేము కూడా అపోజిషన్ పార్టీలో ఉన్నాము. అప్పుడు ఒక విధంగా, ఏ విధంగా అయినా మాట్లాడవచ్చు. మంత్రులు అయినప్పుడు ఏ విధంగా చేయాలో, ప్రభుత్వంలో ఉన్నప్పుడు ఏ విధంగా చేయాలో ఖచ్చితంగా ఒక విధానం, పర్షతి ఉంటుంది. వాటిలో ప్రతి ఒక్కరికీ ఏదయితే పేద వారికి చెందాలో అది పేదవారికి చెందే విధంగా ఈ ప్రభుత్వం చేస్తుంది. దానిలో రెండవ విధానం అన్నది లేదు.

CHAIRMAN: We will continue tomorrow.

The House is adjourned to meet again at 8.30 a.m. tomorrow.

(Then the House adjourned at 1.32 p.m. to meet again at 8.30 a.m. on Thursday, the 19th July, 2007.)